

Ob prijetju petih
roparjev tržaška
policija stopila
na prste
še ponarejevalcu
ameriških dolarjev

10

PIŠČANCI IZ TALNE REJE NA ŽARU

11.008

11.007

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Nekoč
je
bila
meja ...*

DANJEL RADETIĆ

Na Goriškem se spremi-njajo zaposlitveni tokovi. Dolga leta so delavci iz Slovenije hla-stali po zaposlitvi v Italiji, zdaj pa se dogaja raveno obratno. V zadnjih časih se je več italijanskih delavcev zaposlilo v Novi Gorici in okolici, kjer priman-kuje specializiranih zidarjev, tesarjev, polagalcev keramike, električarjev in mehanikov. Mladi Novogoričani se namreč ne odločajo več za obrtniške po-klice in za tehnične šolske smeri, čeprav postaja v mestu vrtnic vse bolj jasno, da kopice gim-nazijskih maturantov in diplomantov družboslovnih fakultet ni lahko zaposliti.

K selitvi delovne sile z ita-lijanske strani meje v Slovenijo prispevajo tudi plače, ki so se na obmejnem območju skoraj povsem izenačile. Zaradi tega se tudi številni slovenski državlja-ni, ki so bili zaposleni v Italiji, vračajo v domovino. Zaposlit-veno tržišče na Goriškem je tako vse bolj dinamično, pri čemer k ustvarjanju skupnega go-spodarskega prostora prispevajo tudi podjetniki iz Slove-nije, ki se odločijo, da bodo v Gori-cici odprli svoj bar, cvetličarno ali trgovino.

S čezmejnim iskanjem za-positivne in čim boljših pogojev za odprtje novih dejavnosti pa-dajo stari ideoološki pred sodki. Po novem je lahko Italijan de-lavec, Slovenec pa delodajalec, ne da bi to v enem ali drugem vzbujalo občutka več oziroma manjvrednosti; ne nazadnje so pri delu poštenost, delavnost in strokovnost pomembnejše od narodne pripadnosti.

DOLŽNIŠKA KRIZA - Tudi bonitetna hiša Fitch znižala oceno za italijanski javni dolg

Potrjeno finančno nazadovanje Italije

Trdnost Berlusconijeve vlade pa se znova resno krha

TRST, GORICA - Včeraj obisk predstavnika slovenske vlade

Minister Žekš v gosteh

Razgovor v uredništvu Primorskega dnevnika - Udeležba na konferenci o prostovoljstvu in slovesnosti konzorcija Slovik

TRST, GORICA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je bil včeraj na obisku v Trstu in Gorici, kjer se je med drugim mudil v uredništvu Primorskega dnevnika, v Gorici pa se je udeležil mednarodne

konference o prostovoljstvu in slovesnosti ob pričetku študijskega leta Slo-venskega izobraževalnega konzorcija.

Minister Žekš se je v razgovoru s člani uredništva našega dnevnika do-taknil številnih vprašanj v zvezi z nje-

govim mandatom, od dvojezičnih tabel na Koroškem in krčenja prispevkov SKGZ in SSO pa do stikov med Slove-nijo ter Slovenci v zamejstvu in po svetu in političnega položaja v Sloveniji.

Na 3. in 16. strani

RIM - Bonitetna agencija Fitch je včeraj znižala bonitetne ocene za špan-ski in italijanski državni dolg. Italiji je oceno znižala za eno stopnjo, z AA- na A+, Španiji pa za dve stopnji, z AA+ na AA-. Obema je Fitch znižal obete v ne-gativne. Fitch je znižanje ocene Italiji po-jasnil z visokim javnim dolgom, počasno gospodarsko rastjo ter potrebo po tako politično kot tehnično zahtevni reši-štvit za izboljšanje finančnega stanja države in povrnitev zaupanja vlagateljev.

Medtem pa se trdnost Berlusconijeve vlade ponovno resno krha zara-di »upornikov« v Ljudstvu svobode.

Na 5. strani

Kanalska dolina
zaklad za raziskovalce

Na 2. strani

Illy obžaluje tiho slovo
od svojih volilcev

Na 2. strani

Začne se popis, tudi
v slovenskem jeziku

Na 6. strani

Zamujajo prispevki
za goriško Mediateko

Na 15. strani

V Gorici prostovoljci
iz trinajstih držav

Na 16. strani

NOBEL ZA MIR Priznanje borkam za pravice žensk

OSLO - Odločitev norveškega odbora za Nobelove nagrade, da le-tos najprestižnejšo med njimi, No-belovo nagrado za mir, prvič v zgo-dovini podeli trem ženskam, je v sve-tu naletela na pozitivne odzive. No-belova nagrada za mir gre letos v roke liberijski predsednici Ellen Johnson Sirleaf, njeni rojakinja in vneti borki za mir Leymah Gbowee in Jemenki Tawakul Karman. Trojica si je nagrado prisluzila "za svoj nenasilen boj za varnost žensk in za pravice žensk do polnega sodelovanja v pri-zadevanjih za gradnjo miru".

Na 24. strani

GORICA - Slovenska skupnost

Kongres se je začel, danes o primarnih volitvah

GORICA - V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se je sinoči začel 16. pokrajinski kongres stranke Slo-venske skupnosti za Goriško. Dogod-ka, ki ga letos zaznamuje predvsem raz-mišljanje o prihodnjih upravnih volit-vah v Gorici, so se udeležili številni upravitelji, med katerimi so izstopali predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, deželna svetnika Igor Gabrovec in Gaetano Valenti, goriški žu-pan Ettore Romoli in števerjanska žu-panja Franka Padovan. Kongres se bo nadaljeval danes, ko bodo med drugim odločali o kandidaturi na bližajočih se primarnih volitvah leve sredine.

Na 16. strani

Villa Codelli Moša
dogodek namenjen
MLADOPOROČENCIEM
in...
Non solo... Spose
v vili Codelli v Moši
Danes, 8. oktober 2011
14.30 - 18.30
Jutri, 9. oktober 2011
10.30 - 18.30
Moša (GO) - Ul. Codelli 15
www.codellifahnfeld.it
VSTOP PROST

NABORJET - Zanimiva okrogla miza v organizaciji Slorija in Planike

Kanalska dolina in tromeja pravi zaklad za raziskovalce

Dogodek privabil številno občinstvo, predstavnike akademskega in raziskovalnega sveta ter oblasti

NABORJET - Raziskovanje Kanalske doline in širšega večjezičnega območja ob tromeji ter možnosti za nove raziskave na tem teritoriju so bile v ospredju mednarodne okrogle mize, ki sta jo v okviru Evropske noči raziskovalcev v četrtek priredila Slovenski raziskovalni inštitut in Slovensko kulturno središče Planika, ki deluje v Kanalski dolini. Pomemben dogodek je v Beneško palačo v Naborjetu privabil številno občinstvo, med katerimi so bili predstavniki akademskega in raziskovalnega sveta, med predstavniki oblasti pa naj omenimo državnega sekretarja v Uradu vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Borisa Jesiha.

V prvem delu srečanja, ki ga je vodil predsednik SKS Planika in podpredsednik Slorija Rudi Bartaloth, so bile predstavljene zadnje publikacije oziroma raziskave o Kanalski dolini. Tako je Luciano Lister iz Ovčje vasi predstavil izsledke svoje raziskovalne diplomske naloge o pogledih Kanalčanov na vidno večjezičnost (večina se z njim strinja), za katero je prejel tudi nagrado tamkajšnje gorske skupnosti. Boljunčanka Mojca Mihalič je predstavila svojo knjigo »Val Canale territorio multiculturale – Il dibattito degli scrittori sloveni sulla valle e sul gruppo linguistico sloveno«. Štefka Vavti pa svojo publikacijo v nemškem jeziku, ki je sad raziskave o različnih identitetnih tipih. Govor je bil tudi o zgoščenkah ljudskih pesmi, za katere je poskrbel Manuel Figelj, nato pa so slovenski jezikoslovci - raziskovalci Matej Šekli, Vera Smole, Karmen Kenda Jež in Nataša Gliha Komac predstavili rezultate svojih raziskovalnih taborov v Kanalski dolini, ob koncu katerih sta izšla zbornik Ovčja vas in njena slovenska govorica ter publikacija Shranili smo jih v bančah o oblačilni kulturi na tem območju. Na tej podlagi so pripravili tudi neke vrste slovar oblačilnih izrazov, ki bi ga radi v bodoče še razširili in dopolnili s furlanščino (nemški, slovenski in na-rečni izrazi so že prisotni). Komačeva je nato predstavila še svojo knjigo Slovenščina med jeziki Kanalske doline.

Napovedano je bilo tudi nagrjevanje diplomskih in poddiplomskih nalog, a je Slorijeva strokovna komisija odločila, da letos ne podeli nobene nagrade.

Med okroglo mizo o stanju in perspektivah raziskovanja v Kanalski dolini, med katero so spregovorili številni ugledni raziskovalci oziroma predstavniki lokalnih manjšinskih skupnosti, akademskega in šolskega sveta, pa tudi predstavnica lokalne akcijske skupine, pa so bili izpostavljeni glavni rezultati plodnega raziskovalnega dela v Kanalski dolini, pa tudi v širšem večjezičnem območju na tromeji, na dan pa je prišla tudi želja po še večjem sodelovanju med raznimi raziskovalnimi ustanovami oziroma po preučevanju tudi drugih področij, ki so bila mogoče doslej nekoliko zanemarjena (na primer socio-gospodarsko stanje in perspektive za razvoj) ali takih, kjer se da že opravljena dela še bolj poglobiti. Zaželeno pa so zlasti dogovorjene dejavnosti in izdelava skupnih strategij, še posebno med tu živečimi jezikovnimi skupnostmi. Poudarjen je bil tudi pomen večjezičnosti oziroma poučevanja vseh krajevnih jezikov v soli in sodelovanje domačih kulturnih društev. Kar zadeva nadaljnje projekte, je marsikdo izpostavljen, da je treba čim boljše izkoristiti evropska sredstva. Ob koncu je predsednica organizacije Open Leader GAL (LAS) tudi napovedala objavo desetih razpisov, s katerimi želijo pomagati mladim, ki bi se radi v domačem kraju ukvarjali s podjetništvom.

Tjaša Gruden

Beneško palačo v Naborjetu je napolnilo številno občinstvo, med katerim so bili predstavniki akademskega in raziskovalnega sveta kot tudi predstavniki oblasti

T.G.

POLITIKA - V intervjuju tedniku Espresso

Illy obžaluje, da se po volilnem porazu 2008 ni zahvalil volilcem

TRST - Po kočljivem in zanj nepričakovanim porazu na deželnih volitvah 2008 se je Riccardo Illy užaljeno in prizadeto umaknil s politike in znova postal eden od vodilnih v družinskem podjetju Illycaffè. V intervjuju za tednik Espresso Illy sedaj pravi, da ni pogojev za vrnitev v politiko, ki pa je povsem ne izključuje. Ne več kot župan Trsta, mogoče pa v kakšnem novem gibanju civilne družbe. Illyju se tudi ne zdi umestno, da bi se vrnil na deželno politično sceno, dokler ne bo dokončne razsodbe Računskega sodišča, ki je Illyja in njegovo deželno upravo v pravostenjski obravnavi odsodilo zaradi pretiranih odpravnin, ki so jih ob upokojitvi dobili nekateri deželni funkcionarji. Illy je sicer prepričan, da bi imel na Deželi še veliko za postoriti in končati nekatere projekte, ki mu jih ni uspelo izpeljati.

Illy obžaluje, da je po volilnem porazu leta 2008 dobesedno izginil

RICCARDO ILLY

ARHIV

in da se sploh ni zahvalil volivkam in volivcem, ki so ga podprli. Edina njezina poteza po porazu je bilo kratko zahvalno telefonsko sporočilo deželnim uslužbencem, potem pa molk. Illy je bil župan Trsta od leta 1991 do leta 2000, leto kasneje je bil izvoljen v italijansko poslansko zborunico, leta 2003 pa je postal predsednik Furlanije-Julijске krajine.

Bivšemu županu in predsedniku deželnega odbora se zdi, da je Italija brez političnega voditelja, koali-

cije na levi in desni pa so po njegovem preveč raznolike, da bi učinkovito vodile državo. Raznolikost je po njegovem doma predvsem v levi sredini. Illy ceni voditelja Demokratske stranke Pierluigija Bersanija, ki pa si ne upa predlagati bolj razčlenjenega političnega programa, ker dobro ve, da bi ga jutri napadli prav njegovi zavezniki. Intervjuvanec odklanja predčasne parlamentarne volitve, saj je treba najprej spremeniti sedanjo volilno zakonodajo, ki dopušča strankam izsiljevanje volivcev in povečuje njihovo nezaupanje v politiko ter v institucije. Illy podpira francoski volilni sistem z dvojnim krogom, »ki prinaša politično stabilnost in postavlja na rob dogajanju skrajne sile.« Bivši župan je prepričan, da Italija potrebuje prehodno vlado, ki bi izpeljala nekaj nujnih reform, začenši z volilno reformo ter z reformami pokojninskega sistema in tržišča dela.

VREME - Znatna ohladitev in močan veter

V Sloveniji zapadel prvi sneg

Nekateri gorski prelazi so bili prevozni le z verigami - Snežinke tudi v Ljubljani - Slabo vreme na Hrvaškem zahtevalo štiri človeška življenja

LJUBLJANA - Hladna vremenska fronta z močnimi vetrom, ki je včeraj zavila Slovenijo, je pustila za sabo nekaj podrtih dreves, v nekaj primerih so gasilci intervenirali tudi zaradi črpanja vode iz zaledih prostorov. Zaradi močne burje, ki je pihala v sunkih tudi do 130 km kilometrov uro, je veljala delna zapora dela hitre ceste Razdrto - Vipava.

Zaradi snega je bila čez prelaze na Koroškem, Gorenjskem ter severnem Primorskem obvezna zimska oprema, čez prelaze Vršič in Jezersko ter Ljubelj pa so bile na avstrijski strani obvezne verige. Meja sneženja se je včeraj ponekod spustila tudi pod 700 metrov nadmorske višine, tako da je bilo med dežejem nekaj snežink opaženih tudi v Ljubljani. Sneg se je oprijemal tudi cestišča na primorski avtocesti od Logatca v smeri proti Postojni.

Do noči so padavine po Sloveniji ponehale, v naslednjih dneh pa ne pričakujejo nobenih posebnosti. V naslednjih dneh meteorologi pričakajo suho vreme, nekaj megle po nižinah in sveža jutra, predvsem v alpskih dolinah in na planotah No-

transke pa bo tudi pod nič stopinj. Dnevne temperature bodo približno od 8 do 13 stopinj, je napovedal dežurni prognostik Agencije RS za okolje Branko Gregorčič.

Slabo vreme z močnimi padavinami in nizkimi temperaturami je zajelo tudi Hrvaško, kjer je zahtevalo tudi štiri življene. V Bjelovaru je ob udaru strele v poslopje doma za ostarele izbruhnil požar pri tem pa so umrli štirje ljudje, 14 pa je bilo poškodovanih. Na območju Reke je pihal močan veter, ponekod pa je zapadel tudi sneg. Most na Krk so zaradi močne burje popoldne zaprli za ves promet, ustavljen pa je bil tudi promet s katamarani na kvarnerske otroke.

V Sloveniji je zimska oprema na vozilih obvezna med 15. novembrom in 15. marcem. Zimske razmere pa po zakonu veljajo že, ko se sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo oz. zaledenelo. Taka oprema je v zimskih razmerah torej potrebna tudi pred 15. novembrom in po 15. marcu. Vozniku, ki nimá ustrezne opreme, grozi kazen v višini 120 evrov, če onemoča promet, pa kazen znaša 400 evrov.

Sneg je včeraj marsikje pobelil Slovenijo vse do nižin in na primorski avtocesti se je od Logatca naprej proti Postojni (na posnetku K.K.) že oprijemal cestišča

Politbarometer: SDS pred SD, največ anketiranih za premierja želi Janšo

LJUBLJANA - Po podatkih raziskave Politbarometer bi 16 odstotkov vprašani volilo SDS, devet odstotkov pa SD. Morebitna Lista Zorana Jankovića bi dobila odstotek glasov. Če bi obstajala možnost neposrednih volitev predsednika vlade, bi 24 odstotkov glasovalo za Janeza Janšo, 17 za Zorana Jankovića, devet odstotkov pa za Boruta Pahorja. Stranki DeSUS je od lanskega oktobra podpora upadla z devet odstotkov na štiri. Tudi SLS bi po podatkih Politbarometra dobil štiri odstotke glasov, LDS in SNS pa tri. Dva odstotka anketiranih bi glasovalo za Stranko za trajnostni razvoj Slovenije (TRS), po odstotek pa za Zares in NSi.

Furlanski avtonomisti za bojkot popisa

VIDEM - Nekatera furlanska avtonomistična gibanja pravijo, da bi morali Furlani bojkotirati splošni popis prebivalstva, ki ga izvaja osrednji statistični zavod Istat po nalogi »centralistične države«, pravijo. Gibanje Front Furlan (Furlanska fronta) meni, da je popis potrata javnega denarja in da je tudi vsebinsko gledano popolnoma nepotreben. Popisne pole v videški in pordenonski pokrajini so samo v italijanščini, zato naj jih Furlani protestno izpolnijo v furlanščini in jih tako razveljavijo. Kot kraj rojstva naj navedejo: Friul, estero (Furlanija-tujina).

V višjih legah FJK sneg, pri Latisani veter prevrnil tovornjak

LATISANA - Medtem ko je včeraj sneg (v skladu z napovedmi) pobelil višje lege Furlanije-Julijске krajine in na Trbiškem tudi nižje predele, pa je nekaj nad 10. uro nad avtocesto A4 na območju med Latisano in Portogruarom silovit zračni vrtinec prevrnil tovornjak s prikolico, ki je vozil proti Benetkom. Zaradi nesreče so morali ta avtocestni odsek za dobro uro zapreti, kar je povzročilo tudi 3 km dolg zastoj. Na srečo je bil voznik težkega tovornjaka le lažje poškodovan.

Neznanci vломili v več župnišč in napadli župnika

LJUBLJANA - Neznanci so v nočeh s sredo na četrtek in s četrtko na danes vlonili v župnišča v Sodražici, Velikih Poljanah, Sv. Gregorju, Škocjanu pri Turjaku in Novi Šifti ter v pastoralni center v ribnikiški dekaniji. V enem primeru so napadli celo župnika. Policijska primera raziskuje.

GOST V UREDNIŠTVU - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš

Dvojezične table na Koroškem največji uspeh Manj sredstev kot spodbuda k sodelovanju

V politiko prišel »pomotoma«, v njej pa ne misli vztrajati - Odnos Slovenije do manjšine se po volitvah ne bo spremenil

TRST - Za prednost si šteje to, da nikoli ni bil v nobeni stranki in je politično nevrtralni, za največji uspeh mandata označuje dogovor o postaviti dvojezičnih tabel na Koroškem, zmanjšanje finančne dotacije za krovne organizacije Slovencev v Italiji pa označuje kot neke vrste prošnjo, naj skušata medsebojno sodelovati. To in še marsikaj je slovenski minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš dejal med včerajnjim obiskom uredništva Primorskega dnevnika, kjer je stekel tudi pogovor z odgovornim urednikom Dušanom Udovičem in novinarji ob udeležbi predsednika Zadruge Primorski dnevnik Jureta Kuversina, podpredsednika Livia Valenčiča in pooblaščenega upravitelja založniškega podjetja DZP Adriana Kovačiča.

»Pomotoma« minister

Minister Žekš, ki ga je spremljala generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, se je na našem dnevniku mudil v okviru obiska pri Slovencih v Italiji, ki je večji del potekal v Gorici, kjer se je minister udeležil mednarodne konference in slovesnosti ob pričetku novega študijskega leta Slovenskega izobraževalnega konzorcija. Na srečanju na našem uredništvu je dejal, da je v politiko zašel »pomotoma«, kot prednost pa ocenjuje svojo politično nevrtralnost, saj ni bil nikoli v nobeni stranki, spoznal pa je, da so pri pogledih na Slovence zunaj Slovenije stvari po njegovem mnenju po nepotrebni »živahne« zaradi osebnih in političnih zamer. Drugače gre za delno pozitivno izkušnjo, urad pa želi Slovence po svetu povezati na posameznih področjih, kot sta npr. znanost in umetnost.

Največji uspeh dvojezične table

Za največji uspeh svojega mandata Žekš označuje dogovor o postaviti določenega števila dvojezičnih tabel na avstrijskem Koroškem, ki bo po njegovem mnenju izboljšal ozračje. Minister se sicer strinja, da se je preveč poddarjal vprašanje dvojezičnih tabel, medtem ko obstajajo tudi drugi problemi (npr. finančni), vendar je bil simbolni pomen dvojezičnih tabel tak, da je bilo treba stvar na nek način rešiti. Poleg tega sporazum predvideva tudi druge stvari, npr. financiranje slovenske glasbene šole, tako da se odpira nek prostor, kar se prej ni dalo, je prepričan Žekš.

O krčenju sredstev SKGZ in SSO

Drugače, je dejal Žekš, smo Slovenci v Italiji veliko na boljšem, čeprav se nekoliko »obdelujemo«. Tu je pogovor nanesel na polemiko o krčenju finančnega prispevka krovnim organizacijama SKGZ in SSO s strani Urada za Slovene v zamejstvu in po svetu, kar Žekš utemeljuje z željo po spodbuditi sodelovanja med krovnima. V uradu se jim je zdelo, da težko lahko opravičijo to, da financirajo krejanje, je dejal minister, za katerega ni prav, da se navadimo, da denar kar priteka, saj moraš nekaj narediti za skupnost, ne pa da hodiš samo na neke sestanke. Rezultat tega krčenja je bilo oblikovanje skupne komisije krovnih organizacij, ki je imela prvo sejo, na drugi seji pa so se skregali, ker je ena od organizacij hotela »pošteno razdelitev premoženja«, je dejal minister.

Žekš se je pozitivno izrekel tudi o Slovenski manjinski koordinaciji, katere delovanje je tudi zamrlo zaradi delitev, zato jo je treba oživeti. Novi predsednik bi moral tokrat priti iz Avstrije, Žekšu pa se idealen kan-

didat zdi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Zdravko Inzko.

Za preskok v glavah potreben čas

Ministra Žekša smo opozorili tudi na počasnost sprememb kljub odprtini mejam, kjer je po njegovem mnenju za preskok v glavah potrebljano nekaj časa. Urad sicer prireja odmevna srečanja, po eni strani si ljudje želijo sodelovanja, bojijo pa se delati brez navodil oz. napotkov. Drugače je tako pri avstrijskih kot italijanskih sogovernikih znalo željo po spremembah in stvari se tudi spreminja na boljše, čeprav bi morala slovenska manjšina pri tem sodelovati, treba se je namreč znati pogovarjati, medtem ko je najlaže postaviti fronto in kričati.

Odnos Slovenije se ne bo spremenil

Beseda je tekla tudi o politični situaciji v Sloveniji in krizi, ki je nastala s padcem levosredinske vla-

de Boruta Pahorja, ki mu je po Žekševem prepričanju botrovala »slovenska genetska napaka«, da se ne znamo pogovarjati. Rešitev vidi minister v veliki koaliciji, odnos do manjšin pa se po njegovih besedah ne bo spremenil na slabše, kvečemu na boljše, saj ima o tem sedanja opozicija zelo podobne poglede kot večina.

Žekš ne namerava vztrajati v politiki, razen če bi ga prosili, naj še naprej vodi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Obstaja pa tudi možnost, da bi urad na ministrski ravni ukinili, v tem slučaju pa bi prošnjo zavrnili, saj je prednost ministra ta, da z vsemi drugim ministrom govoril in kaj dosež.

Žekš tudi ni pristaš zagotovitve poslanskega mesta za Slovence v zamejstvu in po svetu v slovenskem parlamentu, saj je zanj nepojmljivo, da bi za poslanca kandidiral nekdo, ki ne plačuje davkov v Sloveniji, bolj se zavzema za krepive stikov in povezav s Slovenijo.

Med Slovenci v zamejstvu je edini, ki mu je uspešno Žekš pošteno razjeziti, bivši predsednik NSKS Karel Smolc z vehementnim razglasanjem stališč. Drugače imajo koroški Slovenci vsak svojega prijatelja v Ljubljani, je dejal Žekš in se vprašal, ali je to dobro. Prijatelje je treba imeti v državi, v kateri živiš, Slovenija pa je le nek oddaljen branik, je ministrovo mnenje.

O »najboljšem poklicnem mediju« ...

Pogovor se je kjapak dotaknil tudi Primorskega dnevnika, ki je po besedah ministra Žekša »najboljši poklicni medij v zamejstvu« (in morda tudi v Sloveniji), njegova osnovna naloga pa je, da se drži pravil neodvisnosti in odprtosti do vseh.

... In o nevtrinih

Čisto na koncu smo ministru, ki je po izobrazbi fizik, postavili še vprašanje o odkritju, da nevtrini potujejo s svetlobno hitrostjo. Če se bo to, kar trdijo znanstveniki iz laboratorija Cern, izkazalo za resnično, se bo svet spremenil in »bomo vsi mi, ki smo diplomirali, šli domov,« je zaključil minister.

Ivan Žerjal

center
SMART
GORICA

Smart MODASTORE

BUONACQUISTO

parfumerija Elisir

ODPRTO
VSE NEDELJE

www.smartmoda.com

SEŽANA - Podjetniški inkubator praznoval dvajsetletnico delovanja

Pomagali k razvoju svetovno znanih podjetij

Prihodnost v krepitvi čezmejnega sodelovanja in razvoju ekološke poslovne cone

SEŽANA - Tistim, ki v podjetništvu začenjajo na novo, je lahko v veliko pomoč podjetniški inkubator. V Sežani ga imajo že dvajset let. V tem času so splavili 90, razvili pa 70 podjetij. Med njimi je tudi danes eden vodilnih proizvajalcev elektronskih igralnih aparatov na svetu, sežanski Gold Club. »Mi smo bili v inkubatorju od leta 1998 do lani, čeprav smo zadnjih nekaj let najemali samo prostore,« je povedal direktor družbe Boštjan Stopar. »Je pa res, da nudijo v Sežani celovito poslovno okolje in omogočajo mladim podjetjem hiter razvoj. Sicer pa sta ključna ideja in pravi trenutek. Pred sedmimi leti so bili igralni aparati in še posebej elektronske rulete zelo inovativni, danes pa se srečujemo z veliko konkurenco. Ker smo gostovali v inkubatorju dlje časa, smo se razvili v srednje veliko podjetje in zaposljujemo 60 ljudi.«

Pred štirimi leti so odprli vrata podjetju Kyma za proizvodnjo undulatorjev, naprav za pospeševalnik elektro-nov, ki ga gradijo Sinhrotron v Bazovici. »Razlogov za ustanovitev laboratorijska za magnetne meritve v Sežani je bilo več,« je povedal njegov vodja Tadej Milharčič. »Sinhrotron je želel v svoji bližini postaviti lastno proizvodnjo undulatorjev, pozneje pa naj bi podjetje širolo znanje tudi drugam. To je sovpadalo tudi z odpiranjem Slovenije v Evropsko unijo. Sežana je tako bila idealna lokacija, v Inkubatorju pa smo našli partnerja, ki nam je nudil podporo na vseh področjih, pri ustanavljanju podjetja in reševanju operativnih problemov.« V tem času je Kyma svojo obveznost do Sinhrotrona že opravil, s partnerjem iz Cremone, družba Euromisur zanje izdeluje mehanske sklope, in Ljubljane, podjetje Cosylab pa kontrolne sisteme, so izdelali 19 naprav, sedaj pa sestavlja undulatorje za raziskovalne ustanove iz Kanade, Združenih držav Amerike, Južne Koreje in Indije. »V Sloveniji smo edini, ker smo se ozko specializirali, smo tudi v svetu praktično brez konkurenca. Drugi delajo tudi druge stvari, mi pa našim strankam dostavimo končni izdelek, saj opravimo celoten postopek, od načrtovanja do izvedbe, karakterizacije, logistike in še česa.«

»V svetu je poznano, da je inkubator najbolj učinkovit instrument za ustvarjanje novih delovnih mest, za pospeševanje podjetništva, v zadnjem času pa tudi za ustvarjanje visoko inovativnih podjetij,« je vlogo podjetniškega inkubatorja pojasnil direktor istoimen-

Sežanski podjetniški inkubator je v veliko pomoč novim podjetjem in v dvajsetih letih obstaja so splavili 90, razvili pa 70 podjetij

ske družbe Stojan Gorup. »Omogoča namreč ugoden najem poslovnega prostora, pomoč pri ustanovitvi in zagonu podjetja, pospeševanje rasti ter povezovanju z drugimi podjetji in izobraževalno-raziskovalnimi ustanovami.« Na začetku so bili veseli vsake dejavnosti, tudi takih, ki so zaposile delavce nekdanje tovarne Iskra, na lokaciji katere že dvajset let stoji Inkubator, »kasneje pa smo iz tako imenovane paradigmne delovnih mest in podjetništva prešli na paradigmno inovacij in visoke dodane vrednosti. Gleda na to, da smo z evropskim denarjem izgradili poslovno cono, bi se lahko imenovali tudi tehnološki park,« je še dodal Gorup. V samem inkubatorju je za proizvodne dejavnosti namenjenih 8500 kvadratnih metrov površin, kar ga uvršča med največje v Sloveniji, nekdanji člani pa so za svoje potrebe uredili še 17.000 m² proizvodnih površin. Med njimi so proizvodnja za oskrbo predelovalcev plastike, izolacijskih cevi iz polietilena, orodjarja, podjetje za proizvodnjo hidravličnih komponent, opreme za ozvočenja, kovinskih stremen za uteži pralnih strojev, projektiranje sušilnih sistemov v papirni industriji, proizvodnja božično-no-voljetne okrasne razsvetljave, pločevinke za barve in lake.

V prihodnje želijo v Inkubatorju še okrepliti čezmejno sodelovanje, predvsem s padriškim znanstveno-tehnološkim parkom, poleg tega pa je v izdelava-

vi študija izvedljivosti za izgradnjo prve ekološke poslovne cone v Sežani. »Gre za model, ki se v svetu hitro razvija, pomeni pa razvoj tako imenovanih zelenih izdelkov s področja medicine, obnovljivih virov energije, električnih vozil, novih materialov in še česa.«

Nas pa je zanimalo, ali imajo v družbah Gold Club in Kyma težave s pridobivanjem ustreznih izobraženih in usposobljenih sodelavcev. »To je bila vseskozi težava, še posebej zato, ker imamo izredno velik razvojni oddelok, v katerem dela četrtna vseh zaposlenih,« je povedal Boštjan Stopar. »V glavnem gre za elektroinženirje, programerje in strojne inženirje, ki jih je zelo težko najti. Posebej dobre ter z izkušnjami in motivacijo.« Po besedah Tadeja Milharčiča je v Kymi, ker je podjetje še v razvoju, trenutno zaposlenih osem ljudi. »Med njimi so računalničarji, fiziki, elektrotehniki, pomagamo pa si tudi s strokovnjaki iz Trsta in Ljubljane, ki so sicer zaposleni v različnih raziskovalnih ustanovah.« Na vprašanje, zakaj so po odhodu iz Inkubatorja ostali v Sežani, pa je Stopar povedal, da je glavni vzrok za to navezanost lastnikov na okolje. »Sicer bi lahko delali kjer koli. Tudi ko smo se odločili za gradnjo lastne poslovne in proizvodne stavbe, smo se odločili, da komunalni prispevek – četudi nekoliko višji – plačamo domači občini.«

Irena Cunja

PORTOVCA - Na povabilo oljkarjev Fior Rosso in Borisa Pangera

Ogled nasada in pokušnja olja

V zadnjem desetletju zraslo nad tri tisoč dreves - Strokovnemu prikazu je sledilo prijetno družabno srečanje

Skupinski posnetek obiskovalcev oljčnega nasada oljkarjev Gioacchino Fior Rossa in Borisa Pangera

Po zgledu pionirskega nasadu v 90-letih na pobudo četverice z Brega (Ota, Parovel, Sancin in Starec), sta se Fior Rosso in Pangerc opogumila, vzela v najem veliko zapuščeno ozemlje v lasti EZIT-a in ga temeljito obnovila. Današnje vzorno urejene vrste naglo rastotičih dreves belice, »leccina«, »maurina« in »pendolina« so sad velikega truda. Ob prikazu različnih vrst oljik in načina gojenja je bila še posebno zanimiva vodenega degustacija značilnih krajevnih olj, ki jo je opravila izvedena Marisa Cepach. Pri tem ji je pomagal nekdanji šef pokrajinske kmetijske službe Giovanni Degenhardt.

Občinstvo se je z zanimanjem seznanilo z osnovnimi pokušnjimi oljčnega olja, na osnovi primerjave navadnega komercialnega olja in kakovostnih sort obeh proizvajalcev. Fior Rosso in Pangerc se ponosa s priznanji na krajevni ravni, izven dežele in v sosednji Istri. Dobila sta

jih za svoja čista olja, kot je izključno belica Fior Rossa, a tudi za t.i.m. blende, kot je Pangercovo olje Dagla s 85 % belice ter 15 % leccina in pendolina, ki nekoliko omehčata ostrino znamenite avtohtone oljke z Brega.

Strokovnemu prikazu je sledila še prijetna družab-

nost, ki so se je udeležili poleg ljubiteljev tudi predstavniki vsedržavnega združenja pokuševalcev vina ONAV, med temi Slovenec Lučano Čandek, ter kot omenjeno pokuševalcev olja vsedržavnega združenja OLEA, ki šteje na Tržaškem preko dvajset članov.

EVRO

1,3434 \$

+1,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

7. oktobra 2011

evro (povprečni tečaj)

valute	7.10.	6.10.
ameriški dolar	1,3434	1,3269
japonski jen	103,02	101,87
kitski juan	8,5413	8,4650
ruski rubel	43,3200	43,1265
indijska rupija	66,0420	65,4830
danska krona	7,4439	7,4428
britanski funt	0,86480	0,86680
švedska krona	9,1330	9,1650
norveška krona	7,8000	7,8245
češka koruna	24,784	24,845
švicarski frank	1,2365	1,2316
mazurski forint	296,63	296,55
poljski zlot	4,3762	4,3768
kanadski dolar	1,3911	1,3890
avstralski dolar	1,3726	1,3725
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	4,3115	4,3133
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7087	0,7090
brazilski real	2,3946	2,4350
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,4828	2,4587
hrvaška kuna	7,4933	7,4953

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

7. oktobra 2011

evro (povprečni tečaj)

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,24067	0,38361	0,57161	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,00833	0,02667	0,06833	-
EURIBOR (EUR)	1,354	1,558	1,758	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

-261,61

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

7. oktobra 2011

zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	5,680	-
INTEREUROPA	1,288	-
KRIK	52,31	+0,60
LUKA KOPER	9,16	+0,43
MERCATOR	162,00	+0,62
PETROL	162,50	+0,31
TELEKOM SLOVENIJE	63,00	-

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr.v %
ABANKA	15,35	-1,98
AERODROM LJUBLJANA	12,21	+0,08
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	60,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,01	-
ISTRABENZ	2,30	+27,78
NOVA KRE BANKA MARIBOR	4,56	+7,80
MLINOTEST	3,30	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	10,75	+0,42
POZAVAROVALNICA SAVA	6,00	-
PROBANKA	10,24	-
SALUS, LJUBLJANA	270,00	-
SAVA	22,00	+4,76
TERME ČATEŽ	179,00	-
ZITO	80,40	-1,95
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,30	-3,15

MILANSKI BORZNI TRG

7. oktobra 2011

FTSE MIB: +1,41

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	0,9	

DOLINA AOSTA
Napolitano
pozdravil
v francoščini

**GIORGIO
NAPOLITANO**
 ANSA

AOSTA - Predsednik republike Giorgio Napolitano je med obiskom v deželnem svetu Doline Aoste pozdravil tudi v frankoprovansalsčini, jeziku, ki ga govori tamkajšnja francoška narodna skupnost. Državni poglavar je Deželo Aostu, kjer ni nobenih odcepitvenih teženj, predstavljal kot zgled federalizma in obenem dobre uprave.

Glede federalizma je Napolitano poudaril, da gre za dobro zamisel, ki pa ne bo delala čudežev, kot menijo nekateri. Federalizem zahteva vztrajnost in potrebežljivost, je še dodal predsednik, ki so ga v Aosti sprejeli z velikim navdušenjem. Posebno mladi dijaki, s katerimi se je Napolitano pogovarjal o aktualnih političnih temah ter o zgodovini Doline Aoste.

Predsednik je mladim izpostavil, da je politika lepa stvar, pri kateri pa se je treba osebno in neposredno angažirati. »Ni dovolj, da se stalno pritožujemo, da je politika umazana stvar, vsi skupaj se moramo potruditi, da bo postala lepa in predvsem koristna za celotno skupnost,« je še pristavil Napolitano.

Predsednik ne vidi nobene možnosti, da bi se Evropa odpovedala evru. To bi pomenilo velik korak nazaj za vse in tudi škodo za vse države, ki so prevzele skupno evropsko valuto. Napolitano podpira predlog, da bi Evropska unija dobila gospodarskega ministra po zgledu evropskega ministra za zunanjou politiko.

KRIZA - Po podobnem sklepu hiš Standard & Poor's in Moody's

Tudi Fitch znižal bonitetno oceno za javni dolg Italije

Draghi: Potrebne reforme - Berlusconijevi stranki grozi razpad

RIM - Bonitetna agencija Fitch je včeraj znižala bonitetni oceni za španški in italijanski državni dolg. Italiji je oceno znižala za eno stopnjo, z AA- na A+, Španiji pa za dve stopnji, z AA+ na AA-. Obema je Fitch znižal obete v negativne.

Fitch je znižanje ocene Italiji pojasnil z visokim javnim dolgom, počasno gospodarsko rastjo ter potrebo po takoj politično kot tehnično zahtevni rešitvi za izboljšanje finančnega stanja države in povrnitev zaupanja vlagateljev. Fitch je tudi znižal obete za oceno Italije v negativne. Bonitetno oceno Italije sta predkratki znižali že agenciji Standard & Poor's (S&P) in Moody's, in sicer S&P 19. septembra, Moody's pa 4. oktobra.

Guverner Banke Italije in skorajnjši predsednik Evropske centralne banke.

Mario Draghi je dejal, da Italija očitno potrebuje strukturne reforme, pri čemer je posebno opozoril na pereč problem mladih. Politična opozicija pa je ponovno pozvala vlado, naj odstopi, češ da ni kos izzivu. Premier Berlusconi, ki se je včeraj odpravil na rojstnodnevno

znotraj Berlusconijeve stranke. Ljudstvo svobode pa se je pojavila skupina poslancev, ki naj bi skušala premiera odstaviti in oblikovati novo desnosredinsko vlado. Nekdanji minister Claudio Scajola se je v četrtek na večerji sestal s skupino nekaj deset poslancev, ki so nedovoljni s trenutnimi razmerami v stranki in v vladno politiko. Takšnih je po besedah Scajole veliko. Ugibanja o tem, kaj bi lahko bil rezultat »upora«, segajo od oblikovanja nove desnosredinske vlade s podporo poslancev sredine in z nekdanjim Berlusconijevim zaveznikom Gianfrancem Finijem, do zoglj sestanka z Berlusconijem, kjer bi skušali oblikovati nov konsenz o ciljih stranke. Sicer pa se podobna »uporniška« skupina zbira tudi okrog drugega nekdanjega ministra Giuseppeja Pisaniua.

ŠOLSTVO - Včeraj so se zvrstili protesti v 90 mestih

Študenti in dijaki na ulicah proti vladni šolski politiki

RIM - Študenti in dijaki so spet na bojni nogi. Včeraj so priredili javne proteste proti vladni politiki na šolskem področju v 90 mestih po vsej državi. Ob tem so stavkali tudi šolniki, ki se prepoznavajo v bazinah sindikatov.

V Rimu so se protesti simbolično začeli z zvonjenjem budilcev pred vladno palačo. Oboroženi z budilkami so mlađi vladni želeli sporočiti, da je njen čas potekel in da ta generacija ne želi več izgubljati časa. Protestniki nasprotujejo krčenju sredstev za izobraževanje, ki naj bi ogrožalo delo 130.000 za določen čas zaposlenih učiteljev in hkrati omogočalo postopno razgradnjo javnega šolskega sistema.

Protest se je razširil tudi po spletnih socialnih omrežjih, na spletni strani, namenjeni zbiranju predlogov za drugačno

reformo izobraževalnega sistema, pa lahko vsi oddajo svoje predloge za izboljšanje sistema.

Nekateri mladi sicer opozarjajo, da ne protestirajo zgorj zaradi sporne reforme izobraževalnega sistema in krčenja sredstev, ampak tudi zaradi splošnega slabega stanja v državi. Opozarjajo, da je skoraj polovica mladih v začasnih delovnih razmerjih in da jih je skoraj 30 odstotkov brezposelnih.

Množice študentov, ki so včeraj pod vihajočimi zastavami Federacije študentov zasedle trge in ulice večjih italijanskih mest, se nameravajo danes pridružiti tudi protestu javnih uslužbencev, šolnikov in raziskovalcev, ki ga organizira sindikalna zveza Cgil.

Protesti niso potekali povsem mirno. Skupina zamaskiranih mladeničev je

na sedež bonitetne agencije Moody's v Milianu zmetala barvo in dimne bombe, z jajci in barvo pa so napadli tudi poslopje največje italijanske banke Unicredit.

V Rimu je prišlo do incidenta med mladimi protestniki in policijo, ko je skupina mladih želela spremeniti prijavljeno smer pohoda proti ministrstvu za izobraževanje. Ko so skušali ubrati drugo pot, so naleteli na blokado policistov, na kar so se odzvali z metanjem petard in dimnih bomb. Po kratkotrajnem sporu s policijo so nadaljevali po predhodno prijavljeni poti povorke. Skupina protestnikov je za četrto ure zasedala železniško postajo Ostiense, po posegu policije pa se je umaknila. Agenti so prijeli kazih deset mladih, ki tvegajo obsodbo zaradi neprijavljene manifestacije in zaradi prekinitev javne službe.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Razsodba o primeru Kercher, protestni mrk Wikipedie in neoskusna Berlusconijeva šala o novem imenu stranke

SERGIJ PREMRU

Novice iz Italije, ki so te dni najbolj odjeknile v tujih medijih, so tri: razsodba prizavnega sodišča iz Perugie, protestni mrk italijanske različice spletne enciklopedije Wikipedia in Berlusconijev neumestno norčevanje o preimenovanju stranke.

Glede prvega sta ameriška CNN in britanski Daily News ustrelila kozla: tako globalna televizija kot spletne izdaje britanskega dnevnika sta sprva poročala, da je Amanda Knox bila obsojena. Resnici je bila obsojena samo zaradi lažnega pričevanja in oproščena, skupaj s soobtoženim Raffaeleom Sollecitom, obožbe umora britanske sostanovalke Meredith Kercher. Ves ameriški tisk je vneto navjal za 24-letnico iz Seattla, in še zlasti kritiziral počasnost italijanskega sodnega sistema. Od aretacije do prizivne razsodbe, ki ji je odprla vrata zapora, je Knoxova namreč preživel skoraj štiri leta za rešetkami, kar je po ameriških kriterijih nedopustno dolg čas. Ameriški mediji pa radi pozabljajo, da bi Knoxova v ZDA sicer sedela manj časa pred (skoraj) dokončno razsodbo, v primeru obsodbe pa bi ji grozila smrt na električnem stolu - morda pa tudi ne, ker ni ne črna ne resna, kot večina na smrt obsojenih.

Zanimivo je poročanje televizije CNN. Po začetnem napačnem naslovu, ki so ga resnici na ljubo popravili v ro-

ku nekaj minut, je posebni poročalec iz Perugie v neposrednem satelitskem prenosu poudaril, da še ni doživel tako emotivnih prizorov v sodni dvorani in pred sodiščem. Skoraj štiri leta po aretaciji se je izkazalo, da Amanda Knox in Raffaele Sollecito nista bila vpletena v umor, Amanda je sicer na prostosti, resnice o umoru pa niso odkrili. Vsekakor, meni sodni izvedenec televizije iz Atlante, bi vsako sodišče v ZDA razsodilo kot prizivno sodišče v Perugi.

Britanski tisk o razsodbi piše bolj hladno, ker ne more prezreti, da umor 21-letne Meredith Kercher iz bližine Londona je še vedno - in morda za vedno - ovit v temo. Tako BBC poroča, da je prizivno sodišče postavilo na glavo razsodbo prvostopenjskega sodišča, Daily Mail pa polemično naslavlja, da si bo Amanda »svobodno ustvarila veliko premoženje s prodajo avtorskih pravic televizijam in založnikom«, medtem ko je »naša Meredith pozabljenja žrtev«.

Po vsem svetu je močno odjeknil protest spletne enciklopedije Wikipedia, ki je nekaj dni blokirala svoje strani v italijansčini iz protesta proti zakonskemu predlogu o obveznih popravkih na spletnih straneh na zahtevo katere koli osebe, ki meni, da so jo vsebine razčilile. Kaj takega ni v nobeni civilizirani državi z demokratično

ureditvijo, soustanovitelj Wikipedia Jimmy Wales pa je ocenil, da »gre za idiotski zakonski predlog« ter za »izredno hud udarec svobodi izražanja«.

Britanska organizacija Orphans of Liberty, ki se ukvarja s svobodo izražanja doma in po svetu, je na svoji spletni strani *4liberty.org.uk* objavila komentar o dogajaju v Italiji: naslov prispevka je »Italija drsi proti spletni cenzuri, na koncu pa piše, da dogajanje v Italiji predstavlja zaskrbljujoč prehod, očitno na poti k zmanjševanju svobode na spletu.«

Najpomembnejša svetovna tiskovna agencija Reuters pa poroča o blokirjanju strani Wikipedia kot odmevnem protestu proti »gag law«, to se pravi zakonu, ki maši usta. Po novem bo uvedli omejitev na poročanje časopisov in na spletnih straneh, ter one-mogočili objavljanje telefonskih prisluhov. Novinarji in opozicija so mnenja, da gre za poskus prikrivanja korupcije z zakonom, ki krši temelje svobode izražanja. Zakonski predlog je ležal v parlamentu že eno leto, piše Reuters, vendar pa ga je obudila iz sna prav v trenutku zadrgre zaradi objave izpisov prisluhov v okviru nove preiskave o prostituciji, ki se je pridružila Berlusconijevim sodnim problemom.

Berlusconiju se moram zahvaliti, da sem izboljšal svoje poznanje jezikov

z nekaterimi izrazi, ki jih nisem poznal, ker gre pač za področja, s katerimi se nisem ukvarjal v tujih jezikih. Pred dve mačedona sem se izpopolnil glede zadnjice, ko sem prebiral pisane medije po svetu glede vulgarne ocene italijanskega premiera na račun nemške kanclerke Merklove, tokrat pa sem odkril področje, ki ga razkriva poročanje o Berlusconijevem predlogu za preimenovanje stranke v »Forza gnocca«. CNN naslavlja »Go pussy! - Berlusconi finds new party«, isto piše tudi *The Australian*, to se pravi, da Cavaliere predlaga za novo stranko ime »Naprej p***a«.

Finska televizija MTV računa, da njena publike pozna angleško izrazoslovje in zato poroča, da »Berlusconi nimeksi Go Pussy«, da premier poimenuje stranko tako, kot smo pač slišali. Južnoafriška agencija *News24* piše samo, da »Berlusconi shoks with latest gaffe«, to se pravi, da Berlusconi šoka s ponovno nerodnostjo.

Glasniki Berlusconijeve koalicije prepričano trdijo, da doma in po svetu ljubljene vodjo napadajo »komunisti«. No, prav glasilo najtršega ameriškega kapitalizma *The Wall Street Journal* poroča, da je Berlusconi zanebil nove polemike s svojo zadnjo vularnostjo, ko je predlagal poimenovanje svoje stranke »z žargonskim izrazom za veselo in razpoložljivo mladenko«.

Na koncu še novička iz naših kraljev. Ugledni spletni portal *Women News Network* poroča o nastopu Catherine Dolcher in Brune Zorzini proti mutilaciji ženskih spolovil. Problem zadeva tudi Evropo, sta povedali tržaški predstavnici, saj računajo, da je okrog milijona pohabljenih dekle in žensk, vsako leto pa obredno obrezovanje ogroža nadaljnjih 180 tisoč novih žrtev, priseljen in pribižnici iz Afrike, Bliznjega vzhoda in Azije, sta poudarili na konferenci, ki je bila pred kratkim v Trstu.

Popoln davčni odpust?

RIM - Ali italijanska vlada razmišlja o popolnem odpustu za davčne utajevalec? Vest o takem odpustu, ki naj bi našel mesto v odloku o razvoju, ki naj bi ga vlada predstavila sredi oktobra, se je razširila včeraj, proti tej možnosti pa je vzrojila opozicija, ki jo je označila za »simbol propadanja«, »grob demokracije« in »sramoto«. Predstavstvo vlade je demantiralo novico in sporočilo, da vlada ni ne bo vzelja v poštov možnosti odpusta, v desnosredinski večini in sami vlad pa niso vsi tega mnenja in nekateri dopuščajo to možnost.

Voznik, ki je ubil Američanko, se je predal karabinjerjem

AREZZO - Včeraj se je predal karabinjer moški, ki je minulo nedeljo s svojim avtomobilom do smrti povožil 23-letno ameriško državljanko Allison Owens med tekom po robu cestišča v kraju San Giovanni Valdarno blizu Arezza v Toskani. Karabinjerji niso razkrili njegove istovetnosti. Kaže, da gre za gradbenika srednjih let. Moški je karabinjerjem izjavil, da naj bi dekle povožil, ko ga je za hip premagal spanec. Allison Owens je ob trčenju vrglo čez obcestno ograjo v jarek, kjer so njeni truplo našli šele v sredo.

Policija zasegla

560 kilogramov kokaina

GIOIA TAURO - Policija je sporocila, da je v pristanišču Gioia Tauro v Kalabriji zasegla 560 kilogramov čistega kokaina v vrednosti 135 milijonov evrov. Policija je že arretirala pristaniščega delavca, ki naj bi bil vpletjen v trgovino z mamilami.

Po navedbah policije je droga prišla v pristanišče Gioia Tauro na krovu več ladij, arretirani delavec pa naj bi skril v kombi. Ko je ugotovil, da ga opazuje policija, je poskušal zbežati, vendar so ga ujeli, v kombiju pa v več deset večjih torbah našli več kot 400 manjših paketov kokaina.

Pristanišče Gioia Tauro se nahaja v Kalabriji, je razpasena mafija združba N'drangheta, ena najmočnejših kriminalnih združb v Italiji in mogoče v Evropi. »Akcia je pokazala, da N'drangheta uspešno organizira preprodajanje velikih količin drog in da lahko računa na dobro utečene sodelavce v pristaniščih,« so še sporočili iz policije.

OBČINA TRST - Jutri se bo uradno začel 15. popis zavoda Istat

Uradi končno prejeli vprašalnike v slovenščini

V ponedeljek jih bodo začeli raznašati občinski popisovalci - Dvojezično informativno pismo

Tržaški občinski uradi so včeraj vendar prejeli vprašalnike v slovenskem jeziku za 15. popis prebivalstva zavoda Istat, ki se bo uradno začel jutri. Sicer so uradi včeraj prejeli le prvi del vprašalnikov, preostale bodo dostavili danes. Kaže, da jih je kar nekaj, občinski uslužbenci pa bodo lahko razpolagali z njimi še danes.

Kakorkoli že, vprašalnike v slovenščini bodo na območjih, ki jih določa zaščitni zakon 38/01, začeli raznašati že v ponedeljek. To bo trajalo kar nekaj časa, ker bodo vprašalnike v slovenščini raznašali občinski popisovalci. Na območjih, ki jih zakon 38/01 ne predvideva, pa bodo za to poskrbeli poštni uradi. Občinski uradi, zagotavljajo, so vsekakor že pripravili ustrezne itinerarje, da večjih težav po vsej verjetnosti ne bo.

V tržaških občinah bo popis zadeval okrog 107 tisoč družin oziroma 208 tisoč prebivalcev, vprašalnike tudi v slovenskem jeziku pa bodo prejeli poleg občanov v kraških predelih tudi pri Sv. Ivanu, v Loparju, v Rojanu, na Gredi, v Barkovljah, na Katinari in v Škednju. Občinska uprava se je dosledno držala zakonodaje in vsekakor upoštevala pravice slovenske narodne skupnosti, nam je včeraj potrdil pristojni občinski odbornik Emiliano Edera. Sploh pa je občinska uprava storila vse, da zagotovi kakovost storitev in da bo popis čim bolj uspešen, je dodal, ker je to v interesu vseh. Na območjih, ki so zaščiteni na osnovi zakona 38/01 bodo torej prebivalci prejeli dva vprašalnika, enega v italijanskem in enega v slovenskem jeziku. Kot nam je v tej zvezi povedala vodja občinskega urada za popis Milvia Chersi, bo priloženo tudi informativno pismo, ki so ga pripravili občinski uradi. V njem bo v italijanščini in v slovenščini razloženo, da je mogoče izbirati, v katerem jeziku izpolniti vprašalnik Istata, se pravi v slovenskem ali v italijanskem jeziku. Prav tako bo razloženo, da bo mogoče izpolniti vprašalnik - tudi v slovenščini - tudi prek spleta, in sicer na spletni strani <http://censimentopopolazione.istat.it/> (to bo mogoče šele jutri). Istat bo tudi opozoril, da je sodelovanje pri popisu obvezno in da ga urejjeta člena 7 in 11 z. o. 322/1989.

Sicer bodo občani na drugih območjih, kot rečeno, prejeli na dom vprašalnike po pošti. Vprašalnike so začeli posiljati sredi septembra in jih bodo še do 22. oktobra. Dodati velja, da bo Istat delil dve vrsti vprašalnika. Prvega sestavlja 84 vprašanj, drugega pa 35 vprašanj. Prvi vprašalnik bo Istat razdelil v vseh »manjših« občinah. V drugih bo prvi vprašalnik dobil le izbran vzorec družin, medtem ko bodo ostale družine prejele vprašalnik z »le« 35 vprašanj. Morebitne informacije nudijo na zeleni številki 800069701.

V zvezi s popisovalci je že stekel ustrezni razpis, občinska uprava pa je ponovno odprla selekcijo za kandidate, ki so vložili prošnje, vendar so iz julijске selekcije izpadli (informacije so na spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it>). Glede slovenskih vprašalnikov bosta v posebnem središču na Opčinah, ki bo nudil informacije in pomoč pri izpolnjevanju, zaposlena popisovalca z znanjem slovenskega jezika. V drugih centrih, ki jih bo odprla občinska uprava v drugih mestnih predelih (in ki zadevajo tudi omenjena območja od Rojana do Sv. Ivana, Škednja itd.) pa zaenkrat ne. V tem smislu ni znal odbornik Edera včeraj nuditi pojasnil.

Kdor ne biva na zaščitenih območjih, ali pa ne bo dobil obvestila Ista, bo lahko dvignil vprašalnika v slovenščini v posebnem občinskem središču. Občinska uprava bo namreč odprla skupno sedem zbirnih središč, v katerih bodo nudili pomoč pri izpolnjevanju vprašalnikov. Središčih bo mogoče tudi izročiti izpolnjene vprašalnike, če se ne odločimo za njihovo izročitev v poštnih uradilih, neposredno popisovalcem ali pa prek interne-

ta. Spomnimo naj, da bo rok za izročitev izpolnjenih vprašalnikov zapadel 20. novembra. Občinska središča bodo tako razporejena: za zahodni in vzhodni Kras bo središče na Opčinah v rektoratu Fondi Savio (Ul. Doberdò št. 20/4, v pritličju). Za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo bo središče v občinski izpostavi na Trgu Roiano št. 3 (pritličje). Občinska izpostava bo zaradi tega začasno zaprta. Za Sv. Vid in Staro mesto bo središče v Ul. Combi št. 13 (pritličje). Za Sv. Ivan, Kjardin in Roccol bo središče na sedežu ravnateljice sv. Ivanu (Rotonda del Boschetto št. 6, drugo nadstropje). Za rajona v novem mestu in pri novi mitnici bo središče v Ul. Genova št. 6 (pritličje). Za Sv. Jakob, Škedenj in Čarbolo bo središče v Ul. Valmaura št. 2 (pritličje), za Valmauro in Naselje sv. Sergija pa bo središče v Ul. del Macelli št. 3 (pritličje).

Aljoša Gašperlin

Občinski odbornik
Emiliano Edera

KROMA

OBČINA TRST - Odhod občinskega tajnika

Slovo od Terranova

Pozdrav župana Cosolinija - Prihodnji teden nastopi službo nova tajnica Filomena Falabella

Občinski tajnik Santi Terranova (levo) z županom Robertom Cosolinijem

Tržaški župan Roberto Cosolini se je včeraj poslovil od občinskega tajnika Santija Terranova, ki zapušča svoje delovno mesto v tržaški občini. Zahvalil se mu je za njegovo delo ter mu podaril nativino Mont Blanc v znak priznanja. Terranova se je zahvalil županu in občinskim uslužbencem, ki so z njim sodelovali pri delovanju občinskega upravnega stroja.

Terranova je prispel v Trst leta 2003 iz Sondria. Za občinskega tajnika (in generalnega direktorja občine) ga je imenoval takratni župan Roberto Dipiazza, ki ga je po ponovni izvolitvi leta 2006 potrdil na tajniškem mestu.

Po volilnem porazu desne sredine v zgornji Roberta Cosoliniju na majskih volitvah se je njegov stolček zamajal. Kmalu je postalo jasno, da bo novi župan izbral drugega občinskega tajnika, kar je Cosolini tudi storil. V začetku prihodnjega tedna bo nastopila službo nova občinska tajnica Filomena Falabella.

ZAVOD ZOIS Profesorji proti združitvi tretjih razredov

Profesorski zbor Državnega tehniškega zavoda Žiga Zois je na svoji zadnji septembrski seji sklenil, naj ravnateljica posreduje pri pristojnih oblasteh, da pride do razdružitve tretjih razredov dveh smeri, ki sta na šoli, se pravi smeri za uprave, finance in marketing (trgovska) ter smeri za gradnje, okolje in teritorji (geometri), kateri imata združen pouk pri skupnih predmetih, ki niso značilni za vsako smer.

Združitev je nastala po odločitvi šolskih oblasti, ki leta 2009 niso sprejele dveh ločenih prvih razredov za trgovsko in geometrije, ker naj bi bilo za dva ločena razreda premalo dijakov.

Pri tem, piše v sporočilu za javnost profesorskega zobra za vodova Zois, niso upoštevale, da je na primer smer za geometrije edina tovrstna slovenska višja srednja šola v Italiji in da se zato ne sme uporabljati za manjšinsko šolo kriterije, ki veljajo za večinske šole.

Iz istih razlogov je prišlo lani do razdružitve prvih razredov obeh smeri na šoli Žiga Zois, ki jih je dejelno šolsko ravnateljstvo združilo, ker naj bi bilo za dva razreda premalo vpisanih. Tokrat je odločitev naletela na oster odziv, po večkratnih posegih pa je italijansko ministrstvo za šolstvo pred koncem leta 2010 razreda ponovno razdržilo, pri tem pa ugotovilo, da so stroški, ki naj bi jih država imela zaradi razdružitve, skoraj neopazni.

Nerazumljivo je torej, zakaj se ni isto zgodilo tudi za tretj razreda, kjer je položaj popolnoma enak, saj bi razdružitev dejansko pomenila le dodatne tri ure pri enem predmetu, učinek za dijake pa bi bil gotovo pozitiven, saj bi se lahko končno učili vsak v svojem razredu in po smeri, ki so jo izbrali, piše v sporočilu za javnost.

Zato profesorski zbor zavoda Žiga Zois pričakuje, da bo po posegu ravnateljice pri pristojnih oblasteh prišlo do odločitve, ki je v skladu s statusom manjšinske šole. Gre za skrb, za katero bi se morali vsi zavzeti, menijo profesorji zavoda Zois.

ŠOLSTVO - Včeraj dopoldne tudi v Trstu protestna dijaška manifestacija

Proti vladnim ukrepom

Protestniki nasprotovali tudi postavitevi nadzornih kamer v bližini šol - Zahiteva po deželnem zakonu o pravici do študija - Na šolah pouk okrnjen

Klub slabemu vremenu se je na tržaških ulicah zbral več sto dijakov

KROMA

ZAHODNI KRAS - Občinski odbornik Emiliano Edera na rajonski seji

Prosek: izpostava bo odprta (a verjetno ne vsak dan ...)

Kdaj dvojezični smerokazi? - Potreba po slovenskih jaslih - Cela vrsta nerešenih vprašanj

Tržaška mestna uprava ne bo do končno zaprla občinske izpostave na Proseku. Tako je na četrtkovi seji zahodnokraškega rajonskega sveta zagotovil občinski odbornik za decentralizacijo in premoženje Emiliano Edera. Dodal pa je, da občina ne bo mogla zagotoviti popolnega odprtja urada, pet dni tedensko, kot je to veljalo do konca maja, ko je prejšnja desnosredinska uprava odredila poletno zaprtje izpostave, ki ga je sedanja uprava podaljšala do konca novembra.

Edera je pojasnil, da se je levoščinska uprava znašla pred izvršenim dejstvom. Prejšnji upravitelji so popolnoma zapostavili vprašanje osebja občinskih izpostav. Uslužbencev, ki so se upokojili, ni nadomestila, nekaj zaposlenih izkorisča skrajšani delovni urnik, z vsega dvajsetimi uradnikami pa ni mogoče zagotoviti polnega delovanja vseh občinskih izpostav, je zaključil Edera. Omenil je sicer možnost dostave dokumentov na dom, kar pa bi veljalo le za omejeno število potrebnih občanov; nadalje je omenil možnost telefonskega naročanja dokumentov in potrdil, kar pa je šele v zametku. Kako bo rešeno vprašanje, ki povzroča od konca maja velike nevšečnosti domačinom, ker mo-

Poslopje nekdanjega doma za ostarele don Marzari v naselju s. Nazario
KROMA

rajo (razen ob sredah, ko je proseška izpostava odprta) na Općine ali v mesto po potrebne anagrafske dokumente, torej ni še znano. Morda bodo občani Zahodnega Krasa kaj več izvedeli o tem vprašaju-

27. oktobra na javnem srečanju z županom Cosolinijem in njegovimi odborniki, ki bo v Kulturnem domu Prosek-Kontovel.

Na četrtkovi seji so se predočili rajonski svetniki še celo vrsto problemov, ki

že leta čakajo na rešitev. Nekateri bi bili zlahka rešljivi, za druge bi potrebovali več časa (in predvsem denarja). Med prve so di na primer uporaba prenovljenih prostorov nekdanjega rekreacijskega središča v Križu. Civilna zaščita uporablja le del prostorov, druge bi lahko uporabili za potrebe vaških društev in organizacij.

Tudi kronično pomanjkanje cestnih znakov in smerokazov bi lahko hitro (in z majhnim stroškom) zapolnil z namestitvijo novih, seveda dvojezičnih.

Drugače je s popravili ali obnovo občinskih poslopij, ki naj bi jih uporabili v družbenih namene. Cerkvica sv. Roka v Križu je potrebna nujnih popravil, sicer se bo streha udrla. Poslopje nekdanjega sedeža rajonskega sveta na Proseku je dotrajano. V njem deluje ambulanta. Treba bi ga biti popraviti, tam bi lahko uredili prostore za pošolski pouk. Podobno hudo je stanje nekdanjega doma za ostarele don Marzari v Naselju S. Nazario. Obnova bi bila je za občino prehud oreh, potrebno bi biti pritegniti zasebni, da bi ga uredili, je poučil odbornik Edera.

Med prioritetnimi vprašanji pa je izstopala ustanovitev slovenskih jasli na Zahodnem Krasu. Časi, ko je takratna občinska odbornica za šolstvo Angela Brandi pozivala slovenske starše s krasa, naj se poslužijo slovenskih jasli pri Sv. Jakobu, so na občini mimo. Pričakovati je, da bo levoščinska uprava sedaj vendarle prisluhnila domaćim mladim družinam, je bilo poudarjeno na srečanju z odbornikom Ederom.

M.K. M.K.

ZAHODNI KRAS - Rajonska svetnica DS Maria Grazia Villi

Odrekla se je sejnini

Menis (Gibanje 5 zvezd) za 50-odstotno znižanje sejnin za seje občinskih komisij

Majhna dejanja imajo včasih velik pomen. Tak je primer zahodnokraške rajonske svetnice Demokratske stranke Maria Grazia Villi. Na pretekli rajonski seji je predsednica Roberta Cattaruzzo in ostale svetnike obvestila, da se od-poveduje sejnini.

Sejnina rajonskih svetnikov ni ve-lik. Po zadnjem rezanju, ki ga je za te ljudem najblizu izvoljenim predstavnikom določil deželnik zakon (v katerem pa se deželni svetniki niso dotaknili svojih dvestotkrat in še več višjih prejemkov ...), znaša pičlih 30 evrov brutto. Odgovori torek denarno izdatna, je pa gesta po-menljiva. Villijeva je na seji pojasnila, za-kaj se je tako odločila. »V prvi vrsti se hočem tudi sama, konkretno, čeprav zelo skromno, pridružiti številnim pobu-dam za omejitev stroškov politike,« je poudarila, a takoj dodala še drugi, glo-bliji razlog: »Vedno sem smatrala poli-tično udejstvovanje kot izbiro velike ci-vilne vrednosti. Zato menim, da bi lahko sedanjii veter antipolitike, ki ga spodbujajo privilegiji in nesprejemljivo ob-našanje vidnih političnih predstavnikov, povzročil vse večjo oddaljitev ljudi od politike, kar pa bi bilo zelo nevarno.« Villijeva je nadalje menila, da je prav par-ticipacija »termometer, s katerim je mogoče meriti zdravje demokracije.« Politika mora torek ostati »zadeva vseh«, je ocenila. Zato je potreben ravnovesje v tak delikatni zadavi, pa tudi odločen-namen rezanja privilegijev, uveljavljenih razvad in arroganc. Prav referendum o ukinitvi tako imenovanega svinjskega volilnega zakona naj bi vodil v to smer, je poudarila Maria Grazia Villi.

Podoben korak v smer, ki jo je na Zahodnem Krasu nakazala svetnica Demokratske stranke, je v tržaški občini opravil vodja Gibanja 5 zvezd Paolo Menis, ki je skupno s strankarskim kollegom Stefanom Patuanellijem vložil predlog za znižanje sejnин občinskih svetnikov na sejah občinskih komisij.

Sejnina za prisotnost občinskih svetnikov na sejah posameznih občinskih komisij (šestih rednih in komisije za prozornost) znaša 104 evre brutto. Toliko, kolikor sejnina za prisotnost na sejah občinskega sveta. Menis in Patuanelli predlagata, naj bi sejnino za seje občinskih komisij znižali za 50 odstotkov, na 52 evrov. V utemeljitvi sta zapisala, da deželnki zakon, ki ureja vi-sino sejnин občinskih in pokrajinskih

Maria Grazia Villi

Paolo Menis

KROMA

svetnikov, omogoča znižanje sejnine za občinske komisije do največ 50 odstotkov. Torej: njun predlog naj bi bil po-vsem v skladu s tem, kar predvideva deželnki zakon.

Tržaški občinski uradi so že vzeli predlog v pretres, ugotovili, da ni navz-križ z veljavnimi normami in prižgali ze-

leno luč za njegovo obravnavo. Tako naj bi o njem menda že prihodnji teden raz-pravljali v pristojni občinski komisiji, potem pa naj bi o predlogu odločala mestna skupščina. Takrat bo res zani-mivo videti, kako se bodo nanj odzvali posamezni občinski svetniki.

M.K.

PRAPROT - Kraški Oktoberfest Zabava, turnirji, pohod in Muzikfešt

V Praprotru se nadaljuje 16. Kraški Oktoberfest v organizaciji SKD Vigred. Kioski s hrano in pijačo bodo **danes** delovali od 13. ure, medtem ko se bo ob 15. uri začel likovni ex tempore za otroke in mladino ob isti uri pa še turnir v briškoli. Ob 16. uri bodo taborniki RMV Trst-Gorica odprli svoj kotiček, kjer bodo predstavili mladim taborniško življene in priredili delavnice in orientacijske igre. Od 16. do 18. ure bo potekala tudi plesna delavnica pod mentorstvom Jelke Bogatec - namenjena je mladim in manj mladim, ki bi radi spoznali kak nov plesni korak. Ob 18.30 bo nagrajevanje ex tempore in nastop udeležencev plesne delavnice; nastopili bosta tudi otroška in mladinska plesna skupina Vigred. Od 19.30 pa bodo za zabavo in ples poskrbeli člani ansambla Alter Ego, ob pavzi pa bo vrtel glasbo Dj Jan-kaval. Še danes se lahko muzikanti prijava-vijo na Kraški Muzikfest.

Jutri se bodo od 9.15 do 9.45 v Praprotru zbrali udeleženci **16. pohoda Na Krasu je krasno**, ki ga SKD Vigred prireja v sodelovanju z jamarskim društvom Grmada, razvojnim društvom Pliska, vaško skupnostjo Tublje in planinskim odsekom SK Devin. Avtobus bo udeležence odpeljal v Tublje, od koder bo štartal pohod. Pohodniki bodo spoznali vas in okoliške za-selke, z jamarji pa si ogledali razsvetljeno Jamo v hribih. Pohod se bo zaključil v Praprotru, kjer se bo ob 16. uri začel **16. Kraški Muzikfest**. Turistični Odbor Rilke bo poskrbel za polete s helikopterjem. V primeru slabega vremena bodo delavnice in celoten kulturno-zabavni program potekali pod šotorom.

DOLINA - Ob jutrišnji proslavi Filatelisti za Ignacija Oto

V Dolini bo **jutri**, v Boljuncu pa prihodnjo nedeljo, 16. oktobra, proslava v čast glasbeniku, dirigentu in skladatelju Ignaciju Oti ob 80. obletnici rojstva oz. 10. obletnici smrti. Pri pobudah, ki so jih pripravili KD Vodnik, sorodniki in ZSKD bo sodeloval tudi tržaški filatelistični klub Lovrenc Košir. V sodelovanju z družino Ota je klub pripravili ilustrirano razglednico z rojstno hišo dolinskega glasbenika. Na njej so objavljene tudi note ene izmed njegovih najbolj priljubljenih uglašljivitev z naslovom *Moji zemlji* na besedilo Filiberta Benedetica.

Pri Pošti Slovenije so člani kluba naročili znamko z glasbenikovim fotografijo in spominski poštni žig, ki bo na razpolago na pošti Kozina od danes za dva tedna (na pošti bo na razpolago le poštni žig); člani kluba pa bodo poskrbeli, da bodo opremili razglednice z znamko in s posebnim žigom. Slednje bodo na voljo na jutrišnji proslavi ob 17. uri v dolinski društveni dvorani in pri-hodnjo nedeljo v atriju gledališča Prešeren v Boljuncu ob 18. uri.

Člani kluba Košir pa so pripravili v prostorih glavne pošte v Kopru manjšo filatelistično razstavo Oti v čast. Razdeljena bo na tri dele: v prvem bodo znamke, ki sta jih izdali Slovenija in Italija na temo glasbe in glasbenikov v zadnjih 20 letih, v drugem bo do slovenske in italijanske znamke, ki so izšle v letu umetnikove smrti, v tretjem pa bodo stare razglednice Doline, Boljanca in Boršča v glavnem iz avstrijskih časov. Razglednice so del obsežne zbirke starih razglednic, ki jo hrani ZKB. Razstava v Kopru bo na ogled do petka, 21. oktobra.

Izlet KZ na praznik kostanja

Kmečka zveza sporoča, da bo vozni red avtobusa za jutrišnji izlet v Bardo sledi: ob 7. uri iz Boljanca (gledališče Prešeren), 7.05 iz Zabrežca (avtobusna postaja), 7.15 iz Bazovice (pred cerkvijo), 7.20 s Padrič (avtobusna postaja), 7.25 iz Trebič (na trgu), 7.30 z Općin (pred Zadružno kraško banko), 7.40 s Prosek (gostilna Lukša), 7.45 iz Križa (avtobusna postaja), 7.50 iz Nabrežine (pri Kamnarski hiši), ob 8. uri iz Štivana (avtobusna postaja).

Novi umniki tržaškega bienala

Ob Barcolani so tudi v skladnišču 26 v starem pristanišču poskrbeli za po-daljšan urnik razstav tržaškega bienala. Tako danes kot jutri si bo »industrijsko razstavišče odprto do 23. ure, poskrbeljeno pa bo za dodatne brezplačne avtobuse, ki bodo s Trga Tommaseo peljali v staro pristanišče. Ob samem bienalu pa je v skladnišču 26 na ogled brezplačna razstava Signori, si parte! Come viaggiamo nella Mitteleuropa 1815-1915, ki prikaže razvoj potovan za časa avstro-ogrskega cesarstva v srednji Evropi.

Vojna zvezd danes v knjigarni In Der Tat

V knjigarni In Der Tat (Ul. Diaz 22) bodo danes od 15. do 19. ure protagonistke zvezde. Tiste, ki jih je ustvari ameriški filmski režiser in producent George Lucas v svojih filmih Star Wars in ki bodo privabilo vse ljubitelje znanstvene fantastike.

Znanstveni imaginarij vabi

Znanstveni imaginarij iz Grljana vabi jutri na obisk od 10. do 20. ure. Ob 16. uri so predvidene delavnice za otroke - male nedeljske znanstvenice, ki se bodo tokrat ob priložnosti Barcolane posvetili gradnji manjše jadrnice oz. čolnica na elastični pogon.

Nori na cvetje

V mestnem botaničnem vrtu (Ul. Marchesetti, 2) bo jutri od 10. ure do sončnega zatona sejem vrtnarstva Invasati, tutti pazzi per i fiori. Name-jen je zasebnikom in neprofitnim združenjem, velja pa za trenutek druženja, soočanja in izmenjave nasvetov med ljubitelji cvetja in rastlin.

Sejem starin v starem mestu

V starem mestu bodo kljub Barcolani jutri (od 9. do 20. ure) priredili tradi-cionalni sejem starin in rabljene opreme v nekdanjem judovskem getu. Kramarji, trgovci in domačini bo-DO ponujali kraško pohištvo, stare knji-ge in tiskovine, porcelan, stare raz-glednice in fotografije.

Srečanje o krizi v Italiji

V sejni dvorani fakultete za ekonomijo na tržaški univerzi (Trg Evropa 1) bo v ponedeljek ob 17.30 zanimivo sre-čanje o krizi, ki je zajela tudi Italijo, o javnem dolgu in rešitvah leva ali de-sne politične opcije. Udeležence bo nagovoril Michele Boldrin profesor ekonomije na Washington University iz Saint Louisa. Z njim se bo pogovarjal odgovorni urednik dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai. Vpis na de-bato je brezplačen, registracija pa je nujna (www.nordesteuropa.it).

V Rojanu goljufija z usnjjenimi plašči

V Rojanu se je v četrtek dopoldne pri-petila nova goljufija na račun prile-tnih oseb. Zakoncem, ki sta se sprehabljala blizu doma, se je z avto-mobilom približal neznanec. Ustavl je vozilo, stopil na cesto in pozdravil mož ter zatrdir, da je njegov nekdanji sodelavec. Očitno je bil dovolj pre-pričljiv, saj ga je par spustil v svoje stanovanje. Goljuf jima je za čedno vso-to 900 evrov pri priči prodal tri usnjene plašče, dejal je, da potrebuje po-moč, ker je njegova žena bolna. Z de-narjem v roki je odšel, kmalu zatem pa sta zakonca poklicala policijo. Stanovanje so si ogledali tudi policisti for-eničnega oddelka.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Vabilo k abonmaju

Vsak dan je dober ...gledališki dan

Gostovanja po društvih, predstave za male in odrasle v SSG

Abonmajska kampanja Slovenskega stalnega gledališča bo v prihodnjem tednu ponudila več možnosti zabave v sproščenem, komičnem, otroško prirčnem, glasbenem in festivalskem duhu. Pobuda Vabilo k abonmaju bo namreč doživila višek z vsakodnevnimi priložnostmi ogleda predstav, ki so namenjene široki paleti gledalcev. Za podrobno predstavitev vsebin letosnjega repertoarja si je gledališče zamislio gostovanje po društvenih tržaške in goriške pokrajine s skečem Adriana Rustje »Ma me prou provociraste...«. Duhovit iziv z iztočnicami za debato o ponudbah SSG-ja ponujata sam Rustja in igralka Minu Kujder v obliki sproščenega pogovora, katerega se lahko udeležijo tudi gledalci, da bi kritično in konstruktivno izrazili svoje mnenje o idealni podobi svojega slovenskega gledališča. Ob vseh ponovitvah skeča je vedno prisoten tudi predstavnik gledališča, ki je na voljo za pojasnila o sezoni in za rezervacije abonmajev. V tem tednu bosta igralca obiskala SKD Igo Gruden (11. oktobra), SKD Slavec Rímanje-Log (13. oktobra), SKD Danica na Vrhu (14. oktobra) in Bratinov dvorec v Gorici (15. oktobra s sodelovanjem Kulturnega centra Lojze Bratuž, Kulturnega doma Gorica in goriškega sedeža ZSKD). Celotni seznam nadaljnji ponovitev je objavljen na spletni strani gledališča www.teaterssg.it.

»Mali modri Huhu ali od kod je prišlo jajce« je naslov produkcije gledališča Koper, ki bo v torek, 11. oktobra namejena otrokom in družinam. Predstava v režiji Katje Pegan je nadaljevanje pripovedi Maje A. Vidmar o modrem piščetu, ki se je po nesreči izvalil v kokošnjaku. Njegove dogodivščine bodo zaživele v Mali dvorani SSG s pričetkom ob 18. uri.

Nekoliko starejši ljubitelji komedije pa se bodo v sredo nasmejali ob ogledu revolucionarne komedije z blagoslovom »Poslednji Termina(l)tor« v režiji Samo Strelca. Prijavljena igralca Boris Kobil in Gojmir Lešnjak-Gojc bosta odigrala najnowoje pustolovščino zamejskega tržaškega rojaka, idealista in upornika Stanka Škerjanc-Scherianija, ki se bo moral tokrat ukvarjati celo s papežem Cele-

Najmlajši bodo gotovo uživali na predstavi gledališča Koper, ki bo v torek v mali dvorani SSG predstavilo igro Mali modri Huhu ali od kod je prišlo jajce

SSG

stinom. Enkratna ponovitev predstave v okviru Vabila k abonmaju bo zaživelna na odru Ljudskega doma v Križu.

V četrtek, 13. oktobra bo gledališče razveselilo ljubitelje zborovske glasbe z gostovanjem priznanega baskovskega mladinskega zborja Leioa Kantika Koralja, ki ga vodi Basilio Astulez. Zbor sestavlja 50 dijakov ustvarjalne zborovske šole konservatorija v Leioi in je s svojimi živahnimi, visoko kakovostnimi nastopi redni gost številnih zborovskih festivalov. Koncert bo tudi priložnost za spoznavanje bogate zborovske tradicije baskovske Španije.

Na Velikem odru SSG-ja se bo teden zaključil z izredno ponovitvijo ene od najbolj uspešnih hišnih produkcij iz prejšnje sezone, ki jo je tudi Društvo gledaliških kritikov in teatrologov uvrstite-

lo med najboljše produkcije slovenskih gledališč v letu 2011. Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga v režiji Janusza Kice, predstava o delikatni, aktualni temi priseljevanja in sobivanja v večkulturnih družbah, je bila izbrana za temovlani program letosnjega Borštinkovega srečanja, kjer bo na sporednu 20. oktobra v mednarodnem sklopu Showcase. Pred uprizoritvijo v Mariboru, bo ansambel SSG odigral predstavo na domačem odru v petek, 14. oktobra s pričetkom ob 20.30.

Promocijska cena vstopnic za vse ponudbe Vabila k abonmaju je 8 evrov, za otroško predstavo bodo mali gledalci odšeli 3 evre, njihovi spremljevalci pa 1 evro. Blagajna SSG je odprta vsak dan od 10. do 15. ure in od 17. do 20. ure (brezplačna številka 800214302).

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 8. oktobra 2011

BRIGITA

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 18.33 - Dolžina dneva 11.22 - Luna vzide ob 16.43 in zatone ob 3.33.

Jutri, NEDELJA, 9. oktobra 2011

ABRAHAM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,6 stopinje C, zračni tlak 1002,8 mb pada, vlaga 78-odstotna, veter 23 km na uro, jugo-zahodnik, nebo oblacočno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 22 stopinj C.

Lekarne

Sobota, 8. oktobra 2011

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 - 040 308248, Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Ul. Curiel 7/B, Ul. Gimnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Gimnastica 6 - 040 772148.

www.farmacistitreiste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična ob 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ex: amici come prima«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »A Dangerous Method«.

CINECITY - 15.35, 17.50, 20.00, 22.10

»Ex-amici come prima«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Final destination 5 - 3D«; 15.25, 17.40, 19.55, 22.10 »Abduction«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »L'amore fa male«; 15.35, 17.50, 20.05, 22.10 »Drive«; 19.40, 22.05 »Blood Story«; 22.15 »Baciato dalla fortuna«; 15.30, 17.45, 20.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«; 15.20, 17.30 »I Puffi«.

FELLINI - 15.30 »Kung fu Panda 2«; 17.00, 20.20 »Terraferma«; 18.40, 22.00 »Drive«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15 20.15, 22.15 »Jane Eyre«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 17.55, 19.20, 20.45, 22.15 »Carnage«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 17.45, 20.45, 22.15 »Il villaggio di cartone«; 19.15 »Baciato dalla fortuna«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.30 »Jane Eyre«; 16.30, 18.30 »Johnny English 2«; 20.00, 22.10 »Lahko noč, gospodina«; 16.20, 18.10 »Mali vohuni: V vrtincu časa - 3D«; 16.00, 17.30 »Medvedek Pu«; 20.30, 22.50 »Ta nočna ljubezen«.

KOPER - PLANET TUŠ 12.10, 16.50

»Smrki 3D (sinhr.)«; 11.50, 16.35 »Smrki (sinhr.)«; 11.20, 13.40, 16.00, 18.20, 20.40, 23.00 »Johnny English 2«; 18.25, 20.55, 23.25 »Priatelja samo za seks«; 11.30, 13.10, 15.00, 16.40 »Medvedek Pu (sinhr.)«; 12.30,

16.30, 18.40, 20.50, 23.05 »Lahko noč, gospodina«; 19.10, 21.30, 23.50 »Noč morskih psov 3D«; 11.25, 13.50, 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Kateri je pravi?«; 19.00, 21.20, 23.45 »En dan«.

DSMO K. FERLUGA prireja v nedeljo, 30. oktobra, tradicionalni jesenski izlet na Koroško. Obiskali bomo Celovec, Gospo Sveti, Vrbsko jezero, ob povratku pa še Radovljico. Informacije v vpisovanje na tel. št. 040-271862 (Vesna) ali 349-6181290 (Zvezda) ob uri kosila.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Abduction«; Dvorana 2: 15.20, 18.45, 22.15 »Final Destination 5 - 3D«; 17.00, 20.30 »Final Destination 5«; Dvorana 3: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »La pelle che abito«; Dvorana 4: 15.20, 17.00 »I Puffi«; 18.30, 20.15, 22.15 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

SUPER - 16.10, 18.00, 21.40 »Niente da dichiarare?«; 19.50 »Blood Story«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.10 »Drive«; Dvorana 2: 17.30 »I Puffi - 3D (dig.)«; 19.50, 22.00 »Blood story«; Dvorana 3: 18.15, 20.15, 22.15 »Final destination 5 - dig. 3D«; Dvorana 4: 18.00 »Baciato dalla fortuna«; 20.10, 22.10 »Drive«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »A dangerous method«.

Milena in Mirko

Ob zlati poroki vama cestitamo in voščimo še na mnoga zdrava leta.

Vsi vajini najdražji

Čestitke

Iz Repna na Kontovel prišla je nevesta in že 50 let sta si MILENA in MIRKO zvesta. Za ta zlati jubilej jima želimo mnogo zakonske sreče še naprej. Sestri Marija in Zvonka, svak Darjo ter nečaki Majda, Alenka in Andrej z družinami.

Danes jih DOLJAK 18 let slavi in se z njim veselimo prav res da vse! Veliko sreče, veselja, zdravja in zabave ji želimo prijatelji vse.

Izleti

KMEČKA ZVEZA sporoča, da bo v nedelji red avtobusa za izlet v Bardo v nedeljo 9. oktobra, sledenči: ob 7.00 iz Boljunca - gledališče Prešeren; 7.05 iz Zabrežca - avtobusna postaja; 7.15 iz Bazovice pred cerkvijo; 7.20 iz Padrič - avtobusna postaja; 7.25 iz Trebč na trgu; 7.30 iz Općin pred Zadružno kraško banko; 7.40 iz Prosek - gofstilna Lukša; 7.45 iz Križa - avtobusna postaja; 7.50 iz Nabrežine pri Kamnarski hiši; 8.00 iz Štvana - avtobusna postaja. Informacije lahko dobite v uradih Kmečke zveze ali po tel. 040-362941.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet v Bosno, odhod 13. v povratak 16. oktobra, še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št.: 00386-41634750 (Dušan) ali du-san.pavlica@siol.net.

KRUT v sodelovanju z Društvom slovenskih upokojencev v Trstu, v sklopu pobude Starosta mali princ, vabi v nedeljo, 23. oktobra, na obisk Gonarsa in voden ogled Palmanove ter na popoldanski pevski koncert v goriškem kulturnem domu. Podrobni program in prijave na sedežu v ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

ŠKD CEROVLJE MAVHINJE prireja v nedeljo, 16. oktobra, 18. jesenski pochod na Grmado in okolico. Vpisovanje v Cerovljah na koncu vasi od 9.30 do 10.30. Vabljeni!

AVTOBUSNI IZLET NA SLIVNICO - Mladinski odsek SPDT organizira v nedeljo, 23. oktobra, avtobusni izlet za družine, na Slivnico. Odhod ob 8 uri iz Trga Oberdan in ob 8.20 izpred hotela Danev na Općinah. Skupno bomo hodili slabe štiri ure, pot je lahka in primerna za vse. Povratek v Trst je predviden med 17. in 18. uro. Informacije: 338-5953515 (Katja) ob večernih urah ali na mladinski spdt.org. Prijava je obvezna do četrtek, 20. oktobra.

FILM - Na pobudo ZDKD, Kinoateljeja in RMV

Ogled in srečanje z igralci

Pet sto učencev in dijakov si je v Mieli z zanimanjem ogledalo uspešnico Gremo mi po svoje

KROMA

starci med 16 in 18 let in prihajajo iz Ljubljane, so odgovarjali na vprašanja Mateje Zorn, ki je zastopala Kinoatelje. Povedali so, da so prvič nastopali v igranem celovečeru ter dodali, da je bilo snemanje naporno, saj jim je vzel celotne poletne počitnice.

Občinstvu se je predstavil tudi igralec SSG, ki je tudi nastopal v filmu, Luka Čimprič. Snemanje filma ga je veselilo, ker je bil v otroštvu tudi sam aktivni tabornik. Režiser uspešnice Miha Kočevar pa se žal ni mogel udeležiti srečanja

Obvestila

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljanca sporoča, da se vadba joge vrši v društvih prostorih gledališča ob sredah, od 18.30 do 20.00. Vabljeni.

JUS PROSEK obvešča upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jasarskih površinah do 15. oktobra na sedežu odbora (Prosek 159). Za morebitna pojasnila lahko pokličete na tel. št. 040-251241, 349-6161023 in 040-2528069.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljanca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvih prostorih v občinskem gledališču po sledenem urniku: torek od 18. do 19. ure začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljeni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE vabi kulturna društva, da se prijavijo na predstavitev gledališke sezone 2011/12 s krajšim skecem »Ma me prou provociraste...«. Igralca Minu Kjuder in Adrijana Rustja bosta v salivji oblikri orisala novo sezono in omogočila vpis abonmaja. Info na tel. št. 040-632664 (kontaktna oseba Valentina Repini).

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LE-
TIH Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljanca vabi na telovadbo za razgibanje in za zdravo hrbtnico ob torkih in petkih od 9. do 10. ure v društvih prostorih.

HIP HOP IN BREAKDANCE AŠD Mladina obvešča, da vaje bodo potekale za osnovnošolce ob pondeljkih 16.30-18.00; za srednješolce, višešolce in mlaude ob sredah 18.00-19.30. Tečaj bosta vodila trener Samo Polutak Kos in Šara Brelih v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije: 329-9751782.

TAI CHI CHUAN AŠD Mladina obvešča, da se bo vadba odvijala ob četrtekih 19.30-21.00 v rekreatoriju v Križu št. 441. Tečaj vodi inštruktorica Vladimiра Guštin (tel. 349-3136949).

TEČAJ BELLY GYM Mladina obvešča, da se bo tečaj odvijal ob pondeljkih 10.00-11.00 pod vodstvom profesionalne orientalske plesalke Yasmin Anuby v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije in rezervacije: 333-5663612.

TREBUŠNI PLES AŠD Mladina obvešča, da se bo tečaj odvijal ob pondeljkih 18.30-19.30 pod vodstvom profesionalne orientalske plesalke Yasmin Anuby v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije in rezervacije: 333-5663612.

KROŽEK AUSER ZA KRAŠKO OB-
MOČJE vabi svoje člane na družabno popoldne danes, 8. oktobra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih Dopolavoro ferroviario v Nubrežini.

SKAVTIV BREGU skavti so začeli z rednimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. Voliči in volkuljice (7-10 let) se srečujejo vsako soboto med 15. in 17. uro v Mladinskom krožku v Dolini, izvidniki in vodnice (11-15 let) pa prav tako vsako soboto med 15.15 in 16.45 v Mladinskom domu v Boljuncu. Za informacije sszo@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

SKAVT V ŠKEDNJU skavti so začeli z rednimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. V Škednju (Dom Jakoba Ukmara) se srečujejo tako voliči in volkuljice (od 7 do 10 leta) kot izvidniki in vodnice (11-15 let) vsako soboto med 14.30 in 16. Za informacije: sszo@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja danes, 8. oktobra, pohod »Zoro Starec«. Po barkovljanskih klancih bo pohodnike vodila prof. Marinka Pertot. Start izpred društva ob 14.30. Hoje bo okrog 3 ure. Priporočamo primerno obutev. Po pohodu bo v društvu »pašča« za katere se je treba najaviti na tel. št. 040-411635, 040-415797.

V OKVIRU 16. KRAŠKEGA OKTOBER-
FEŠTA v Praprotni, SKD Vigred in Gospodarsko turistični odbor Rilke organizira v okviru pobud za promocijo teritorija polete s helikopterjem: danes, 8. oktobra, od 14. ure do 18. ure ter v nedeljo, 9. oktobra, od 9. do 18. ure. Za informacije in rezervacije tel. 348-9745155; www.duinoturism.it.

BOLJUNSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 9. oktobra, ob 10.30 k slovenski sveti maši ob sprejemu novega župnika.

GUSARJI SREDI ZALIVA je naslov pravljice, ki jo ŠC Melanie Klein pri-

VABILO K ABONMAJU

ZABAVNO V NOVO SEZONO PO NAŠIH DRUŠTVIH

Adrijan Rustja

MA ME PROU PROVOCIRASTE..
igrata: Minu Kjuder in Adrijan Rustja

DANES - sobota, 8. oktobra
ob 18.30 v Tržaški knjigarni
v sodelovanju s Slovenskim klubom

Vse o novi sezoni in rezervacija abonmaje!

kom; sreda, 30. novembra: Praznično presenečenje. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

V SREDO, 12. OKTOBRA, se začenja tečaj šivanja z informativnem sestankom ob 18. uri v društvih prostorih Valentin Vodnik v Dolini.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ IN ZDROŽENJE ZASEBNIH KRAŠKIH LASTNIKOV vabi lastnike zemljišč trase elektrovoda na informativni sestanek glede predvajene ojačitve elektrovoda v petek, 14. oktobra, ob 20.30 v Medji vasi 21.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje v petek, 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220055 (Livio).

KRD DOM BRİŞČIKI prireja kuhrske tečaje v nedeljo, 16. oktobra in 6. novembra, od 9. do 13. ure. Tečaj vodi kuhar Matija Ciacchi. Za informacije lahko pokličete tel. št.: 347-4434151 (Nadja) in 328-2767663 (Norma) po 16. uri.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petak, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

SK DEVIN prireja do 4. decembra tečaje smučanja na plastični stezi v Nubrežini pod vodstvom društvenih učiteljev. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, 040-2908195, 348-1334086 (Erika).

Prireditve

16. KRAŠKI MUZIKFEŠT vabi v nedeljo, 9. oktobra, ob 16. uri v Praprotni, godce in pevce, ki igrajo na katerekoli inštrumente, le da so v postavi od dva do številne skupine. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: 1.: do 14. leta, 2.: za odrasle, skupina je lahko tudi mešana. Prijavite se lahko še danes, 8. oktobra, zvezcer, tel. 380-3584580, email: tajnistvo@skdvigred.org

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ PRI TRSTU vabi na »Koncert ari in romanc« danes, 8. oktobra, ob 17. uri v Zavodu Združenega sveta v Devinu. Sodelujejo pevci ruskih konzervatoriiev iz Moskve, Rostova na Donu, akademije iz mesta Khanti-Manijsk, univerze v Stavropolu in gledališča v Samari.

SKD TABOR ZA OTROKE v malih dvoranah Prosvetnega doma na Općinah danes, 8. oktobra, ob 10. uri, ustvarjalno-likovna delavnica s Tadejo Bogdan.

SKD VIGRED vabi v Praprotni na 16. kraški Oktoberfešt pod šotorom. Danes, 8. oktobra, ob 15. uri Ex tempore, turnir v briškoli in taborniški kotiček s taborniki RMV Ts-Go. Od 16. do 18. ure plesna delavnica, ob 18.30 nastop plesnih skupin, od 19.30 ples z ansamblom Alter Ego in Dj Janka-Valom. V nedeljo, 9. oktobra, ob 9.15 do 9.45 zbirališče za 16. pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11. uri odprtje kioskov, od 14. do 16. ure ples z ansamblom Domači zvoki, ob 16. uri Muzikfest - srečanje ljudskih godev in pevcev, sledi ples s Kraškimi muzikanti.

POKLON IGNACIU OTI Ob 10. obletnici smrti, SKD V. Vodnik, Zveza slovenskih kulturnih društev, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, SIOT s.p.a., Občina Dolina in Pokrajinna Trst vabilo v nedeljo, 9. oktobra, ob 17. uri v Dolino na odprtje spominskega obeležja na rojstni hiši Ignacija Ote. Odprtiju sledi v društveni dvorani predstavitev zgoščenke »Da bi iz moje pesmi« MoPŽ V. Vodnik.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB razpisuje literarni, likovni in fotografiski natečaj za mlade od 14. do 25. leta starosti. Tema in tehnika sta prosti, kot vodilo pa ponujata verze letosnjega Prešernovega nagrjenca, Miroslava Koštute, in sicer: »Kaj pa jadra šepetajo, kadar veter jih napenja? Srečna so, da se začenja nova pot.« Prispevki morajo biti opremljeni s psevdonomom, podatki pa priloženi v zapečateni kuverti in izročeni ali poslanji na naslov »Skk-MOSP«. Natečaj ul. Donizetti, 3 - 34133, Trst, do pondeljka, 14. novembra. Slovesnost ob razpisu natečaja bo potekala v torku, 11. oktobra, ob 18. uri v Tržaški knjigarni, kjer se bo pesnik Miroslav Koštuta srečal z mladimi. Pogovor z njim bo vodila Julija Berdon.

GLASBENA KAMRCA - SKD Barkovlje sprejema vpise v glasbeno delavnico oz. v tečaj solopetja za otroke in najstnike do nedelje, 9. oktobra. Dejavnosti bodo potekale ob sredah, četrtkih ali petkih popoldne (po možnem dogovoru). Začetek 12. oktobra. Informacije na tel. št.: 339-6543410.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, ob 17. uri: sreda, 12. oktobra: Zrcalce; sreda, 19. oktobra: Pod medvedovim dežni-

kom; sreda, 30. novembra: Praznično presenečenje. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

SPDT TRST bo predstavilo v četrtek, 13. oktobra, knjigo »Po svoji sledi«, delo uglednega slovenskega alpinista in odpravarskega veljaka Toneta Škarje. Po kraški projekciji posnetkov iz najnovjega dela, se bo z avtorjem pogovarjal časnik Dušan Jelinčič. Predstavitev bo v Razstavnem dvorani Zadružne kraške banke na Općinah, Ul. Ricreatorio 2, ob 20.30. Vabljeni.

SKD VIGRED vabi na predavanje in de-

lavnico »Zdravje je naša odločitev - Kako si lahko pomagamo s hrano pri težavah z borelijo« v torek, 11. oktobra, ob 18. uri v Štalci v Šempolaju, predava bo Marija Merljak.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje v petek, 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220055 (Livio).

DRUŠTVOM ROJANSKI MARIJIN DOM

prireja prvo srečanje v novi sezoni. Na sporedbo bo predavanje »Obmorska zgodovina Slovencev«, v katerem bo Bruno Volpi Lisjak med drugim spregovoril o rojanskih ribičih, čupi, tunolovu in še marsičem. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu v petek, 14. oktobra, ob 20. uri.

RAZSTAVA v osmici družine Fabec v Mayrhinjah. Do 16. oktobra bodo v obratovalnem času osmice na ogled fotografi zgodovinarke Mire Žeč in naravoslovne ilustracije (akvareli) akad. slikarke Katerine Kalc. Vabljeni.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na svečano podelitev nagrad in priznanj Natečaja za nagrado Ignacij Ota, ki bo v nedeljo, 16. oktobra, ob 18. uri v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu v okviru počastitve 80-letnice rojstva in 10-letnice smrti skladatelja Ignacija Ote, ki jo pripravljajo društvo SKD Valentin Vodnik, skladateljev družina in prijatelji.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petak, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

SK DEVIN prireja do 4. decembra tečaje smučanja na plastični stezi v Nubrežini pod vodstvom društvenih učiteljev. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, 040-2908195, 348-1334086 (Erika).

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petak, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

SKD VIGRED vabi v Praprotni na 16. kraški Oktoberfešt pod šotorom. Danes, 8. oktobra, ob 15. uri Ex tempore, turnir v briškoli in taborniški kotiček s taborniki RMV Ts-Go. Od 16. do 18. ure plesna delavnica, ob 18.30 nastop plesnih skupin, od 19.30 ples z ansamblom Alter Ego in Dj Janka-Valom. V nedeljo, 9. oktobra, ob 9.15 do 9.45 zbirališče za 16. pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11. uri odprtje kioskov, od 14. do 16. ure ples z ansamblom Domači zvoki, ob 16. uri Muzikfest - srečanje ljudskih godev in pevcev, sledi ples s Kraškimi muzikanti.

SKD TABOR ZA OTROKE v malih dvoranah Prosvetnega doma na Općinah danes, 8. oktobra, ob 10. uri, ustvarjalno-likovna delavnica s Tadejo Bogdan.

SKD VIGRED vabi v Praprotni na 16. kraški Oktoberfešt pod šotorom. Danes, 8. oktobra, ob 15. uri Ex tempore, turnir v briškoli in taborniški kotiček s taborniki RMV Ts-Go. Od 16. do 18. ure plesna delavnica, ob 18.30 nastop plesnih skupin, od 19.30 ples z ansamblom Alter Ego in Dj Janka-Valom. V nedeljo, 9. oktobra, ob 9.15 do 9.45 zbirališče za 16. pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11. uri odprtje kioskov, od 14. do 16. ure ples z ansamblom Domači zvoki, ob 16. uri Muzikfest - srečanje ljudskih godev in pevcev, sledi ples s Kraškimi muzikanti.

SKD VIGRED vabi v Praprotni na 16. kraški Oktoberfešt pod šotorom. Danes, 8. oktobra, ob 15. uri Ex tempore, turnir v briškoli in taborniški kotiček s taborniki RMV Ts-Go. Od 16. do 18. ure plesna delavnica, ob 18.30 nastop plesnih skupin, od 19.30 ples z ansamblom Alter Ego in Dj Janka-Valom. V nedeljo, 9. oktobra, ob 9.15 do 9.45 zbirališče za 16. pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11. uri odprtje kioskov, od 14.

TRŽAŠKA KVESTURA - Podrobnosti o preprečitvi ropa v banki v Miljah

Poleg roparjev odkrili tudi ponarejevalca dolarjev

Bankovce prodajali na Hrvaško in v druge države - Vodja mobilnega oddelka Mario Bo: »Najbrž se bo kmalu oglasil FBI«

V posnetku nadzorne videokamere trenutek aretacije roparja v miljski bančni poslovalnici; strank v banki v Ulici Manzoni ni bilo, roparje so poleg uslužbencev čakali policisti v civilu

KROMA

Claudio Polloni

Gian Luca Gangale

Domenico Russo

Salvatore Romano

Olga Di Marzo

Alberto Battistini

Policisti tržaškega mobilnega oddelka, ki so s prikritimi preiskovalnimi ukrepi po junijskem ropa v tržaški poslovalnici banke Monte dei Paschi di Siena sledili skupini roparjev, so v četrtek zadeli v polno. V banki Banca Popolare di Vicenza v Miljah so roparje pričakali v zasedi in jih aretirali, omogočili pa so tudi prijetje prekaljenega ponarejevalca ameriških dolarjev v Liguriji. Preiskavo sta usklajevala policija Interpol in tožilka Lucia Baldovin.

Podrobnosti sta na novinarski konferenci na tržaški kvesturi opisala vodja mobilnega oddelka Mario Bo in namestnik Leonardo Boido. Roparji so konec junija iz poslovalnice banke Monte dei Paschi di Siena v Ulici Dante Alighieri v Trstu odnesli 45.000 evrov, nadzorna videokamera pa je ujela obraz 58-letnega Claudia Pollonija iz La Spezie. Kamalu se izkazalo, da je Polloni vodja tolpe, ugotovili pa so še istovetnost njegovih sodelavcev. »To so dobro organizirani roparji, ki so v Trivenetu osumljeni za tri ali štiri bančne rope. Te osebe so v zelo slabem ekonomskem položaju in stalno potrebujejo denar. Sprva smo mislili, da v telefonskih pogovorih omenjajo mamil. Še zdaj ne izključujemo, da je morda tudi to vmes,« je povedal Bo. Naropan denar so investirali pri Pollonijevem znancu Albertu Battistiniju, znanemu ponarejevalcu bankovcev iz La Spezie. Mojster je tiskal lažne ameriške dolarje, tol-

pa jih je kupovala in preprodajala na Hrvaško. »Na mejnem prehodu pri Rabujezu smo skrivoma prisostvovali predaji dveh večjih škatel, polnih bankovcev. Gre za ogromne zneske, v stiku pa smo s policijo neke tuje države, ki je v teh mesecih zasegla res velike vsote ponarejenega denarja,« je povedal Bo.

Kriminalci so pri roparskih podvigih sledili začrtani shemi. Uporabljali so rezila in podobne predmete ter lasulje. Vedno so bili v akciji štirje roparji, samo Polloni je bil vsakči udeležen, do bank so se prideljali z avtomobilom in motorjem. Kriminalisti so na izrecno vprašanje zavrnili možnost, da bi bila topla lahko odgovorna tudi za ropa v banki ZKB na Općinah, »ker so drugače organizirani in so se na Trst prvič ozrli šele pred meseci.« Nazadnje so rop v Miljah preložili za en dan, ker je Polloni pozabil svojo lasuljo v Neaplju. Nanjo je posebno navezan, zato je počakal, da mu jo pošljejo po hitri pošti.

Roparjem je informacije in logistično pomoč v Trstu nudil 46-letni zapršen stražar Gian Luca Gangale, ki je v službi pri tržaškem podjetju za varovanje. Baza je bila v stanovanju v Ul. Mascagni, topla pa si je več dni ogledovala banke, najprej v mestu in nato v okolici. V četrtek so se odpravili v Milje. Dopoldne še sami niso vedeli, katero banko bodo naskočili, v Miljah so si ogledali več poslo-

Videoposnetka na www.primorski.eu

valnic. Policisti so po prisluškovovanju vedeli, da se bo v obmorskem mestecu nekaj zgodilo, bili so na preži, do zadnjega pa ni bilo jasno, ali so roparji oboroženi (pozneje so Gangaleju na domu zasegli tri pištole). V banki v Ul. Manzoni so bili samo uslužbenci in policisti v civilu. Roparji, ki je stopil v banko z rezilom in razpršilcem pekoče snovi, so takoj prijeli in ga aretirali, enaka osuda je doletela tri pajdaše (poleg Pollonija in Gangaleja so prijeli 50-letnega Salvatoreja Romana in 37-letnega Domenica Russa). 29-letno Olgo Di Marzo so takoj zatem prijeli v Ulici Mazzagni, pripravljala se je na beg.

Največje odkritje je sledilo v Battistinijevem stanovanju na La Spezii, kjer so policisti za lažno omaro zagledali luknjo v steni. V skrivališču je bila prava mala »tvarna« ameriških dolarjev - s tiskalnikom, kopijami bankovcev, barvami in pripomočki. Zasegli so 1,5 milijona ponarejenih dolarjev, pri Polloniju v Massi pa še dodatnih 400.000. Dolarie so roparji prodajali na Hrvaško, medtem ko naj bi jih neka oseba, ki je na prostosti, prodajala celo v Mehiko. Na vprašanje, ali so o zadevi obveščene ameriške oblasti, je Mario Bo odgovoril, da se bo »FBI ali podoben organ gotovo kmalu oglasil.«

Aljoša Fonda

TRG PERUGINO - Primer izsiljevanja »Živega te bom zažgal!« Mlad picopek v priporu

»Daj mi denar, ali pa te bom živega zažgal!« S temi besedami je devetnajstletni Tržačan A. A., ki je po poklicu picopek, pred dnevi grozil sedemnajstletniku. Zgodilo se je v nakupovalnem središču Il Giulia. Picopek je od mladoletnika zahteval šeststo evrov v zameno za marihuano, pri tem pa mu je grozil s smrtno in mu za poravnavo dolga dal delen dñi časa. Sedemnajstletnik se je zelo prestrašil. Pod vtipom grozljivega umora na Greti, kjer so pred dobrim mesecem dejansko zapogledali mladeniča, je dogodek prijavil nabrežinskemu poveljstvu karabinjerjev.

Karabinjerji so uvedli dvojne nadzorne dejavnosti, saj so obenem ščitili žrtve in opazovali izsiljevalca. V četrtek popoldne je napočil čas za izročitev denarja, mladeniča sta se dogovorila, da se srečata pri trafiki na Trgu Perugino. Poleg izsiljevalca in žrtve so se zmenka udeležili še karabinjerji. Skrivoma so prisostvovali predaji tristotih evrov, nakar so stopili v ospredje in ustavili osumljena, ki je odhajal z denarjem v žepu. V dogovoru s tožilko Cristina Bacer so ga priprili. Karabinjerji so poostroili nadzor nad mladostniškim kriminalom, ki v Trstu vzbuja nekaj skrbi. Prejšnji teden so karabinjerji prijeli devetnajstletnika, ki je na Trgu Oberdan z nožem ranil sedemnajstletnika, policisti pa so medtem prijavili skupino mladeničev, ki so v Ulici Crispi do krvi pretepli mladoletnega fanta.

VREME - Dež in veter zapretila plovilom, ki se zbirajo za Barcolano

Burja stresla jadrnice, mornar poškodovan

Nesreča na krovu motornega plovila Araxi ob pomolu Audace, mladeniča prepeljali na Katinaro - Popoldne se je slika izboljšala, danes in jutri lepše vreme

Reševalci na pomolu Audace, kjer je bilo privezano plovilo Araxi

Jadrnice sredi dopoldanske burje ob mestnem nabrežju

Močna burja, ki je včeraj dopoldne zajela Trst, je povzročila kar nekaj skrbi in preglavice številnim ljubiteljem morja, ki se s svojimi plovili pripravljajo na nedeljsko Barcolano. Na tržaški pristaniški kapitaniji so povedali, da sta veter in dež prisilila posadke jadrnic k nategovanju vrvi na prizvezih, omembje vredne škode pa baje ni bilo. »Kapitanija je vsekakor poslala nekaj motornih čolnov na izvidnico v zaledje,« je povedal kapitan Gianfranco Rebuffat.

Do edine resnejše nesreče je prišlo nekaj minut pred 12.30, ko se je poškodoval član posadke motornega plovila Araxi. Plovilo redno povezuje pomol Audace z valobranom. Barko so pravkar privezovali na pomol blizu Velikega trga, ko naj bi se dvajsetletnemu mornarju zaradi močnega valovanja spodrsnilo. Po navedbah službe 118 (na kraj se je osebje pripeljalo z rešilcem v avtomobilom) si je mladenič poškodoval prsnih koš in trebuh, po prvem

pregledu na prizorišču nesreče pa so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico. Nujna je bila zdravstvena nega, njegovo zdravje pa naposlед le ni bilo v hudi nevarnosti. V naliivu so bili na pomolu tudi policisti in osebje pristaniške kapitanije, o dogodku pa so bili obveščeni tudi delovni inšpektorji zdravstvenega podjetja, ki bodo najbrž preverjali, ali je bilo na krovu pravilno poskrbljeno za varnost posadke.

Tržaški gasilci so zgodaj popoldne poročali o desetih posegih zaradi vremena (dež je delno poplavil nekaj stanovanj), popoldne se je slika izboljšala. Danes in jutri naj bi bile razmere - predvsem na morju - bistveno boljše. (af)

več fotografij in videoposnetek na www.primorski.eu

GORICA - Jutri ob 19. uri v Kulturnem domu

Predstava orientalskega plesa s skupino Amaya Dance Company

Jutri ob 19. uri bo na odru osrednje dvorane Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20 - Italija) zaživelja vabljiva predstava, ki sodi med največje evropske projekte na področju orientalskega plesa »Bellydance infusion projekt« priznane plesne skupine »Amaya Dance Company«, ki jo sestavljajo plesalke (na posnetku) iz raznih evropskih dežel. Režiser in koreograf predstave je plesalka Manca Pavli iz Ljubljane.

»Bellydance Infusion Project« je plesni spektakel, ki bo gledalce popejal na potovanje skozi eleganco in mišičnost giba ter ženskosti orientalskega plesa! Gre za trenutno največji evropski projekt na področju modernega in klasičnega orientalskega plesa. Z namenom, da bi dvignili nivo tovrstnega plesa kot umetnosti, je v skupini Amaya Dance Company združenih kar 16 profesionalnih plesalk, ki se jim bo na turneji v Italiji, in Sloveniji, pridružilo še 24 plesalke iz Amaya Collective. Plesalke Amaya prihajajo iz Estonije, Švedske, BiH, Hrvaške, Italije in Slovenije, vodi pa jih Manca Pavli, ena najboljših evropskih plesalk

Tribal Fusion stila. Poleg njenih koreografij so predstavo soustvarjale tudi plesalke Amaye ter gostujuče koreografije iz Estonije in Slovenije.

Po evropski premieri, ki je bila v Lombardiji in jutrišnjem gostovanju v Kulturnem domu v Gorici bo v sklo-

pu evropske turneje skupina obiskala poleg že omenjenih držav še Krakov, Kijev in Zagreb.

Večer skupaj prirejajo Amaya Dance Company iz Ljubljane, Kulturni dom v Gorici, Zskd in Kulturna zadruga Maja.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V torek, 11. oktobra ob 18.00 / Maja Aduša Vidmar / predstava za najmlajše / »Mali modri Huhu«.

V petek, 14. oktobra (za šole ob 12.00) in ob 20.30 / Roland Schim melpfennig / »Zlati zmaj«.

V petek, 28. oktobra ob 20.30 / Vesna Furlanič Valentinčič / »Mama«.

Tržaška knjigarna

Danes, 8. oktobra ob 18.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provokiraste...«.

Gledališče La contrada

V petek, 14. oktobra ob 20.30 / Enrico Luttmann, Francesco Macedonio / »Svolta cicogna«, igrajo: Ariella Reggio in Fulvio Falzarano. Ponovitve: V soboto, 15. oktobra ob 20.30, v nedeljo 16. in v torek, 18. oktobra ob 16.30, v sredo, 19. v četrtek, 20., v petek, 21. in soboto 22. oktobra ob 20.30 ter v nedeljo, 23. oktobra ob 16.30.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 11. oktobra ob 20.30 / Francesco Niccolini, Marco Paolini / »Itis Galileo«, nastopa: Marco Paolini. Ponovitve: v torek, 12. oktobra ob 16.00, v četrtek, 13. v petek, 14. in v soboto, 15. oktobra ob 20.30 ter v nedeljo, 16. oktobra ob 16.00.

RICMANJE

Sedež SKD Slavec

V četrtek, 13. oktobra ob 20.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

KRIŽ

Ljudski dom

V sredo, 12. oktobra ob 20.30 / Tamara Matevc, Boris Kobal / »Poslednji termin(I)tor«.

NABREŽINA

Kulturni dom Igo Gruden

V torek, 11. oktobra ob 20.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

GORICA

Bratinov dvorec

V soboto, 15. oktobra ob 19.00 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

RONKE

Avtorij

V ponedeljek, 17. oktobra ob 20.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

■ Jesenska simfonična sezona Danes, 8. oktobra ob 18.00 / Simfo-

nija št. 7 L. van Beethove / »Orkester gledališča Verdi«, dirigent Francesco Lanzillotta, solist Matteo Rivi.

Slovensko stalno gledališče

V petek, 13. oktobra ob 20.30

/ Leioa

kantika korala / »Baskovski mladinski zbor«.

BARCOLANA JAZZ

Do nedelje, 9. oktobra bo po tržaških ulicah v sklopu 43. Barcolane vrsta glasbenih dogodkov v imenu jazza in swinga.

Jutri, 9. oktobra ob 13.30

/ Nabrežje

/ Musique Boutique.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 9. oktobra ob 19.00

/ Amaya

Dance Company, orientalski ples / »Bellydance Infusion project«. Režiser in koreograf predstave je priznana plesalka Manca Pavli iz Ljubljane

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 14. oktobra ob 20.45

/ Koncert

»Orchestra da camera di Mantova«, direktor in klavir Alexander Lonquich.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Klub CD

Jutri, 9. oktobra ob 20.00

/ Bertolt Brecht, Roger Fernay / »Gramofon«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Hangar 26 starega pristanišča: do 27. novembra je odprta velika razstava sodobne umetnosti tako imenovanega razpršenega bienala (Biennale diffusa), na kateri se predstavlja 172 umetnikov iz Furlanijsko-julijske krajine in držav, ki so včlanjene v Srednjeevropsko pobudo (SEP). V tretjem nadstropju obnovljenega hangarja 26 so razstavljeni dela deželnih ustvarjalcev, od uveljavljenih imen italijanske likovne scene (Dorfles, Rosignano, Zigaina) do mladih obetavnih umetnikov. Med razstavljavci so tudi rije tržaški Slovenci: Klavdij Palčič, Franco Vecchiet in Edward Zajec. Urnik: vsak dan od 10.00 do 21.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotokom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče,

Kulturni dom: do 15. oktobra je na ogled mednarodna fotografarska razstava »13. Fotosrečanje - Fotoincontro 2011«, na kateri sodelujejo naslednji priznani fotografi: Primož Breclj (Ajdovščina Slo), Gianluca Groppi (Italija) Zoltan Nagy (Hrvaška), Jasna samarin (Ljubljana Slo), Francesco Sambo (Italija), Marko Vogirč (Gorica), Simrit Malul (Izrael) in skupinska razstava fotografarske skupine »Marghera Fotografia« (Italija).

Urnik: od ponedeljka do petka: od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline:

odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline:

odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori ob-

KRUMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00;

informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, nedeljah in praznikih med 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

GOVSKO

Partizanska tiskarna Slovenia: je odprtva ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave spremjamamo na telefonsko številko: 00386 (0)5 37 26 623 ali 00386 (0)5 37 26 600.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev, ki so se skujoj z drugimi svobodomiselnimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Odprt: do 30. septembra vsak dan od 9.00 do 18.00. Informacije in najava skupin: tel.: 00386 (0)5 37 23 180.

ZAGREB

- Od 16. do 23. oktobra

Na filmskem festivalu 90 filmov v 7 programih

Celovečerec Nejca Gazvoda Izlet je uvrščen v glavni program letosnjega 9. filmskega festivala v Zagrebu, ki bo potekal med 16. in 23. oktobrom v več zagrebških kino dvoranah. V otroškem programu bodo predvajali Gremo mi po svoje Miha Hočevarja, med gosti festivala so napovedani številni slovenski filmski ustvarjalci. »Radi predstavljam mlade avtorje, Gazvoda pa bo najmlajši med letosnjimi avtorji,« je na četrtni novinarski konferenci v zagrebškem kinu Europa povedal direktor festivala Boris T. Matić. Spomnil je, da je bil Gazvoda nagrajen za najboljši filmski scenarij na Festivalu slovenskega filma, ki je potekal prejšnji teden v Portorožu, ter da sta bila za najboljša igralca razglasena Nina Rakovec in Jure Heigman.

Festival bodo odprli 16. oktobra s filmom Tiranosaur angleškega režisera Paddyja Considinea, sicer pa bo v osmih festivalskih dneh predvajali 90 filmov v sedmih programih. »Le mesec dni po svetovni premieri na temi divjega zahoda, ter Sekualna edukacija na filmu, ki se ukvarja s filmskim izobraževanjem o spolnosti.«

Matić je napovedal, da bodo med festivalom gostili tako Gazvodo in več drugih filmskih ustvarjalcev iz Slovenije kot glavnega nagrajenca letosnjega portoroškega festivala, Jana Cvitkoviča, ki bo v Zagreb prišel kot umeščni direktor projekta Omnibus v Maribor: Izguba nedolžnosti. Gre za delovno filmsko srečanje, na katerem se bodo pogovarjali o snemanju omnibusa v čast razglasitve Maribora za Evropsko prestolnico kulture v letu 2012.

ziserja Erana Kolirina, ki bo tudi gost festivala,« je napovedal Matić. V glavnem programu je izmed 12 film

NOTE TIMAVE - Zaključni koncert v štivanski cerkvi

Tangovsko obarvana glasba Luisa Bacalova

Orkester F. Busoni s pianistko C. Agostinello in bandoneonistom M. Pitoccom

Izvajalci koncerta v štivanski cerkvi so poželi topel aplavz občinstva

KROMA

Glasba, ki izhaja in se razvija okrog korenin argentinskega tanga, je v zadnjih letih pridobila vedno znatnejšo vlogo v okviru koncertnih sezon glasbenega društva Punto musicale. Nastal je tako specifični poletni festival Tango da pensare, občinstvo jesenskega niza Note Timave pa gotovo ni zamerilo zaradi podaljška tangovskega festivala, s katerim se je v ponedeljek zaključila četverica letosnjih koncertov v štivanski cerkvi.

Koncerta bi se moral udeležiti tudi Oskarjev nagrajenec, skladatelj Luis Bacalov, ki je žal odpovedal prisotnost zaradi deževnih obveznosti. Ostala pa je njegova glasba, snov izvirnega monografskega poklona, ki je premierno zaživel ob prisotnosti avtorja na gradu Colloredo di Montalbano in je zdaj navdušil tudi zveste obiskovalce štivanskega glasbenih večerov. Plodno sodelovanje dveh občin v znamenju glasbe dolgoletnega niza je potrdila prijazna prisotnost odbornika za kulturo občine Colloredo Luce Ovana. O pozornosti, ki jo Note Timave ob mednarodno priznanih gostih posvečajo tudi glasbenikom iz naše dežele, pa so pričali sami protagonisti skelepnega koncerta, člani tržaškega komornega orkestra Ferruccio Busoni. Z njimi sta s solistično vlogo sodelovala pianistka Carla Agostinello in bandoneonist Massimiliano Pitocco, orkester pa je vodil Massimo Belli.

Pripovedni vtisi filmske glasbe so obarvali skladbi A ciascuno il suo in Una storia semplice, poklon Piazzolli z naslovom Astoreando pa se je izrazil v ritmu tanga. Impresije suite Caminos del sur so potrdile evokativno moč Bacalovega stilu; muzikalno jasnih, večkrat sentimentalno naravnih po-

dob je bila klasičnim glasbenikom glavno vodilo, kateremu so se predali z ritmičnim in melodičnim elanom. Na tem glasbenem področju pa že dolgo let ustvarjata tržaška pianistka, ki je z energičnim in solidnim zvokom usmerila razvoj celotnega glasbenega dogajanja, in harmonikar Massimiliano Pitocco, ki je pečatil tudi Piazzollovo točko (koncert Aconcagua) z doživeto topilino zvoka svojega bandoneona. Na valu splošnega odobravanja, so glasbeniki podaljšali uradni program s tremi dodatki. Za Agostinello je bil program tega koncerta posebna priložnost, sodelovanje z Bacalovom pa bo verjetno obrodilo nove sadove že pred novo izvedbo tangovskega festivala: »Zamisel za ta program je nastala v zvezi s poletnim festivalom, ko sem zaprosila skladatelja za možnost izvajanja njegovih skladb. Bacalov ima do lastnih del za klavir in orkester ekskluziven odnos; izvaja jih v glavnem le on, zato sem še bolj počaščena, da mi je izjemoma zaupal notno gradivo. Njegove skladbe, v katerih se zelo jasno pojavi navezanost na narodne, argentinske korenine, se stalno razvijajo, saj jih avtor nenehno dopolnjuje; zadnje popravke za suito je dodal ročno, da bi lahko izvedel najbolj ažurirano različico.«

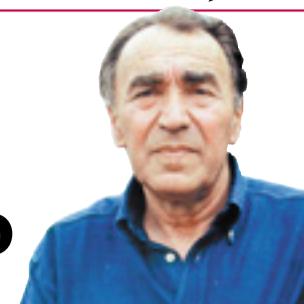
Prisrčen odnos, ki se je vzpostavil ob prvem gostovanju Bacalova v naših sezонаh, se je iz leta v leto utrdil in razvil predvsem z njegovo, pohvalno pozornostjo do poletnega festivala. V načrtu imamo še druge, nove glasbene projekte, ki jih bom lahko podrobnejše predstavila v prihodnjih mesecih.«

ROP

TOMIZZEV DUH

Sosedstvo & partnerstvo

MILAN RAKOVAC

Gdo ima časa, ljubi moji, naj pride v ZRS Koper, 11. Oktobra od 18. uri; promoviramo knjigo SLOVENSKO-HRVAŠKO SOSEDOVSTVO: HRVATSKO-SLOVENSKO SUSJEDSTVO, in tudi lahko jo kupite; izvrstna investicija bo to!

Danas, ovaj „tendeciozni“ zbornik doista je bizaran. Prvo, podsjećam na krasnu zanimljivost; slovenski i hrvatski znanstvenici održali su simpozij na te teme u Kopru 4. i 5. juna 2009. – a tek cijelih pet mjeseci kasnije, u Stockholm 4. Novembra 2009. potpisani je međudržavni sporazum o arbitraži! Znanosti je trebalo manje vremena i napora, da upute politiku na rješenje. „Bizarna“ je već i sama dvoježičnost zbornika (plus summary in neizogibni angleščini), koja nas upućuje susjedstvo, na dobrosusjedstvo, na prijaznost, na prijateljstvo, na povijesno partnerstvo dva naroda; na kulturnu bliskost pa i lingvistično razumijevanje; a to i takvo i jest bilo slo-cro susjedstvo tamo od glagoljaških grafita (koje je marno skupio u knjigu Branko Fučić), do protestantskih pobuna, u kojima dva marljiva klerika, Sebastian Kreli i Matija Grbac, upućuju svoje vode, Primož Trubar i Matiju Vlačića Ilirka, upravo i naglašeno baš u profinjenog lingvistično blago i nacionalne koruse južnog slavenstva; pa sve do znatenih narodnjačkih tabora u Kastvu, Dolini, Čubedu; do okupljanja antifašista i danas u Kučibregu, ili do Foruma Tomizza...«

Dakako, posrijedi je ovdašnja socijalna, kulturna, historijska partikularnost, o čemu svjedoči i Karmen Medica: „Multikulturalnost znotraj treh istarskih etničnih entitet Hrvatov, Slovencov in Italijanov daleč presega količinsko prisotnost enega, drugega ali tretjega etnikuma na tem območju...«

Karmen Medica rezonira da je „istarski identitet“ u kontinuirano nastajanju, dodatah bih, ujedno, da je uvriježeni sakrosantni nacionalni identitet u Istri „u nestajanju“, i da se ovdje, od Beljaka do Krmine, Trsta, Pule, Rijeke, i dalje preko dalmatinskih otoka do Boke i prema Levantu, stvara anticipacija sutrašnjeg europskog identiteta, još zamršenijeg, još složenijeg, koji će zacijelo biti ona Vernardijeva „macedonia“; kada se realizira euro-utopija kao zajednička nam domovina; za sada, uredimo slo-cro granicu, kao dobrí susjadi, to bo velik korak v utopijo!«

10. KLAVIRSKI FESTIVAL

Prepričljiv zaključek s pianistom J. Wangom

Kitajski pianist Jue Wang je zaključil 10. klavirski festival, ki nam je tudi letos predstavil vrsto perspektivnih mladih poustvarjalcev. Sedemindvajsetletni glasbenik iz Šangaja se že lahko ponosa z vrsto prestižnih nagrad na mednarodnih tekmovanjih. Lepo je stekla tudi njegova kariera, ki ga je doslej pripeljala v nadvse ugledne dvorane Evrope, Azije in Amerike, mladenci pa še vedno izpopolnjuje svoje znanje v New Yorku in obenem poučuje na konservatoriju v Shangaju.

Wang je za tržaško občinstvo pripravil okusen program, ki je bil v prvem delu posvečen Ravelu, v drugem pa Lisztu. Prosojna in pretanjena Sonatina francoškega mojstra je zazvenela lahko in elegantno, lahko bi rekli tudi nekoliko ležerno in površinsko, nikakor pa ne površno. Bolj prepričljivo je Wang podal Miroirs, čudovite zvočne čarovnije, med katerimi je izstopala Barka na oceanu v onomatopeičnem sozvočju z morskim valovanjem. Svoj temperament je pianist pokazal v popularni Alborada del gracioso, impresionistično tihoožitje zadnje slike - La vallée des cloches (dolina zvonov) pa je lepo zaokrožilo niz.

Iz Lisztovega opusa je Wang izbral dve etudi iz zbirke Etudes d'execution transcendante. Že sam naslov lahko odvrne tehnično nezrele pianiste, kitajski solist pa je do-

kazal odlični nivo, ki mu omogoča samozavestno premagovanje vsakršnih težav. V etudah sicer ne moremo iskati izpovedne globine, lahko le sledimo značaju, ki se spreminja od romantične Ricordanze do bolj vžganega Allegra, ki ga je Wang odigral z velikim zanosom. Romantična je tudi Benediction de Dieu dans la solitude (Božji blagoslov v samoti), bolj kot duhovno zamenjana meditacija. Pianist je podaril lepo vzboženo melodijo, ki se razpletata v sosledju blagozvenečih arpeggiov, svoj poklon Liszту pa je sklenil s priredbo Poloneze iz ope Evgen Onjegin. Pogrešali smo tipični, nekoliko slovesni ritem plesa, ki ga je Čajkovski vtkal v svojo opero, Wang pa je v skladbi razgrnil dokaj bogato barvno paleto, ki je razgibala interpretacijo. Polnoštivalno občinstvo je mladega poustvarjalca nagradilo z bučnimi aplavzmi ter iztržilo dva dodatka: najprej Gershwinov song Embraceable You, nato priredbo Laboda iz Živalskega pusta Camilla Saint-Saënsa.

Društvo Chamber Music bo izven abonmaja priredilo še koncert, za katerega velja veliko pričakovanje, kajti Uto Ughi ima v našem mestu širok krog oboževalcev: zimzeleni violinist bo nastopil 24. oktobra v gledališču Verdi ob spremljavi Alessandra Specchija.

Katja Kralj

REVIJA KRAS - V letošnji avgustovski številki

Bogat in raznolik prelez kraške kulturne in naravne dediščine

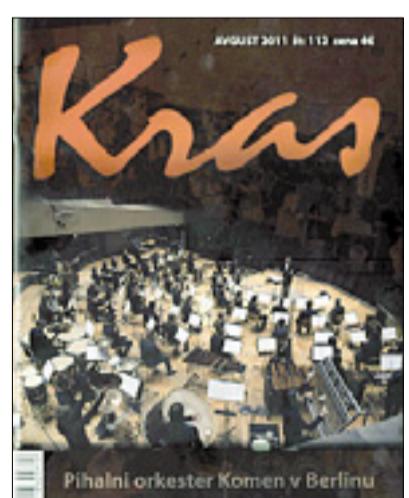
Zvesti bralci revije Kras so tudi v avgustovski številki lahko prebrali marsikaj zanimivega, saj je revija na malo več kot na petdesetih straneh v besedi in sliki prinesla obilico zanimivih informacij o Krasu in ohranjanju njegove kulturne in naravne dediščine. Tudi tokratna številka je namenjena ljubiteljem Krasa in tudi popotnikom, ki želijo odkrivati manj znane koticke tega dela Slovenije. Vsebina prinaša obsežne članke različnih avtorjev, ki so se v prispevkih dotaknili kulturnih novosti, s katerimi se lahko pohvali Kras. Zanimivi so tudi zgodovinski prispevki, pozabiti pa ne smemo niti na naravoslovne, ki bralcu podrobnejše predstavljajo geološko sestavo tega dela slovenskega ozemlja.

Na prvih straneh je mogoče brati prispevke o novem muzeju v Divači, ki je v celoti posvečen slovenskim filmskim igralcem. Muzej slovenskih filmskih igralcev je Divača dobila v začetku julija, ko so namenu predali obnovljene prostore Škrateljne domačije, v kateri je bila rojena Ida Kravanja - Ita Rina, naša prva slovenska igralka. Iz člankov lahko bralci izvedo, kako je potekala prenova stavbe in kako je zasnovana stalna razstava, poudarjeno pa je tudi, da bo muzej skrbel za ohranjanje spominov na slovenske filmske igralce ter slovensko filmsko dediščino. Tokrat je v reviji Kras mogoče najti tudi zelo zanimiv članek o zgodovini najstarejšega podzemelskega poštnega urada, ki je deloval v Postojnski jami. Avtor prispevka Igor Blažina je opisal nastanek tega urada in njegovo delovanje, ki je prenehalo po drugi svetovni vojni. Od takrat naprej poštni urad v notranjosti Postojnske jame ni več deloval, ampak so posiljke žigosali na pošti v mestu Postojna. Na koncu je avtor svoj prispevek zaključil s pozivom, nasloviljenim na upravo Pošte Slovenije, naj poštni urad - in z njim tudi žig - vrne v podzemje in ponovno vpiše svoj podzemni poštni urad v svetovni register. V članku o pozabljenih osebnostih lahko izvemo več o Danilu Žerjalu - atletu, ki mu zgodovina ni posvetila pozornosti, kakršno bi si dejansko zaslужil. Geološko sestavo Krasa nam približuje Rajko Pavlovec, o kamnu v slovenskem ljudskem izročilu pa piše Dušica Kunaver, ki je svoj prispevek obogatila s fotografiskim gradivom. Revija Kras nam redno prinaša tudi prispevke, v sklopu katerih lahko po-

drobneje spoznamo kraške vasice. Tokrat je moč spoznati krajevno zgodovino Brkinov, še posebej Ostrožno Brdo in tamkajšnjo partizansko bolnico. O podobi Krasa pa veliko pove tudi prispevek Mire Cencič, ki predstavlja kraško vasio Avber in okoliške vasi Gradnje, Ponikve, Dobravljne in Rašo.

Med rubričnimi so tudi tiste, v katerih se omenja tržaški prostor. Olga Knez je opisala prireditev Vino in morje, ki je potekala v Devinskom gradu, Primož Šturmam pa je predstavljal enodnevno ekskurzijo članov Zadružne kraške banke. Ti so letos napotili v Goriško Brdo in Čedad. Revija Kras redno posveča pozornost tudi poeziji. V avgustovski številki je uredništvo pozornost namenilo četrти pesniški zbirki Magdalene Svetina Terčon. Za pesniško navdahnjene duše bodo ravno pravljene tri poezije, ki jih je uredništvo objavilo na 48. in 49. strani. Čisto ob koncu pa lahko ljubitelji glasbe preberejo tudi prispevko o komenskem mladinskem pihalnem sestavu, ki se letos predstavlja tudi v sanjski dvorani Berlinske filharmonije. Iz prispevkov lahko razberemo, kako so se Komenci pripravljali na koncert v Berlinu in kako so zablesteli pod taktirko Simona Perčiča, ki je s svojimi gojenci prevzel tudi severnjake.

Vse to in še veliko več nam je prinesla avgustovska številka revije Kras, ki s kakovostnimi prispevki redno skrbi za poljudno predstavitev zgodovine, kulture, gospodarstva in dejavnosti ljudi, ki živijo na Krasu. (sc)

Pihalni orkester Komen v Berlinu

AFGANISTAN - Negativen predsednikov obračun ob deseti obletnici invazije

Hamid Karzaj: Civilistom nismo zagotovili varnosti

General McChrystal: Natova misija je »malo več kot na pol poti« - Talibani napovedujejo zmago

KABUL - Afganistski predsednik Hamid Karzaj je včeraj ob deseti obletnici invazije na Afganistan za britansko mrežo BBC priznal, da njegova vlada in mednarodne vojaške sile zvezte Nato pod vodstvom ZDA niso uspele zagotoviti varnosti državljanov.

"Izredno slabo smo se odrezali pri zagotavljanju varnosti afganistskega prebivalstva in to je največja slabost naše vlade in naših mednarodnih partnerjev," je povedal Karzaj v radijskem intervjiju za britanski BBC.

Afganistski predsednik, ki je po ložaj prevzel leta 2001 po ameriškem napadu na državo, je še poudaril, da talibani ne bodo izkoreninili, če ne bodo uničili njihovih zatočišč v Pakistanu.

"Ta problem, problem skrivališč v Pakistanu, ne bo rešen, če pakistska vlada ne bo sodelovala z Afganistanom in če mednarodna skupnost ne bo sodelovala na učinkovit način za odstranitev tega problema," je poudaril Karzaj.

Obletnice začetka invazije se je spomnil tudi ameriški predsednik Barack Obama, ki je počastil spomin na žrtve vojne. V izjavi je zapisal, da ZDA "odgovorno končujejo" vojni v Afganistanu in Iraku "s položaja moči", veteranom pa je obljudil zdravstveno varstvo in možnost zaposlitve. Poudaril je, da je v Afganistanu pogumno služilo več kot pol milijona vojakov, da bi ZDA ostale varne. "Spominjam se skoraj 1800 ameriških domoljubov v številnih koalicjskih in afganistskih partnerjev, ki so se šrtvovali v Afganistanu za našo skupno varnost in svobodo," je dodal.

Talibani pa so ob okrogli obletnici zatrdirili, da so s svojim bojem prisili ZDA in Nato k umiku iz Afganistana. "Mudžahedini so postopoma okreplili svoje operacije svete vojne in uporabili različne bojne takteke proti sovražniku, posledica tega pa so številne žrtve, ki so osvajalskega sovražnika prideljale do razmisleka o umiku iz te države," so sporočili.

Afganistska vlada in mednarodne enote, ki trenutno štejejo 140.000 mož, včerajšnje obletnice niso posebej obeleževali. Še pa v Kabulu v strahu pred napadi talibanskih upornikov še poostrišči varnostne ukrepe. Na predvečer obletnice je bil sicer v Kabulu manjši protest, na katerem je okoli 200 ljudi zahtevalo, naj tuji vojaki odidejo. V središču mesta so začigli ameriško zastavo in vzlikali protiameriška gesla.

Obrambni ministri Nata pa so na srečanju v Bruslu v četrtek poudarili, da

tudi po končanem prenosu pristojnosti s sil Isa na afganistske sile, predvidenem za konec leta 2014, zaveznštvo Afganistana ne bo prepustilo samega sebi, temveč se bo le spremeniла vloga mednarodne skupnosti.

Bivši poveljnik mednarodnih sil v Afganistanu, ameriški general Stanley McChrystal, ki je položaj zapustil lani, pa je ocenil, da je Natova misija "malo več kot na pol poti", da doseže zadane vojaške cilje.

7. oktobra 2001, manj kot mesec dni po terorističnih napadih v New Yorku, so ZDA začele napadati strateške cilje v Kabulu in drugih afganistskih mestih. Akcija je v slabih dveh mesecih privredila do padca talibanskega režima, ki je ščitil vodjo teroristične mreže Al Kaida Osamo bin Ladna, ne pa tudi do konca nasilja v državi. To se v zadnjih letih še krepi, talibani pa grozijo z vrhnitvijo na oblast.

V desetih letih naj bi bilo v Afganistanu ubitih prek 33.000 ljudi, pretežno civilistov, poleg tega pa tudi 2735 tujih vojakov. (STA)

Afganistski predsednik Hamid Karzaj

ANSA

RUSIJA - Medtem ko Putin praznuje rojstni dan

Amnesty International poziva Moskvo, naj zaščiti novinarje pred napadi

MOSKVA - Mednarodna organizacija za zaščito človekovih pravic Amnesty International (AI) je včeraj opozorila, da se ruski novinarji in borci za človekove pravice pet let po umoru novinarke Ane Politkovske še vedno soočajo z grožnjami, ustrahovanjem, napadi in celo umori.

AI v poročilu z naslovom "Pretenjeni, ker so spregovorili" kritizira Rusijo, ker ji ni uspelo zaščititi novinarjev in aktivistov. Ob tem poziva ruske oblasti, naj učinkovito raziščejo napade. Poročilo je bilo objavljeno ravno po peti obletni ci umora novinarke Ane Politkovske, ki je bila zelo kritična do tedanjega ruskega predsednika Vladimira Putina in je razkrivala kršitve človekovih pravic na Kavkazu.

AI opozarja, da novinarje in aktiviste "ponižujejo, ovirajo in prezirajo". Izpostavljeni so tudi grožnjami, ustrahovanju, napadom in celo umorom. Organizacija obožuje ruske oblasti, da niso zaščitile novinarjev in aktivistov. Napade na

Vladimir Putin

ANSA

njih sicer uradno obsodijo, na institucionalni ravni pa jih tolerirajo.

AI priznava, da je bil v preiskavi umora Politkovske narenjen napredok, vendar pa še vedno ni nobenega zagotovila, da bodo tisti, ki so bili vpleteni v umor novinarke, stopili pred roko pravice. Doda je, da morajo preiskovalci ugotoviti, ali so umor podprtli ali naročili predstavniki vlade ali organov pregona.

Sicer pa so Rusi včeraj praznovali 59. rojstni dan svojega premiera ter nekdanjega in najverjetnejše tudi naslednjega

predsednika Vladimira Putina. Putini prvični privrženci iz vrst prokremeljskih podmladkov so ga obeležili z vrsto prireditv, med drugim s pokušnjo Putinovih najljubših jedi ter prepevanjem pesmi o njem na moskovskem Rdečem trgu.

Poleg tega so premierove mlade podpornice, zbrane v skupini Putinova vojska, priredile ocenjevanje spolne privlačnosti posameznih delov Putinovega telesa, med drugim njegovih ustnic in oči. Skupina moskovskih študentov pa se je ob tej priložnosti celo slekla do spodnjega perila in pozirala za erotični koledar ter na ta način izrazilo svojo ljubezen do Putina.

Odkar je 24. septembra razkril svoje načrte, da nastopi na predsedniških volitvah marca prihodnje leto, je Putin sicer v javnosti še posebej dobro razpoložen. V četrtek je imel prvič po 24. septembrumu večji govor, pri čemer je očitno užival v pozornosti, ki je bil deležen, in je veselo sprejemal zgodnje rojstnodnevne čestitke. (STA)

jemuških stanovanj do brezplačnega dostopa do interneta in zastonj kontracepcije, kako namerava to financirati, pa ni prav jasno. V globoko katoliški Poljski Palikot sicer izstopa po antiklerikalnih stališčih, saj zahteva manjši vpliv Cerkve v politiki ter zagovarja splav in civilne zveze za istospolne pare.

Kljub temu naj bi mu svoj glas v nedeljo po zadnjih anketh sodeč namenilo kar deset odstotkov volivev. S tem rezultatom bi Palikotovo gibanje pristalo kar na tretjem mestu - pred manjšo koaličnico partnerko PO Poljsko ljudsko stranko (PSL) in tudi pred opozicijskim Zavezništvom demokratične levice (SLD).

54-letni Tusk skuša volive medtem pridobiti s svojimi izkušnjami v okviru Evropske unije, pri čemer mu pomaga dejstvo, da Poljska trenutno predseduje sedemindvajseti. Med drugim obljudbla, da bo njegova vlada Poljski v pogajanjih o novem večletnem proračunu EU za obdobje 2014-2020 priborila 68 milijard evrov subvencij, ki bodo državi pomagale pri doseganju visoke gospodarske rasti in modernizacije.

Obenem sedanja oblast ne pozabi spomniti, da se je Poljska z gospodarsko krizo v minulih letih zelo dobro spopadala. Uspela se je izogniti množičnim odpuščanjem in bankrotom ter se je lahko tudi takrat, ko se je BDP v vseh drugih članicah EU skrčil, pohvalila z gospodarsko rastjo.

Letos se Poljski obeta od 3,8- do 4-odstotna, prihodnje leto pa od 2,7- do triodstotna rast. Javni dolg ostaja po evropskih standardih nizek, pesti pa jo relativno visoka, v avgustu 11,6-odstotna brezposelnost. Ta je še posebej pereča med mladimi, saj je med mlajšimi od 25 let kar 23-odstotna.

Kaczynski po drugi strani po pisjanju dpa znova stavi na nacionalistično čustvo. Tusk med drugim očita, da je izboljšanje odnosov s sosednjo Nemčijo pod njegovo vladom pomenilo "kapitulacijo" Poljske, ta teden pa je celo izdal knjigo z naslovom Poljska naših sanj, v kateri nemško kanclerko Angelo Merkel obožuje, da si poskuša ponovno podrediti Poljsko.

A Kaczynski je vendarle ubral tudi nove strune. Tako se je v veliki meri odre-

Na Kitajskem znova

samozažigi Tibetancev

PEKING - V kitajski provinci Sečuan sta se včeraj zažgal dva mlada Tibetanca, ki sta novi žrtvi v nizu podobnih samozažigov v tej provinci v zadnjih tednih. Nekdanja meniga sta se zažgal v bližini tibetanskega budističnega samostana Kirti v mestu Aba, so sporocile tibetanske skupine v izgnanstvu. Mladič, star 19 in 18 let, sta nekdanja meniga iz samostana Kirti, ki je bil že večkrat prizorišče podobnih samozažigov, je sporocila organizacija Free Tibet s sedežem v Londonu. "To ne kaže samo na razsežnost trpljenja in obupnost Tibetancev, ampak tudi na skrajnost dejanj, ki so jih pripravljeni storiti, da bi pritegnili pozornost sveta na razmere v Tibetu," so še sporocili iz organizacije Free Tibet.

Beograd še naprej zavrača dialog s Prištino

BEOGRAD - Srbski minister za Kosovo Goran Bogdanović je včeraj po srečanju s posrednikom EU Robertom Cooperjem v Beogradu dejal, da se ne morejo pogajati o tehničnih vprašanjih s Prištino, dokler traja kriza na severu Kosova, poroča srbska tiskovna agencija Beta.

Bogdanović je dejal, da je Cooperju povedal, da dogovorjenega v Bruslu zradi trenutnih razmer ni mogoče uresničevati. "Iluzorno je govoriti o električnem toku in telekomunikacijah, dokler traja poskus hermetičnega zapiranja administrativne meje proti osrednji Srbiji," je dejal. Mejna prehoda Jarinje in Brnjak med Srbijo in Kosovom sta sicer odprta, vendar ju vozila ne morejo uporabljati, ker so kosovski Srbi, potem ko so na prehoda prišli kosovski cariniki, zaprli ceste do njih.

Novi Zelandiji zaradi izlitja nafte grozi okoljska nesreča

WELLINGTON - Iz rezervoarja ladje, ki je v sredo nasedla pred novozelandsko obalo, je doslej izteklo okoli 100 ton nafte, od tega nekaj v ocean, nekaj pa v trup ladje. Novi Zelandiji tako po besedah tamkajšnjega ministra za okolje Nicka Smitha grozi najhujša okoljska nesreča v zadnjih desetletjih.

"Preden se bodo razmre izboljšale, se bo vse še poslabšalo. Tega dejstva ne moremo spremeniti," pa je ocenil novozelandski minister za promet Steven Joyce. Hkrati je prebivalce zaliva Plenty posvaril, naj bodo pripravljeni, da bodo valovi nafte prinesli vse do obale. Dodal je še, da obstaja velika možnost, da se bo 47.000-tonска ladja Rena prelomila. Ladja Rena, ki v dolžino meri 236 metrov, je v sredo približno 20 kilometrov od pristanišča Tauranga nasedla na morski greben Astrolabe, ki je znan po svoji bogati florji in favni. Na ladji naj bi bilo okoli 1500 ton nafte. (STA)

POLJSKA - Liberalno-konservativni Državljanski platformi (PO) se obeta dobrih 30 odstotkov glasov in s tem zmaga

Na čelu vlade tudi po jutrišnjih volitvah najbrž Tusk Verjeten močan porast populističnega Palikotovega gibanja

VARŠAVA - Precej ostra bitka dveh največjih strank ter močan porast novoustanovljenega Palikotovega gibanja obetajo, da tokratne parlamentarne volitve na Poljskem ne bodo dolgočasne. Sedanji sredinski premier Donald Tusk sicer računa, da bo državo vodil še naprej, volivce pa skuša pridobiti predvsem z obljudbam o načrnu v evropskih sredstvih.

Pred jutrišnjimi volitvami se Tusk in po njegovem liberalno-konservativni Državljanski platformi (PO) po javnomnenjskih raziskavah sodeč obeta dobrih 30 odstotkov glasov in s tem zmaga. Drugi zaporedni mandat bi bil precedens, saj je vseh šest parlamentarnih volitev po letu 1989 Poljakom prineslo menjavo oblasti.

Ceprav se je prednost Tusk in PO pred glavnim izzivalcem, nekdanjim premierom Jaroslavom Kaczynskim iz nacionalno-konservativne stranke Zidan in pravičnost (PiS) v zadnjih mesecih občutno zmanjševala in je nedolgov nazaj znašala le še nekaj odstotnih točk, se je v zadnjih javnomnenjskih raziskavah prednost PO tik pred zdajci vendarle

znova okrepila na več kot deset odstotkov.

Kljub temu utegne biti boj jutri tesen, ocenjuje nemška tiskovna agencija dpa ter opozarja na visok delež še neodločenih volivcev in možnost, da mnogi podporniki PO - ti so načeloma manj disciplinirani volivci kot podporniki PiS - ostanejo doma.

Kot še piše dpa, je bilo v liberalnem taboru v zadnjem času opaziti živčnost. "Prihodnost leži v vaših rokah," je v ponekdajek Poljake po radiu pozival Tusk in jih opozarjal, da sedanji težki časi niso pravi za "happening". Ta opazka sicer naj ne bi letela toliko na Kaczynskega in PiS, ampak bolj na novo stranko nekdanjega poslanca PO Janusza Palikota. Zadnje javnomnenjske raziskave namreč nakazujejo, da utegne biti Palikotovo gibanje veliko presečenje tokratnih volitev. Palikota kritiki označujejo predvsem kot populista z omejenimi političnimi izkušnjami, ki je okoli sebe zbral zelo raznolike kandidate, s katerimi skuša pridobiti glasove tistih volivcev, ki so razočarani nad "starimi" strankami. Obljubila veliko, piše dpa, od več na-

jemških stanovanj do brezplačnega dostopa do interneta in zastonj kontracepcije, kako namerava to financirati, pa ni prav jasno. V globoko katoliški Poljski Palikot sicer izstopa po antiklerikalnih stališčih, saj zahteva manjši vpliv Cerkve v politiki ter zagovarja splav in civilne zveze za istospolne pare.

Kljub temu naj bi mu svoj glas v nedeljo po zadnjih anketh sodeč namenilo kar deset odstotkov volivev. S tem rezultatom bi Palikotovo gibanje pristalo kar na tretjem mestu - pred manjšo koaličnico partnerko PO Poljsko ljudsko stranko (PSL) in tudi pred opozicijskim Zavezništvom demokratične levice (SLD).

Kaczynski po drugi strani po pisjanju dpa znova stavi na nacionalistično čustvo. Tusk med drugim očita, da je izboljšanje odnosov s sosednjo Nemčijo pod njegovo vladom pomenilo "kapitulacijo" Poljske, ta teden pa je celo izdal knjigo z naslovom Poljska naših sanj, v kateri nemško kanclerko Angelo Merkel obožuje, da si poskuša ponovno podrediti Poljsko.

A Kaczynski je vendarle ubral tudi nove strune. Tako se je v veliki meri odre-

kel evroskeptizmu in sedaj trdi, da je evrorealist in da podpira močnejšo Evropo. Obenem sicer kritizira t.i. Evropo dveh hitrosti, ki vse bolj potiska na stran Poljsko in ostale članice unije, ki niso del območja z evrom, a to je skupno bolj ali manj vsem poljskim politikom.

Poleg tega naj bi se Kaczynski v letnišnji kampanji odmaknil od nekdanjih populističnih obljud in se osredotočil na vprašanja, ki najbolj vplivajo na vsakdan Poljakov, kot so finančna kriza, inflacija in zdravstvena reforma. Za razliko od volitev pred štirimi leti naj bi za PiS tokrat glasovali predvsem mlajši volivci, jezni zaradi visoke brezposelnosti.

Ena od predvolilnih tem so bile tudi priprave na evropsko nogometno prvenstvo, ki ga bo prihodnje leto skupaj z Ukrayino gost

GORICA - Včeraj dopoldne neurje z napovedano ohladitvijo

Drevesa padala pod sunki vetra, na tleh preko sto cestnih znakov

Gasilci prejeli osemdeset klicev na pomoč - Na občini zbirajo prijave za odškodnine - Velika gmotna škoda tudi v Krminu

Podrt gazebo pred kavarno Garibaldi (levo), odlomljena veja je padla na avto na Korzu Italia (desno), občinski delavci odpravljajo posledice neurja (levo spodaj), nesrečna Panda v Krminu (desno spodaj)

BUMBACA

[več fotografij na www.primorski.eu](#)

ce ob vrtcu v Ulici Romagna, nekaj odlomljenih vej pa je bilo tudi ob vrtcu v Štandrežu. S strehe ene izmed hiš ob križišču med Tržaško ulico in Ullico Duca D'Aosta je odletelo nekaj strešnikov, ki so zgrmeli na pločnik, a k sreči hujše škode ni bilo ne na vozilih ne na ljudeh.

»Vse, ki so utrpel škodo na avtomobilih ali zasebnih poslopijih, pozivam, naj vložijo prijavo na goriško občino. To lahko storijo v uradu za protokol, v uradu za okolje, v uradu za stike z javnostjo, tako da bomo zatem sprožili postopek za pridobitev odškodnine, seveda za primer, v katerih je to predvideno,« pravi Del Sordi in pojasnjuje, da je neurje prizadelo razne predele mesta; ponekod je škoda veliko, drugod so na tla prileteli le prvi pomeneni listi dreves.

Dopoldne so v goriški gasilski kasarni skupno prejeli preko osemdeset klicev na pomoč, tako da se je z odpravljanjem škode po neurju ukvarjala velika večina gasilcev. Zaradi izruvanjih dreves in odlomljenih vej so gasilci posredovali tudi v Podgori, Fari, Koprivnem in Krminu, kjer je bila gmotna škoda velika. Visoka smreka je padla na streho avtomobil Fiat panda, odlomljene veje pa so poškodovale številne druge avtomobile. Tudi v tem primeru je neurje zajelo le nekatere predele krimske občine, drugih pa se je usmilo. Na Tržiškem niso imeli večjih težav,

poseg gasilcev je bil potreben edino v San Pieru, kjer je odlomljena veja ovirala promet.

Popoldne se je nebo nad Goriško zjasnilo, a temperatura je ostala nizka, jesenskemu času primerena. Na dopoldansko neurje so spominjali tudi številni polomljeni dežniki, ki jih je bilo mogoče opaziti v koših za smeti. Veter je poškodoval

tudi nekaj senčnikov in gazebov, pod katere so se Goričani minule dni zatekali pred soncem. Med najbolj poškodovanimi je bil gazebo kavarne Garibaldi na Korzu Italia, ki ga je veter podrl, pri čemer se k sreči ni nihče poškodoval. Tudi iz operativnega središča službe 118 so povedali, da dopoldne ni nihče potreboval pomoči zaradi posledic neurja. (dr)

Neurje je včeraj dopoldne zajelo tudi Gorico in s sabo prineslo napovedano ohladitev: v nekaj urah je temperatura padla za preko deset stopinj, tako da smo v zgodnjem popoldanskem času v mestu izmerili 7 stopinj Celzija. Dopoldne so močni sunki vetra ruvali drevesa in lomili veje, usodni pa so bili tudi za kopico cestnih znakov. Občinski uslužbenci so jih na tleh nasteli preko sto; nekateri izmed njih so bili pritrjeni na premične nosilce in so se prevrnili ob prvih močnejših sunkih, ko se je veter okreplil, pa jo je skupilo tudi nekaj cestnih znakov, pritrjenih na drogove z betonskimi temelji.

Polne roke dela so imeli tako gasilci kot osebje goriške občine. »Dopoldne je bi-

lo na terenu deset ekip občinskih delavcev, v katerih je bilo skupno 22 uslužbencev; nekatere izmed njih smo poklicali v službo, čeprav smo bili doma, saj je bilo po mestu ogromno odlomljenih vej in izruvanih dreves,« pojasnjuje občinski odbornik Francesco Del Sordi in poudarja, da so z delom nadaljevali tudi popoldne, ko je bilo na terenu deset delavcev. »Precešnjo škodo smo zabeležili na poslopijih tako v zasebni kot občinski lasti. Poškodovanih je bilo tudi veliko avtomobilov, sploh je bil naš poseg potreben v vseh mestnih dvoredih in parkih,« pojasnjuje Del Sordi. Odlomljene veje so poškodovale številne ograje, vetter je odkril nekaj streh. Cipresa je padla na telefonske in električne ži-

MIREN - Na nekdanjem mejnem prehodu Za rušenje »bloka« poskrbel tovornjak

Za rušenje mirenskega »bloka« je prejšnjo noč poskrbel eden izmed številnih tovornjakov, ki vsak dan vozijo skozi nekdanji maloobmejni prehod. V nočnih urah je zadel rob strehe poslopja na italijanski strani meje, v kateri so bili nekoč finančni stražniki in s katere je padlo več strešnikov in ometa. Skozi poškodovan streho bo v stavbo kaj kmalu začela pronicati voda, tako da bi bilo treba poslopje že prej porušiti.

Stavbo so zgradili pred tridesetimi leti; takrat so se skozi maloobmejni prehod peljali izključno avtomobili in motorna kolesa, po vstopu Slovenije v območje izvajanja schengenskega sporazu-

ma pa so italijanski finančni stražniki na eni strani in slovenski policisti na drugi zapustili »blok«. Tako zatem so skozi prehod začeli voziti tovornjaki, čeprav je cestičke zanje preozko. Pred leti je tovorno vozilo že oplazilo streho omenjene stavbe, zdaj pa je še en tovornjak trčil vanjo.

Da je na tem območju potrebna prenova cestne infrastrukture, so prepričani na sovodenjskem županstvu, kjer se zavzemajo za izgradnjo krožišča. Nanj bi bilo treba povezati tudi izhod, ki ga bo iz svoje tovarne na goriškem letališču zgradil Pipistrel, seveda pa bi bilo treba novo cesto speljati tudi skozi nekdanji »blok«, tako da bi bila primernješa za vožnjo tovornjakov. (dr)

BUMBACA

GORICA - Pokrajinska Mediateka

Kmalu tisoč članov, prispevki zamujajo

Skupaj z drugimi filmskimi ustanovami bodo pisali deželnemu odborniku

»Obračun delovanja goriške mediateke je nadve pozitiven, saj število članov, študentov in drugih obiskovalcev, ki se v njej srečujejo, stalno narašča. Načrtovanje in delovanje pa žal zavirajo zamude pri prejemjanju prispevkov s strani dežele FJK, ki so že dodeljeni, niso pa še bili izplačani.« Tako je povedal Giuseppe Longo, predstavnik društva za filmsko kulturo Sergio Amidei v upravnem odboru združenja Palazzo del Cinema - Hiša filma, ki skrbti za

delovanje in razvoj pokrajinske mediateke Ugo Casinghi. Le-to so ustanovitelji združenja Hiša filma, ki ga ob društvu Amidei sestavljajo še Kinoatelje, goriška pokrajina, Videmska univerza in družba Transmedia, odprli junija lani, od takrat pa je ustanova izdala 957 članskih izkaznic in priredila številne pobude, delavnice in srečanja.

»Delovanje mediateke letno stane okrog 100.000 evrov. Levji delež - 62.000 evrov letno - bi morali prejeti od dežele,

ostalo pa pridobiva mediateka preko projektorjev, krajevnih ustanov, itd. Deželni denar pa žal prihaja z veliko zamudo: lanskega prispevka nam niso izplačali v celoti, letosnje pa sploh še nismo dobili. Zato se moramo obračati na banke in prosiči za posojila,« je povedal Longo, ki se je o tem problemu v prejšnjih dneh pogovarjal z ostalimi člani upravnega odbora združenja Hiša filma. Longo je podčrtal, da se z istimi težavami soočajo tudi ostale pokrajinske mediateke dežele FJK: zato bodo skupaj z drugimi ustanovami, ki se zavzemajo za spodbujanje filmske kulture v deželi, naslovile pismo na pristojnega deželnega odbornika Elia De Anno, v katerem bodo opozorile na potrebo po izplačilu prispevkov.

Na seji upravnega odbora je tekla beseda tudi o okreplitvi fonda DVD-jev, ki že danes šteje čez tri tisoč naslovov, pa tudi o reorganizaciji in uporabi prostorov Hiše filma. »Pred časom smo tvegali, da bi univerzitetno smer Dams preselili v nove prostore Videmske univerze v Ulici Santa Chiara, s sodelovanjem vseh - konzorcija za razvoj goriškega univerzitetnega pola, občine, pokrajine in Fundacije Goriške hranilnice in univerze same - pa smo uspeli univerzitetni tečaj obdržati v Hiši filma,« je povedal Longo. Uslužbenici mediateke - s Silvijom Cellijem in Martino Humar trenutno sodeluje tudi dekle na delovni praksi - medtem že pripravljajo nove pobude: novembra bodo ponovno sodelovali pri tednu vzgoje o trajnostnem razvoju v organizaciji Unesca, pripravljajo pa tudi dejavnosti na področju didaktike in druge dogodke. »Zavzemamo se ne nazadnje za čim večje sodelovanje z ostalimi mediatekami v deželi. V prvi polovici novembra bo na primer pripravljen skupni katalog vseh mediatek, ki bo dostopen preko interneta,« je povedala Martina Humar. (Ale)

Mediateka je odprta med 8. in 19. uro, za izposojo pa med 15. in 19. uro

BUMBACA

Tajnik SSK Julijan Čavdek

BUMBACA

NOVA GORICA - Stavba se bo javnosti odpirala po delih in s časovnimi zamiki

Eda center prejel uporabno dovoljenje, s pondeljkom se bo vanj preselil VIRS

Novogoriški Eda center je včeraj dobil tudi uporabno dovoljenje. S tem je prvič uporabnikom dana zelena luč za selitev. »Res je, v ponedeljek računamo na to, da bo s selitvijo začel VIRS (Visokošolski in raziskovalno središče Primorske),« je potrdil Radoš Pavlovič, direktor podjetja Europolinvest, ki je Eda center tudi sezidal.

Petnajstnadstropna najvišja stavba v mestu in s petimi podzemnimi etažami najglobljii objekt v Sloveniji je tako pridobil dovoljenje za poskusno trimesečno obratovanje, kar je za tovrstne objekte običajen oziroma predpisani postopek. »V tem času bomo moralni dokazati, da objekt nima škodljivih vplivov na okolje in tako dalje,« razlagata Pavlovič.

TRŽIČ - Kinemax Desetletnica priložnost za praznik

Desetletnica tržiškega Kinemaxa je bila v četrtek priložnost za praznik, v katerega so se vključili tudi nekateri krajevni upravitelji; izstopali so predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinski odbornik Federico Portelli in občinska odbornica Paola Benes, ki je zastopala tržiško upravo. V sproščenem vzdušju, brez uradnega besedičenja in ob pogostitvi so v nešteto smeri tekli pogovori med zelo različnimi ljudmi, slovenske in italijanske narodnosti, iz Goriške in Tržaške. Gostitelji so bili podjetniki in zanesenjaki iz vrst goriške družbe Transmedia. V pomenkovaju z njimi je bila desetletnica uspešnega tržiškega kina le preteza za govor o načrtih in novih poslovnih podvigih.

Na zeleno luč za selitev so že težko čakali pri VIRS-u. Pridobitev uporabnega dovoljenja je bila namreč sprva napovedana v začetku tedna, ko se je tudi že začelo novo študijsko leto. Ker študentje predavanj tako še niso mogli obiskovati v novih predavalnicah, je bilo treba najti začasne rešitve oziroma ostati na starih lokacijah. »Iz več lokacij, ki so raztresene po Novi Gorici, se bomo sedaj lahko preselili pod eno streho. Tako se bo v mesto preselil tudi študentski utrip, kar je gotovo dobrodošlo,« se veseli Uroš Saksida, direktor VIRS-a.

VIRS bo v Edi uporabnik 600 kv. metrov površin oz. petih predavalnic in šestih pisarn. Največji najemnik bo Evropska pravna Fakulteta, nato inštitut Medifas, pa no-

va Mediteranska fakulteta za sodobne interdisciplinarne študije, v Edi se bo izvajal še izredni program strojništva, nekaj predavalnic bo zasedel tudi program zdravstvene nege. Za VIRS-om naj bi se v nove prostore preselila novogoriški Center za socialno delo in Zavod za invalidsko in pojnitinsko zavarovanje.

Kot pojasnjuje Pavlovič, se bodo nato v Edi selili tudi drugi predvideni programi, zato se bo stavba javnosti odpirala po delih in z medsebojnimi časovnimi zamiki. Glavnina programov, za katere so prostori že najeti ali zakupljeni, naj bi se preselila do sredine novembra oz. začetka decembra. Za preostali del v podjetju ravnajo, da bo zapolnjen do konca leta. (km)

Obredna in »obvezna« torta

FOTO A.W.

GORICA - Pokrajinski kongres SSK

V ospredju so upravne volitve, danes odločajo

V Kulturnem centru Lojze Bratuž se je sinoči začel 16. pokrajinski kongres stranke Slovenske skupnosti (SSK) za Goriško. Dogodka, ki ga letos zaznamuje predvsem priprave in strategije za prihodnje upravne volitve v Gorici, so se udeležili številni upravitelji, med katerimi so izstopali predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, deželna svetnika Igor Gabrovec in Gaetano Valenti, goriški župan Ettore Romoli in števerjanski župan Franka Padovan.

Tajnik SSK Julijan Čavdek

Po umestitvi predsedstva kongresa, ki so ga sestavljali Mara Černic, Simon Peter Leban in Marjan Drufovka, je pozdravil pokrajinski predsednik SSK Silvan Primosig. »SSK je veliko naredila Slovence v Italiji, pa tudi za Gorico. Rodila se je kot zamejska stranka, danes pa bi morda bilo vmesno, da bi se s svojimi vrednotami razširila tudi na slovensko stran nekdanje meje,« je povedal Primosig in prepustil besedo pokrajinskemu tajniku SSK Julijanu Čavdku. Le-ta je obnovil strankine uspehe v zadnjih treh letih, v nadaljevanju pa je spregovoril o aktualnosti. Omenil je gospodarsko krizo, izpostavil pa je tudi doprinos, ki ga lahko slovenska narodna skupnost daje k rasti goriškega območja pod skupno evropsko streho: »Uspešen doprinos pa je tudi odvisen od primernih pogojev. Med njih spada izvajanje oziroma neizvajanja določil zaščitne zakonodaje.« Ob vidni dvojezičnosti je Čavdek omenil vrnitev Trgovskega doma, pa tudi nove skrbi, ki jih povzroča načrt krcenja rajonskih svetov v Gorici. »Predlog o skrčenju števila rajonskih svetov z deset na štiri je za nas prava krivica, ki nas prizadene na področju sodelovanja pri upravljanju teritorija in na številu izvoljenih rajonskih predstavnikov,« je podčrtal Čavdek in omenil še problem slovenskih jasli, za vpis v katere občina ni ustavila ločene lestvice. Dalje je tajnik spregovoril o stanju v slovenski narodni skupnosti, ki je po njegovih besedah še zelo razvovjena, kar se odraža predvsem v politiki. »To predstavlja pravi anahronizem, saj Slovenci v veliki večini podpiramo levo sredino. SSK je v teh letih dala nekaj konkretnih pobud za premostitev tega perečega vprašanja. Žal se stanje ni spremenilo, v določenih okvirih se je celo zaostriло,« je povedal Čavdek in nadaljeval: »Ta razdeljenost se kaže tudi v odnosu do krovnih organizacij SSO in SKGZ. Za vse nas bi bilo pozitivno, ko bi lahko bili odnosi s SKGZ na enaki ravni, kot jih ta krovna organizacija vzdržuje z drugimi strankami, za katere volijo Slovenci.«

Pokrajinski tajnik je spomnil na bližajoče se primarne volitve leve sredine, na katerih bo določen županski kandidat za goriško občino. Tako goriška sekcija kot pokrajinsko tajništvo SSK, je povedal Čavdek, sta temu vprašanju posvetili veliko pozornosti in sklenili, da je potrebno slišati mnenje kongresa. Odločitev o samostojni kandidaturi oz. podpori drugemu kandidatu bo zato padla še danes, po Čavdkovem osebnem mnenju pa je bolj možno, da se bo na posledi SSK odločila za podporo kandidatu DS Cingolaniju. »Dolgoletna izkušnja nam je pokazala, da je za stranko, kakršna je naša, pomembno imeti pragmatično startegijo, ki ji zagotavlja prisotnost tam, kjer se odloča. V tem smislu je sodelovanje z DS obrodilo pomembne obojestranske rezultate. Uspešna politika pa je tudi tista, ki ji uspe pridobiti nove ljudi izven strankarskih okvirov,« je povedal Čavdek, ki ni zanikal, da je možnost kandidature Roberta Collinija »razburkala vode«, čeprav je poudaril, da bi bila večja odločnost dobrodošla. »Kakorkoli že, SSK bo spoštovala izid primarnih volitev,« je povedal tajnik.

Po Čavdku so posegli gostje. Župan Romoli je začel pri konstruktivnem odnosu, ki so ga občinski svetniki SSK pokazali v zadnjih letih, v nadaljevanju pa je izpostavil tudi, da je sožitje med Italijani in Slovenci ter političnimi strankami v Gorici v zadnjih letih boljše. Gherghetta je poudaril, da sta danes medkulturnost in večjezičnost nekaj samoumevnega, dežele FJK in Gorice pa si ni mogoče predstavljati brez obstoja in doprinoša slovenske narodne skupnosti in SSK. Večera se je udeležil Rudi Merljak, predstavnik urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, prisotni pa so seveda bili tudi predstavniki strank, od deželnega tajnika SSK Damijana Terpina in predstavnikov DS (posegeli so kandidat na bližajočih se primarnih volitvah Giuseppe Cingolani, koordinator Slovencev v DS Ales Waltritsch in pokrajinski podtajnik Diego Moretti) do občinskega svetnika LES Livia Bianchinija in pokrajinskega svetnika FLI Stefana Cosme. Slednji je mnoge presenetil s tem, da je v uvodu spregovoril v slovenščini, pa tudi s trditvijo, da bi bil tretji pol najbolj »naraven« zaveznik SSK. (Ale)

GORICA - Mednarodno srečanje organizacij prostovoljcev

Mlade vabijo v svet prostovoljnega dela

Slovensko izkušnjo prikazal minister Žekš - Udeleženci prihajajo iz trinajstih držav

Evropa si je do leta 2020 postavila ambiciozne cilje, saj želi vzpostaviti pogoje za trajnostni in čim bolj enakopravni razvoj. Če hoče svoje načrte uresničiti, mora ovrednotiti vlogo številnih združenj prostovoljcev, ki iz dneva v dan nudijo pomoč sočloveku v stiski. Tako so včeraj poudarili v deželnem avditoriju v Gorici, kjer se je začelo tridnevno mednarodno srečanje organizacij, ki se ukvarjajo s prostovoljnim

delom. Udeleženci srečanja, ki ga prireja dejela Furlanija-Julijsko krajino, se bodo v treh delovnih dneh seznanili z delom in težavami prostovoljcev iz trinajstih držav srednje in vzhodne Evrope, med katerimi je tudi Slovenija.

»Srečanje ne poteka v Gorici slučajno,« je včeraj med svojim uvodnim nagovorom poudaril goriški občinski odbornik Roberto Molinaro in opozoril, da so Gorico izbrali za prizorišče

Minister Žekš in odbornik Molinaro včeraj v Gorici

PEVMA Ob prihodu agentov pobesnel, v Remudi aretirali razgrajača

Obnašal se je nadležno in nasilno, zato upravitelju pevmskega lokalna ni preostalo drugega, kot da pokliče pomoč. Ko pa so karabinjerji poskušali razgrajača pomiriti, je 35-letni A.M. postal še bolj agresiven, kar ga je na koncu draga stalo, saj so ga aretirali in odpeljali v goriški zapor. Do aretacije je prišlo v sredo zvečer v lokalnu Remudu, ki obratuje po jahališču v Pevmi. Za zapahi se je zna-

šel mlad bosanski državljan, ki stane v Gorici že kakih dvajset let. Ker je pregloboko pogledal v kozarec, je začel nadlegovati upravitelja lokalna, ki je natipkal številko 112 in poklical na pomoč. Na kraj je kmalu prišla patrulja goriškega poveljstva karabinjerjev, njihova prisotnost pa je 35-letnika še bolj vznemirila. Začel je kričati nanje in se jim upirati, naposled pa so ga karabinjerji le obvladali. Še isti večer so ga odpeljali v zapor v Ulici Barzellini na streznitev, naslednjega dne pa mu je goriško sodišče sodilo po hitrem postopku zaradi upiranja javni osebi. Moški je pristal na dogovorjeno pogojno kazeno enega leta.

GORICA Zdravstveno podjetje in sindikati z dogovorom utrjujejo sodelovanje

Zdravstveno podjetje in sindikati CGIL, CISL in UIL so podpisali dogovor, na podlagi katerega krepijo sodelovanje. »Dokument je pomemben, ker ga niso podpisali zgolj sindikati zdravstvenih delavcev, pač pa za dogovorom stojijo zvezni sindikati, ki združujejo vse delavce. Odločitev zdravstvenega podjetja, da se namerava soočiti z namiglende zdravstvenih storitev,« je izrednega pomena poudarjajo pokrajinske tajniki sindikatov CGIL Paolo Liva, CISL Umberto Brusciano in UIL Giacinto Menis. Po njihovih besedah se bodo z zdravstvenim podjetjem pogovarjali o številnih vprašanjih, med katerimi izstopajo načrtovanje storitev, krajanje čakalnih vrst in organiki.

Zadovoljstvo nad podpisom dogovora izraža tudi direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Coriti, ki opozarja, da so pred kratkim ustavili konzulto, preko katere želijo prisluhniti potrebam čim večjemu številu ljudi. Sodelovanja si Coriti seveda želi tudi s sindikati, s katerimi se namerava soočiti glede uvajanja novih teritorialnih storitev in zaposlovanja osebj.

NOVA GORICA - Krizni in dnevni center za otroke in mladostnike

Po pomoč prihajajo tudi otroci sami

V prvem letu delovanja našlo zatočišče 20 oseb - V največ primerih gre za nasilje v družini, za zlorabe, hude socialne stiske in težave, povezane z odraščanjem

Pred letom dni je v Novi Gorici začel krizni center za otroke in mladostnike, kot deseti tovrstni center v državi. V tem času je v njem našlo zatočišče 20 oseb, zabeležili pa so 150 nočitev. »Vzroki, zaradi katerih se zatečejo k nam, so različni. Lahko gre za nasilje v družini, razne zlorabe, hude socialne stiske, težave, povezane z odraščanjem ... Otroci, ki pridejo k nam, največkrat nimajo samo ene težave, temveč gre za eksplozivno mešanico, kjer je nakopičenih več težav naenkrat,« pojasnjuje Matej Prezelj, vodja Kriznega centra 10-ka, kot so zaradi leta in meseca nastanka ter zaporednega števila centra poimenovali hišo na Marušičevi ulici v Novi Gorici. Pod isto streho deluje tudi dnevni center Žarez, ter videoobsoba, kjer lahko organi pregona otroke po potrebi zaslišijo na daljavo, ne da bi jih izpostavljali na drugih institucijah.

Novogoriški krizni center za otroke in mladostnike med 6. in 18. letom je nastal zaradi potrebu po tovrstni obliki pomoči, ki so jo zaznali v novogoriškem Centru za socialno delo (CSD), deluje pa tudi pod okriljem ministrstva za delo, družino in socialne za-

deve. Pri zagonu delovanja jim je pomagala tudi ustanova Pustimo jim sanje, fundacija slovenskega predsednika Danila Türk, ki je za opremo darovala 40.000 evrov, ter drugi lokalni donatorji. Odprti so 24 ur na dan vse dni v letu. »Otroci k nam prihajajo sami, po napotili interventne službe pristojnega Centra za socialno delo, s policijo ali pa jih pošle šolska svetovalna služba. Ko pridejo, se vedno skušamo pogovoriti s starši, saj gre za velik poseg v njegovem življenju. Ne razdramo družine, ampak delamo na tem, da jo skušamo ponovno vzpostaviti,« dodaja Prezelj. Ko otroka namestijo v sobo - postelj za dekleta in fante je v desetki skupno osem -, mu najprej pustijo nekaj časa, da se prilagodi, nato pa k njemu pristopi ekipa strokovnih delavcev, ki s starši vred naredi načrt, kako posameznike težave najbolje rešiti. Posameznik, v treh primerih so doslej otroke zaradi posebnih razmer v družinah spremljale tudi mame, je v kriznem centru lahko 21 dni z možnostjo podaljšanja.

»Potrebe po kriznem centru smo začutili že pred vrsto leti, zato smo veseli, da je pred enim letom tak center zaživel tudi pri

Vodja kriznega centra Matej Prezelj in direktorica Centra za socialno delo Ivanka Drnovšček (zgoraj), soba za namestitev otrok (desno)

FOTO K.M.

Stavka le oplazila šole

Včerajšnja stavka, ki jo je sklical sindikat Cobas, je samo oplazila slovenske šole na Goriškem. Na tehničnem polu višješolskega središča v Ulici Puccini sta stavkala dva profesorja, zaradi odsotnosti dijakov ni bilo pouka v treh razredih, na licejskem polu pa niso zabeležili omembe vrednih težav. V okviru Večstopenjske šole v Gorici so k stavki pristopili trije vzgojitelji v vrtcih, vse ostalo osebje, učno in neučno, je bilo na delovnem mestu. Skupno štiri osebe iz vrst osebja so stavkale na Večstopenjski šoli Doberdob. V Gorici je bil dopoldne sprevod stavkojcov, ki pa jih je neurje zdesetkal.

Županja proti getizaciji

Tržiška županja Silvia Altran je odločno proti getizaciji Bangladeševcev, za katero se zavzemajo nekatere politične sile. »Bangladeševci ne smemo izolirati, pač pa jim moramo pomagati, da si postene služijo kruh v naših obratih, v katerih je njihovo delo izredno dragoceno,« poudarja in dodaja, da preiskava goriškega sodišča potrjuje njeno preprčanje o vključevanju priseljencev v družbeno tkivo. »Bangladeševci po mnemu nekaterih ogrožajo domačine, v resnici pa so priseljeni žrtvi izkorisčanja ravno, ker prihajajo iz tujine in jih je zato zelo lahko izsiljevati,« poudarja županja.

Umrl g. Mario Pini

V goriški bolnišnici je umrl duhovnik Mario Pini, rojen leta 1928 v Tržiču. Posvečen je bil leta 1951, nato pa je opravljal razne funkcije znotraj goriške nadškofije. Med drugim je bil poseben tajnik nadškofa Giovannija G. Ambrosija, stolni kanonik, predsednik teološkega semenišča, notar pri nadškofjskem tribunalu in podpredsednik inštituta za nadškofjsko duhovščino.

Razstava o izseljenstvu

V dvorani podjetja APT v pritličju goriške železniške postaje bodo danes ob 11.30 odprli razstavo o izseljenstvu iz Furlanije-Julijskih krajina, Istre, Dalmacije in z Reke. V petek, 14. oktobra, ob 18. uri bo v Redipulji odprtje drugega dela razstave, na kateri bodo predstavljene tudi zgodbe aleksandrink. Med udeležencema bo deželni odbornik za kulturno Elio De Anna.

Kafki posvečena nagrada

Z letosnjim letom bodo v deželi FJK podlejivali državno literarno nagrado Franz Kafka Italia, za katero stoji Accademia Italiana per l'Analisi del Significato del Linguaggio s sedežem v Vidmu; predsednica je Rita Mascialino. Podelitev prve nagrade bo danes ob 17.30 v nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg v Gorici; poleg nagrjenih avtorjev bo prisotnih osem likovnikov, ki so darovali svoja dela. Majca 2012 bo v Gorici se posvet z udeležbo likovnih in besednih ustvarjalcev.

ŠTANDREŽ - Pri kulturnem društvu Oton Župančič sprostilne in gibalne dejavnosti

Potijo se na obnovljenem podstrešju

Novi tečaji zumbe, pilatesa in spinninga naleteli na veliko zanimanje - Za razgibavanje telesa na voljo tudi joga in sprostilna telovadba

Zumba, spinning, pilates, joga in sprostilna telovadba. Pri štandreškem kulturnem društvu Oton Župančič so se za letošnjo sezono odločili, da bodo popterili svojo ponudbo z raznimi sprostilnimi in gibalnimi dejavnostmi, ki so se izkazale za zelo privlačne. V prejšnjih dneh so izpeljali nekaj poskusnih vadb, vse ponujene dejavnosti pa so naletele na veliko zanimanje.

Na ponedeljkovi vadbi pilatesa se je zbral 24 udeleženek, na torkovi zumbi jih je bilo kar 28, saj je štandreško društvo med redkimi v pokrajini, ki ponujajo to obliko vadbe. Dober obisk so beležili tudi v sredo, ko so prezicuski kolesa za spinning, ki jih je v dom Andreja Budala prineslo društvo Vadba+, s katerim so štandreški kulturni delavci vzpostavili stik in sodelovanje pred začetkom letosnje sezone. Poleg zumba, spinninga in pilatesa pri društvu Oton Župančič ponujajo tudi sprostilno te-

lovadbo, ki jo obiskujejo predvsem domačinke, in joga, ki je primerna za vse starosti, med tečajniki pa so tudi moški.

Vse sprostilne dejavnosti potekajo na podstrešju doma Andreja Budala, ki so ga prenovili že pred lanskim sezonom, letos pa jih želijo še dodatno oživiti. V okviru prenovitvenega posega so prepleksali stene in obnovili leseni pod tudi na prvem nadstropju, tako da zdaj imajo na voljo veliko lepše prostore za društveno dejavnost.

Kdor bi se rad pridružil k skupinam, ki se bodo ukvarjali z zumbo, pilatesom, spinningom, joga in sprostilno telovadbo, lahko to še vedno storil. Dovolj je, da pride v dom Andreja Budala pred začetkom vadbe in se prijavil. Pri društvu Oton Župančič so pred predstavljijo tečajev načrtovali, da bo za zumbo ena vadbenega ura na teden; zaradi velikega zanimanja se je izkazalo, da ena ura ni dovolj, tako da bodo imeli na teden dve uri zumba.

Iz društva Oton Župančič pojasnjujejo, da se bodo vadbeni programi začeli s polno paro prihodnjem teden. Pilates bo tako ob ponedeljkih med 19. in 20. uro ter ob sredah med 20. in 21. uro, vaditeljica bo Suzana Komel. Spinning bo ob ponedeljkih med 20.45 in 21.10 ter ob sredah med 19. uro in 19.50; vaditelj bo Boris Nardin. Zumba bo ob torkih med 19. in 20. uro ter ob petkih med 18. in 19. uro; vaditeljica bo Suzana Komel. Sprostilna telovadba bo ob sredah med 17.30 in 18.30; vaditeljica bo Dorella Cingerli. Joga bo ob sredah med 20.30 in 22. uro; tečaj bo vodila Alessandra Simonetti. Interesenti se lahko vpisajo na enega ali več tečajev; možne so enkrat ali dvakrat tedenske vadbe ter kombinirane vadbe. Vse dodatne informacije nudijo vsekakor v domu Andreja Budala pred začetkom posameznih vadbenih ur.

Vadba spinninga v domu Andrej Budal

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 9. oktobra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Markofka« (Dario Fo) v režiji Sergeja Verča, nastopa KD Rudija Jedretiča - Ribno pri Bledu; prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža v nedeljo, 9. oktobra, od 11. do 12. ure pri blagajni, informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: v Kulturnem domu v Gorici: danes, 8. oktobra, ob 20.30 »Rumori fuori scena«, nastopa gledališka skupina Step iz Ancone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 8. oktobra ob 10.30 gledališka igralnica Z Nevenko Vrancič »Medvedek Pu«; ob 20. uri (Ivan Cankar) »Hlapci«; predprodaja vstopnic in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Ex: amici come prima«. Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Jane Eyre«. Dvorana 3: 17.30 »I Puffi«; 20.00 - 21.40 »Carnage«.

DANES V NOVI GORICI
KULTURNI DOM: 20.15 »Živiljenje na smetišču« (Dnevi dokumentarnega filma).

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Ex: amici come prima«. Dvorana 2: 17.30 »I Puffi« (digital 3D); 19.50 - 22.00 »Blood Story«. Dvorana 3: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Final Destination 5« (digital 3D). Dvorana 4: 18.00 »Baciato dalla fortuna«; 20.10 - 22.10 »Drive«. Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »A Dangerous Method«.

Koncerti

SCGV EMIL KOMEL IN KULTURNI CENTR LOŽE BRATUŽ vabita na glasbeni dogodek, ki bo povezel poezijo z glasbo z naslovom »Pierluigi Cappello in glasba / e la musica / e la musiche«.

Sopran Alessandra Schettino in pianistka Neva Klanjšček bosta izvajali skladbe avtorjev Davideja Macculija, Renata Mianija, Stefana Pelagattija, Claudia Peruginija, Barbare Magnoni, Andree Talmellija, Maria Pagotta, Roberta Silvestrini in Wojciecha Widlaka; Pierluigi Cappello bo z odra spregovoril o sebi in svojem opusu ter prebiral svoje verze. Prireditev bo danes, 8. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici celovečerni koncert, ki je nastal v sodelovanju z režiserjem Frankom Žerjalom. Večer bo predstavljal Mirko Ferlan. Zbor bo predstavil skladbe s cd-ja in tudi novejši repertoar. V soboto, 15. oktobra, ob 20.30 v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu bo zadnja v nizu koncertnih predstavitev, ki nastaja ob organizacijski pomoči devinskega zbora Fantje izpod Grmada.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 10. oktobra, ob 20.15 koncert pihačnega kvinteta Slowind; informacije na spletni strani www.kulturnidom-nj.si.

KULTURNI DOM NOVA GORICA obvešča, da bo koncert skupine Carmina Slovenska z naslovom »Žvoke Azije«, ki je odpadel zaradi bolezni, v torek, 25. oktobra, ob 20.15. Vsi, ki so vstopnice kupili in bi jih želeli vrneti, bodo dobili povrnilno vstopnino pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica; informacije pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica, tel. 003865-3354016 od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro in uro pred predstavo (www.kulturnidom-nj.si).

Šolske vesti

ŠOLA ZA STARŠE: Dijaški dom Simon Gregorčič vabi starše na 1. srečanje v tem šolskem letu iz ciklusa »Šola za starše«. V ponedeljek, 10. oktobra, ob 18. uri bo v Dijaškem domu na Svetogorski ulici (Ul. Montesanto 84) v Gorici predavalca priznana psihologinja Zdenka Zalokar Divjak na temo »Starši-otrok najboljši učitelj; pomembnost postavljanja pravil in mej v vzgoji«; informacije po tel. 0481-533495 med 13. in 19. uro, vzgojitelji Dijaškega doma bodo med predavanjem zagotovili varstvo otrok.

ASKD KREMENJAK prireja začetniški in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike, ki ga bo vodil profesor Andrej Grojajc. Sestanek in vpisovanje v sredo, 12. oktobra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah. Začetek tečajev 19. oktobra; informacije po tel. 338-5755060 (Bruna).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 5. novembra, tradicionalno martinovanje z izletom v hrvaško Istro, deželo oljčnih

nasadov, oljčnega olja, tartufov in roščka. Vpisujejo po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882183 (Dragica), 0481-390697 (Marija) in 347-1042156 (Rozina). Na račun 20 evrov.

SKRD JADRO iz Ronk prireja enodnevni izlet s kosilom po zgornji Vipavski dolini v nedeljo, 16. oktobra. Prijave po tel. 328-4721305 (Karla) in 0481-82273 (Roberta).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 12. novembra, enodnevni avtobusni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, prštarne v San Danieleju in ogled gradu in Villalti; vpisovanje do 25. oktobra v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

AŠZ OLYMPIA vpisuje v novo šolsko leto: predšolska telovadba, športna gimnastika, športno ritmična gimnastika, športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

OK VAL obvešča, da treningi mini odbojke in splošne telovadbe že potekajo v štandreški telovadnici ob ponedeljkih in četrtekih ob 17.30 do 19. ure za letnike od 2000 do 2003, ob torkih in petkih ob 16. do 17. ure za otroke, ki obiskujejo vrtec in od 17. do 18.30 ure za letnike 2004 in 2005; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it, tjas-sas@hotmail.it.

SPD prireja za društvene člane program splošne rekreacijske telovadbe ob sredah med 19.30 in 20.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pod vodstvom Dušana Carlija. Prvi trening bo v sredo 12. oktobra; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo Bauzon).

OK VAL obvešča, da treningi odbojke za deklece potekajo v telovadnici v Doberdobu ob ponedeljkih in četrtekih med 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečki, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 dečkice; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

AŠZ DOM obvešča, da kтивnosti v telovadnici Kulturnega doma, Ul. I. Brass 20 (tel. 0481-33288) že potekajo: motorika in navijaška skupina - cheerleading (1. - 5. razred osnovne šole) ponedeljek in sreda ob 16.30 do 18. ure; cheerleading (nižja in višja šola) sreda od 16.30 do 18. uro ter petek od 15. do 16.30; minibasket (letniki 2003-2005) tork in četrtek ob 16.30 do 17.45; under 12 košarka (letniki 2000-2002) tork in četrtek ob 17.45 do 19.15, petek od 16.30 do 18. ure. Vadba za vrtec se bo pričela 3. oktobra ob ponedeljkih in četrtekih ob 15. do 16. ure. Poskrbljeno bo tudi za prevoz otrok iz vrtca v telovadnico.

DRUŠTVO VIPAVA obvešča, da že potekajo ob torkih treningi hip-hop na društvem sedežu na Peči, in sicer od 17. do 18. ure za otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca, in za učence prvih treh ra-

zredov osnovne šole, od 18. do 19. ure pa za otroke četrtek in petih razredov osnovne in vseh razredov nižje srednje šole. Ob petkih med 19. in 20. uro poteka nov tečaj hip-hop plesa za odrasle; informacije po tel. 348-3047021 (Barbara). Začel se je tudi letni kotalkarski tečaj, ki je namenjen otrokom vseh starosti ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30 v občinski telovadnici v Sovodnjah; otrokom bodo priskrbeli vso opremo. Nadaljeval se bo tudi tečaj za odrasle, in sicer ob ponedeljkih od 20. do 21. ure na istem mestu; informacije in prijave po tel. 333-9353134 (Elena).

DRUŽBA ROGOS prireja ob oktobra do marca štiri sobotna srečanja o tradicionalni kuhinji pod naslovom »Prazniki v kraški kuhinji« z kuhrske izvedenino in avtorico kuhrske knjig Vesno Guštin. Prva lekcija bo danes, 8. oktobra, v kuhišni sprememnega centra Gradina v Dobrodobu med 9. in 12. uro in bo na temo kruha. Naslednja srečanja se bodo osredotočila na božične, pustne ter velikonočne sladice; informacije in vpisovanje pri družbi Rogos (info@rogos@gmail.com ali po tel. 333-405 6800).

TABORNIKI RMV vabijo vse otroke ob 7. leta dalje v Štandrež v dom Andreja Budala. Prvi sestanek s starši bo danes, 8. oktobra, ob 15.30; informacije po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

ZSKD vabi na delavnico družinskih pustavitev danes, 8. oktobra, ob 15. uri v Tumovi dvorani KB Centra, Korzo Verdi 51; informacije in vpisovanje v uradu ZSKD, tel. 0481-531495, 327-0340677 in na gorica@zskd.org.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV občinskega podpredstavništva v Doberdobu vabi na balido, katere izkupicek je namenjen za vzdrževanje centra Via di Natale in Avianu. Baklada bo potekala po vaških ulicah v soboto, 15. oktobra, ob 19.30, od tod izpred občinske stavbe, cilj v župnijski dvorani.

ASKD KREMENJAK in Turistično društvo Dren prireja »16. Kraški krožni potoh« v nedeljo, 16. oktobra, z začetkom ob 9. uri. Štart pri večnamenskem centru v Jamljah. Sledijo družabne igre za prehodni pokal.

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 6. novembra, v gostilni Štirna v Opatem Selu ob 13. ure dalje; vpisovanja (do 30. oktobra) po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in 0481-78192 (Jožko Vižintin).

ZDRUŽENJE AMA - LINEA DI SCONFINTI prireja srečanje z Ginom Pipio z naslovom »Cantautor: Poeti?« v prvem delu v ponedeljek, 10. oktobra, med 16.30 in 18. uro v hiši Ascoli v Ul. Ascoli 1 v Gorici in v drugem delu v ponedeljek, 17. oktobra.

DOBERDOBSKI OBČINSKI ODBOR sklicuje javno srečanje s prebivalci Jamelj in Sabljev v ponedeljek, 10. oktobra, ob 18.30 v večnamenskem središču društva Kremenjak v Jamljah, zato da bi prisluhnili predlogom in idejam domačinov glede javnih del, ki naj bi jih občina opravila na tem območju z denarjem od prodaje nekaterih jusrarskih površin.

SLOVENIJA TA TEDEN

Ime česa je Tito

VOJKO FLEGAR

Kakšnih dvajset ulic in trgov je v slovenskih mestih poimenovanih po Josipu Brozu Titu, voditelju nekdanje SFRJ in jugoslovanske komunistične partije. V Ljubljani Titove ceste kmalu ne bo več: za novo mestno vpadnico, ki v celoti še ni dokončana, bo mestna oblast moralna najti drugo ime. Odlok, s katerim je mestni svet pred dvema letoma cesto poimenoval po Titu, je ustavno sodišče ta teden razveljavilo.

Določba omenjenega odloka je po soglasnem mnenju ustavnih sodnikov v neskladju z ustavnim načelom spoštovanja človekovega dostojanstva, saj »ime Josipa Broza Tita simbolizira nekdanji totalitarni režim, poimenovanje ceste po njem pa je zato mogoče objektivno razumeti kot priznanje temu režimu«. V Sloveniji, kjer se je razvoj demokracije in svobodne družbe, ki temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva, začel s prelomom s prejšnjo ureditvijo, je po mnenju ustavnega sodišča vsako oblastno poveličevanje komunističnega totalitarnega režima protiustavno. V ljubljanskem primeru poimenovanje ceste po Titu namreč ni poimenovanje, ki bi se ohranilo še iz prejšnje ureditve in bi bilo danes le del zgodovine. Nova poimenovanja pa »v današnjem prostoru in času nimajo več svojega mesta, ker so v nasprotju z načelom spoštovanja človekovega dostojanstva, ki sodi v samo jedro ustavne ureditve«.

V Kopru, Velenju, Mariboru in drugih mestih, kjer so Titova ulica, cesta ali trg »preživelii« spremembu ustavne ureditve in političnega sistema (v Ljubljani, kjer je bila skoraj pol stoletja po Titu imenovana glavna ulica, so jo v prvi polovici 90. let prejšnjega stoletja preimenova-

li), jim teh poimenovanj torej ne bo treba spremenjati. Če bi si katero mesto po zgledu Ljubljane, kjer se je večina občanov v javnomnenjiskih anketa pred sprejemom odloka strinjala z namero mestnega sveta, vendarle hotelo na novo omisliti kaj podobnega, pa mora računati na precedenčni učinek sodbe ustavnega sodišča.

Ustavno presojo ljubljanskega mestnega odloka je predlagal podmladek po volitvah leta 2008 zunajparlamentarne (konservativne) stranke Nova Slovenija (NSi), poleg njih pa so izrecno zadovoljstvo s sodbo ustavnega sodišča izrazili tudi v SDS, stranki nekdanjega premierja Janeza Janše. Prvi so ob tem predlagali, da se namesto po Titu nova ljubljanska vpadnica poimenuje po njihovem nedavno umrlem predsedniku (nekdanjem premierju in finančnem ministru) Andreju Bajuku, drugi pa, da naj dobi imel Lojzeta Slaka, ta teden preminulega dolenskega mojstra diatonične harmonike.

Ljubljanska mestna oblast je uradno, podobno kot levosredinske stranke, odločitev ustavnega sodišča sprejela zadržano, z besedami, da je sodbe ustavnih sodnikov treba spoštovati in upoštevati. Bolj neposreden je bil predsednik veteranske organizacije nekdanjih partizanov Janez Stanovnik, ki je resda prav tako izjavil, da je treba odločitev ustavnega sodišča spoštovati, a tudi dodal, da ima sodba »svoje politične implikacije, saj to ni samo odločba ustavnega sodišča v pogledu vladavine Josipa Broza Tita, ampak je ustavna obsodba, ki se nanaša na poveljnika ene od štirih zavezniških armad, ki so osvobodile Evropo«.

Nekateri politiki levih strank pa so si dali duška na družabnih

omrežjih, kakršna sta Facebook in Twitter. Šolski minister Igor Lukšič je, denimo, tako zapisal, da je »ustavno sodišče zgodovinarjem odvzelo posel. Če imate glede preteklosti kako dilemo: kar na sodišče, ustavno sodišče. Grozljivo je še, da na dvajsetletnico svoje države za nelegitimno razglasimo priključitev Primorske Sloveniji, ustanovitev prve slovenske vlade, neuvrščenost, upor proti Stalinu, samoupravljanje. Pomemben del temelja, na katerem stojimo.«

Kot so pokazale priložnostne televizijske ankete in spletni forumi in kot bi skoraj zanesljivo pokazale tudi reprezentativne raziskave javnega mnenja, bi Lukšiču in Stanovniku pritegnila najmanj polovica prebivalcev Slovenije. Še posebej v časih gospodarske krize, naraščajoče socialne stiske in negotovosti oziroma bojazni, da bo morda še slabše, Titovo ime očitno bolj kot kratecje človekovih pravic in nespričevanje dostojanstva simbolizira čase, ko ni bilo treba iz dneva v dan trepetati pred izgubo službe, mesece in mesecu čakati na izplačilo plača, ko so bile zdravstvene storitve in zdravila brezplačna, prav tako izobraževanje, zlasti pa ni nihče nesramno bogatel na račun večine drugih.

Z drugimi besedami: večina državljanov se z ideologijo obremenjuje veliko manj kot večina slovenskih politikov, ker ima preprosto preveč »praktičnih skrbic«. A bržkone nobena od strank v bližnji predvolilni kampanji tega »postranskega nauka« iz zgodbe o ustavni prepovedi poimenovanja po Titu ne bo vzelata kot glavnega. Prej nasprotno: sodba bo na ogenj že tako raznetega kulturnega boja prilila novo olje.

obveznosti, pa nista odstopila in sta po statutarnih pravilih v roku tridesetih dni, in sicer 30. septembra, sklicalna izredni občni zbor, na katerem naj bi izvolili nov društveni upravnini in nadzorni odbor.

Medtem ko sta kontaktirala več ljudi in jih vprašala za morebitno pripravljenost prevzema odborniških funkcij, so se začele širiti po vasi govorice, predvsem na račun Vizintinove, češ da deluje proti društvu in da ustvarja razdor po vasi. Verjetno zaradi tega negativnega vzdusja se je nekaj kandidatov odreklo morebitnemu sprejemu odborniške funkcije.

Namreč, da bi sprejeli dialog in soočanje so se nekateri spustili na raven zahrtnega obrekovanja, in ne razumemo zakaj samo proti Vizintinovi, ki je doživelva pravi moralni »linč«. Če že hočemo najti krvicu, je v tem slučaju krvicu najmanj pet. Z Vando smo namreč sodelovali Zvonko Frandolič, Vojko Croselli, Franko Peric in Sonja Skerlj. Naša »krijava« pa naj bi bila ta, da smo že leli dati društvu nov odbor po odstopu prejšnjega. Po šestdesetih letih obstaja smo hoteli nadaljevati društveno dejavnost. V svoji zgodovini je društvo doživelvo tudi težke trenutke, predvsem zaradi pomajkanja ustreznihi prostorov (šolska stavba na Paljkišču je že od zdavnaj neuporabljiva), a člani niso vrgli puške v koruzo in so se potrudili da bi probleme rešili.

Glede izrednega občnega zborja pa to: edini prisoten od odstopajočih odbornikov je bil Fabio Vizintin in to naj mu gre v pohvalo. Ostalim se očitno prisotnost ni

In sedaj kako naprej? Največji problemi so vezani na zadružne prostore oziroma na njihovo dograditev. Rešili jih bomo samo s skupnimi močmi in dialogom z zadrugom.

Upajmo, da bodo v bodoče v PD objavljeni članki o društvenem delovanju in ne pisma uredništvu. Vsak naj prevzame svoje odgovornosti za minute dogodek in besede. Če je medsebojne zamere namreč prav oprostiti, pozabiti pa je malo teže.

Vsa naša dejanja bi ponovili in smo jih naredili samo v korist društva.

Franko Peric, Vanda Vizintin, Zvonko Frandolič, Sonja Skerlj in Vojko Croselli

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Napadalni otrok

Ko starši opazijo, da je njihov otrok neobičajno napaden, da zelo pogosto tepe druge otroke in se npr. v vrtcu stalno zapleta v konflikte z vrstniki, se kaj kmalu tudi zavedo, kje so njihove meje. Takrat začnejo iskati vzroke za otrokovo obnašanje, iščejo odgovor na vprašanje, kaj ga pravzaprav tako meče iz tira na tako neprimeren način. Zlasti v skupini je napadalo obnašanje zelo moteče, saj je nesprejemljivo in izstopajoče ter povzroča vele težave pri socializaciji.

Starši si včasih ne znajo predstavljati, ali je otrokova sedanja agresivnost osnova za bodoče velike težave, ali pa gre le za prehodno vedenjsko motnjo. Poznavanje nekaterih osnovnih dejstev jim lahko pomaga.

Za tako imenovano motnjo v vedenju se skrivajo napetosti in konflikti. Kadar staršem uspe pogledati za »fasado«, potem otroka bolje spoznajo in razumejo in na tej osnovi primerno reagirajo tudi na njegovo moteče obnašanje. Če torej opazijo pri svojem otroku agresivnost, naj jim to še ne dela sivih las. Jeza in drugi negativni izrazi spadajo v človeške emocije prav kakor vsa ostala čustva. Izbruh ježe včasih odpravlja napetost. Reakcija pri preobremenjeni situaciji lahko vzbudi pri drugih občutek, da je človek nasiljen. Pri otroku lahko sprožijo nasilno reakcijo ločitev staršev ali rojstvo brata ali sestre. Lahko pa postanejo nasilne reakcije navada in jih sproži že vsaka najmanjša reč. Ko postanejo nasilno reagiranje stalnica, vsako karanje in oporekanje staršev situacijo še poslabša.

Tako obnašanje ne prihaja na dan le doma, pač pa postopoma tudi v šoli bodisi nasproti vrstnikom kot učiteljem. Vztrajno neprimerno obnašanje naj starše vodi v svetovalnico ali k izvedencem.

Agresivno obnašanje se kaže na več načinov. Kadar otrok tepe, grize in suva, govorimo o fizični napadlosti, verbalno nasilje se kaže z zmerjanjem, širjenjem govoric in obrekovanjem ali s kujanjem. S takim obnašanjem ima človek namen drugim škoditi ali jih manipulirati. Naravnost v nasilnost lahko pri otroku opazimo že zelo zgodaj. Velikokrat take otroke že njihovi starši opisujejo kot nenevadno nemirne in težko vzgojljive. Navadno ima taka napadalna narančnost neke svoje stalne iztočnice. Čim bolj zgodnja je intervencija, tem je možnost uspeha za boljše obnašanje.

Pri otrocih, ki se vedejo nasilno, je nekaj skupnih znakov. Njihov tolerančni prag je zelo nizek: hitro se razjedijo in zelo hitro izgubijo živce. Stvari narobe razumejo včasih nenamerno, drugič namerno. Vedno iščejo s kom bi se spoprijeli, prepirali, koga bi provocirali, da bi prišlo do kreganja, potem pa zelo radi pokažejo na krivdo drugega. So glasni, kričijo, zmerajo, uporabljajo veliko grdihs besed, so pogosto užaljeni, lažajo in kasneje zanjejo tudi kasti.

Mnogi strokovnjaki so skušali odkriti, od kod nasilno obnašanje, vendar je prepričanje še danes isto: vpliv na nasilnost imajo tako genetski dejavniki kakor tudi to, kar otrok pridobi po rojstvu. Na splošno je pri dečkih opaziti tri- do štirikrat večjega pogostosti nasilnega obnašanja kot pa pri deklicah. Je pa tudi res, da je pri deklicah nasilnost teže opaziti, saj se pri njih redkeje izraža fizično.

Genetski dejavniki imajo pomembno vlogo pri razvoju nasičnega obnašanja. Nasilnost je včasih opazna kot osnovna značilnost skozi več generacij. Razne raziskave so dokazale, da imajo agresivni otroci pogosto agresivne starše ali vsaj enega od prednikov.

Vendar je treba velik del vpliva za nasilno obnašanje iskati v okolju. Otroci zagotovo prevzema-

jo nekatere vzorce obnašanja od svojih staršev. Nasilnega obnašanja se otroci učijo pri starših in ga nato ponosno razkazujejo. To se dogaja takrat, ko so otroci prepričani, da se samo nasilno nastopanje splača in pripelje do rezultatov. Prepričanje se utrdi, ko z nasilnim postopanjem skušajo doseči neki cilj. Že zgodaj lahko otrok spozna, da lahko doseže to, kar si želi, čeprav mu mati sprva noče ugrediti, če zacepeva ali drugače nasilno nastopi. Mati se ukloni in ugoditi njegovih želij. Tako je mati, sicer nenamerno, otroka okreplila v njegovem prepričanju, da bo le s takim obnašanjem nekaj dosegel. S časom bo tak način obnašanja otrok čedalje bolj pogosto uporabljal za dosegovanje svojih ciljev. Z jokom in vpitjem se zna rešiti kazni, obveznosti in pravil.

Skratka: otrok opazuje reakcije okolja in spozna, da lahko veliko doseže z nekim načinom obnašanja: tako če se želi otresti neprijetne situacije ali doseči nekaj, kar si želi imeti. Poleg tega pa otrok pogosto s svojo agresivnostjo išče pozornost. Seveda ne gre za zavestne procese. Včasih je dovolj, da mu kdo od zunaj oporeka, pa se zave svojega napačnega početja. Saj navsezadnje otrok največkrat sam obžaluje svoje obnašanje, ko vidi neodobranje drugih.

Vendar je treba take znake jemanati resno. Velikokrat se namreč dogaja, da so otroci agresivni, ker neke situacije ne razumejo, ali pa jo razumejo napačno ter spoznajo tako v drugi osebi sovražnika, proti kateremu se morajo vesti nasilno. Veliko težav imajo, ko gre za večplastne situacije. O njih so drugi ljudje prepričani, da so neobčutljivi otroci, da imajo debelo kožo. Pogosto take otroke odklanjajo. Na tak način pripelje nasilno obnašanje otroka v osamlitev in se osamljen tudi čuti. Povsod je moteč in začne sam se dojemati kot pravo zgago. Sploh ni sposoben čustva biti pozoren do drugih. Vse to pa vodi v krepitve nasilnega vedenja, kar lahko pelje v nove probleme in šolske težave.

Starši se sprašujejo, kaj lahko sami storijo za svojega nasilnega otroka.

Izvedenci vedo povedati, da je osnovni in bistven korak razbiti začaran krog med obnašanjem staršev in otrokovim obnašanjem. Če namreč starši svojega otroka zmerajo in nanj vpijejo, se vzpostavijo razbremenilne okoliščine, ki jih otrok takoj zazna in nadaljuje s svojim nasilnim vedenjem. Dolgoročno pa se na tak način vzpostavljajo nove napetosti, ki povzročajo novo nasilje. Tako nastane začaran krog.

Tak neustrezen komunikacijski vzorec je treba čim prej razbiti. Starši morajo začeti drugače reagirati na čustvene izpade svojih otrok kot so bili navajeni doslej. Včasih je tudi ostro kaznovanje otrokove nasičnosti napačno, saj s tem starši posvečajo temu dejству preveč pozornosti. Najbolje je, če se starši skušajo poglobiti v otrokova čustva. Ugotoviti morajo, ali obstajajo konflikti in napetosti, ki otroka v danem trenutku zelo bremenijo. Skušati morajo razumeti, kaj si otrok obeta od nasičnega obnašanja, čeprav je zaradi takega obnašanja nenehno karan in kaznovan. Ali je morebiti njegovo nasično obnašanje iskanje starševske pozornosti?

Starši naj tudi ne pozabijo poхvaliti otroka, ko je to potrebno. Naj bodo kazni umirjene in primerne, če že morajo biti. In naj starši ne zamudijo nobene priložnosti za pogovor. Zlasti dialog je dobra preventiva proti motečemu in napačnemu otrokovemu vedenju. (jec)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat spregovorila o novi sezoni slovenskega gledališča: »Zopet so nam odprli hram gledališče umetnosti v Trstu. Že napoved reperoarja in vabilo k otvoritveni predstavi sta nam dokazovala, da si je naše gledališče ostro začrtalo svojo pot v tekoči sezoni. Priznati moramo, da smo se razveselili, ko smo bili slišali o vsem tem. A tajiti tudi nočemo, da smo z nekakim strahom pričakovali otvoritvene predstave; bali smo se prav zares za poezijo in simbolizem »Majke Jugovićev«, ker vemo, s kako skromnimi sredstvi se naše gledališče bori na svojem stremljenju po napredku in umetniškem spopolnjevanju. Ali na otvoritveni predstavi smo bili preprijetno iznenadeni. Še sedaj se nam duša topi v božanstveni lepoti, ki nam jo je izililo to delo, ki je eden najlepših jugoslovenskih biserov. Toliko svečanega razpoloženja govor že dolgo ni bilo v našem gledališču, ki je bilo pa tudi napolnjeno do zadnjega kotička in so se ne-

kateri morali celo vračati. Vsi so hoteli videti smrt majke Jugovićev. Vsi, ki so prisostvovali predstavi, so odnesli seboj globoke utise. Žalostna, tragična usoda srbskega cesarstva je pretresla duše. Težko bi bilo najti kaj primernejšega in lepšega za otvoritev tržaškega slovenskega gledališča, ki je namenjeno vsem tržaškim Slovanom. Prva igra nam jamči za ves repertoar, jamči nam pa tudi, da intenzanca in režija nista držali križem rok čez počitnice, ampak da sta skrbno izbirala in pripravljala.

Pa ni čuda, da je igra tako krasno vspela, ko so se tudi igralci zavedali, da igrajo ožarjeni ob bleška visoke poezije. Pripravili so se najskrbneje vsi brez izjeme, tako, da je bila šepetalka nepotrebna in se je tudi res ni čulo. Prednašali so z zanosom in čustvom; vse je prihajalo iz srca in zato je bil tudi utis na občinstvo ogromen. Živilo je žnjimi in čutilo je žnjimi. Ta prva, zares krasno vspela predstava opravičuje najlepše nade za letošnjo sezono.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

V javnosti je prišla vest, da se bo na tržaškem ozemlju kmalu izvedel popis prebivalstva: »Pokrajinski komisar za izvajanje popisa prebivalstva dr. Ilini je uradno izjavil, da se bo na tržaškem ozemlju izvedel popis tudi po narodnosti. Dr. Ilini je dodal, da so iz Rima že poslali posebne obrazce in da jih bodo prejeli v naslednjih dneh. Zato tudi ni mogel povedati, kako bo točno formulirano vprašanje o jezikovni pripadnosti. Potrdil pa je, da se bo to vprašanje nanašalo na občevalni jezik, ki se govori v družini.

Popisovalci bodo pričeli nositi vprašalne pole po družinah v naslednjih dneh. Malo pred začetkom popisa je torej slovenska javnost uradno obveščena o tem zgodovinsko važnem dejaniu za slovensko skupnost. Zato lahko v našem listu samo ponovimo stališče, ki so ga mnogo prej načelno zavzeli izvoljeni predstavniki slovenske politične skupine in organizacije, ki so popis po narodnosti zavrnile, ker v sedanjih pogojih, ko so še ži-

ve posledice fašizma in ko se ne izvajajo ustavna določila v zaščito narodnostnih manjšin, niti določila mednarodnih obveznosti, tak popis ne more biti objektiven in ne more nuditi stvarne slike o slovenskem življu.

Oblasti so klub temu jasnemu in enotnemu stališču vsilile popis po narodnosti in s tem postavile vse Slovence brez razlike na njih ideolesko ali drugačno opredelitev pred izvršeno dejstvo. Spričo tega ne moremo ostati križem rok! Dolžnost vsakega Slovenca, ne glede na ideolesko prepričanje je, da v takih okoliščinah izprica svojo narodno zavest ter s tem stori vse, da se ohrani naša narodna skupnost!

Pokrajinski komisar za popis prebivalstva nam je uradno izjavil, da ima popis prebivalstva izključno statistični značaj, kar izrecno določa zakon. To pomeni, da so podatki o popisu, izpolnjene vprašalne pole itd. na razpolago samo statističnim uradom in da jih ne smejo uporabljati drugi uradi.«

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

BERI PRIMORSKI DNEVNIK	KANADSKO-AMERIŠKA IGRALKA ANDERSON	NEPROFESSIONALEC	OTOŠKA SKUPINA VALEUTIH	VRSTA HRASTA	MLAJŠI DEČEK ALI DEKLICA	
RAZPOZNAVNO GESLO, REKLO						ELEKTRONSKA POŠTA OZEK USNjen TRAK
NEKDANJI ITALIJANSKI PREMIER (GIULIANO)				MESTO V FRANCII SEVERNOATL. VOJAŠKI PAKT		REVEŽ, SIROMAK REKA SKOZI MÜNCHEN
STAREJŠA DOSTOJANSTVENA ŽENSKA				SLAPOVI VZDA IN KANADI PLOD		NAJVIŠJA GO-RAV V TURČIJI NICHOLAS WISEMAN
LATINSKI VEZNICK		GRŠKI LADIJSKI MOGOTEC SERGIO TAVČAR		BUDISTIČNA JAMSKA SVETIŠČA V INDII		AFRIŠKI VELETOK
SIJAJ, BLIŠČ				ANGLEŠKI NAVAVOSLOVEC (CHARLES)		DOLGOREPNA PAPIGA
AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL			YOGA NA POL			

RUBRIKE

FILMI PO TV

Sobota, 8. oktobra, Italia 1, ob 19.40

Il dottor Dolittle

Režija: Betty Thomas

Igra: Eddie Murphy, Oliver Platt, Ossie Davis, Peter Boyle, Kristen Wilson in Richard Schiff

Dolittle ima vse, kar si človek želi in še več. Ima tudi dar, da se lahko pogovarja z živalmi. Čeprav se je v mladosti odločil, da daru ne bo izkoristil, se stvari postavijo na glavo. Živali so vesele in se trumoma zbirajo pred njegovim domom, ko izvejo, da Dr. Dolittle zopet zdravi in da jih bo, s pomočjo nadnaravnega daru uspel tudi razumeti.

Nedelja, 9. oktobra, Rai 3, ob 21.05

Nemico pubblico

Režija: Tony Scott

Igra: Will Smith, Gene Hackman, Jon Voight, Regina King in Lisa Bonet

Na zatožni klopi so tokrat obveščevalne službe. Dosledno namreč prikrivajo neljubo resnico, umor znane politične osebnosti. Za njihov »greh« pa naključno izve boeviti odvetnik, ki neutrudno dreza v sršenje gnezdo in se ne boji neljubih posledic.

Sreda, 12. oktobra, Rai 2, ob 00.45

Niente da nascondere

Režija: Michael Haneke

Igra: Daniel Auteuil, Juliette Binoche in Annie Girardot

Z delom Cache je Michael Haneke, avstrijski v Franciji bivajoči režiser, še enkrat dokazal, kako lahko seže tudi filmska kamera do posameznikove podzavesti in preslikava na filmsko platno to, kar vsak izmed nas nosi neizrekljivega v sebi. Haneke se je tokrat lotil občutka krivde in takih resnic, ki jih niti zob časa in minevanje številnih let in letnih časov ne uspejo izbrisati. Vlogi protagonistov svoje subtilne kritike francoske družbe, je zaupal izrednima Juliette Binoche in Danielu Auteuil, ki s svojim posebljanjem sodobnega francoskega para uspeta priti tudi tja, kamor scenarij ne more. Ob opisovanju sedanjega časa dreza režiser v občutke krivde, ki so osebni in univerzalni, saj se Hanekeje-

va pripoved dotika tudi problema Alžirije in nekaterih trenutkov francoske polpretekle zgodovine.

Petek, 14. oktobra, La 7, ob 21.10

Viva Zapatero

Režija: Sabina Guzzanti - dokumentarni film

Svojevrstni skupinski dolgometražec, protagonisti katerega so med drugimi Dario Fo, Enzo Biagi, Feruccio De Bortoli, Furio Colombo, Michele Santoro, Marco Travaglio, Lucia Annunziata, Claudio Petruccioli, Flavio Cattaneo, Ezio Mauro in številni novinarji tujih časopisov in radiotelevizij, je izredno dokumentarno delo, ki si ga je Sabina Guzzanti zamislila, »ko je sodnik razsodil, da je tožba zoper Raiot povsem neutemeljena«. Takrat se je rimska avtorica odločila, da bo posnela filmski zapis, v katerem bo seriji posnetkov iz svojih številnih oddaj, dodala tudi intervjuje s političnimi predstavniki levice in desnice, vodstvenimi organi Raia, kronisti tujih medijev in celo kolegi evropskih satiričnih oddaj, ki so v njeno kameru povedali, kako gre s satiro v tujini.

Petek, 14. oktobra, Rai Movie, ob 19.20

No man's land - Nikogaršnja zemlja

Režija: Danis Tanović

Enkratna Tanovićeva zgodba, ki si je zagotovila zmago na festivalu v Cannesu, kasneje pa tudi oskarja za najboljši tujježični film, pripoveduje o pustolovščini bosanskega vojaka Ćikija v pripadnika srbske vojske Nina na območju nikogaršnje zemlje. Prodorna metafora jugoslovenskega vojnega dogajanja pa je predvsem pikra kritika mednarodnim organizacijam, ki kljub navideznu prizadevanju za mir, gledajo predvsem na svoje interese. (Iga)

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
			9	
10	11			
12			13	
14		15		
16				17
18				

VODORAVNO: 1. "Ne vrag, le so sed bo ..."; 6. zgodovinska trdnjava v San Antoniu v Tekasu in znameniti vestern; 7. pesnik; 8. finski arhitekt (Alvar); 9. reaktivno letalo; 10. glasbeno odrsko delo; 12. naša pritrdirnilica; 13. začetek sneženja; 14. je Zidani in tudi ... na Soči; 16. sad oljke; 18. območje, področje, okrožje.

NAVPIČNO: 1. naša teniška delavka Rogelja Plesničar; 2. ameriški filmski režiser (Elia); 3. naša vas v doberdobski občini; 4. ljubiteljstvo, nepoklicna dejavnost; 5. staro, tudi literarno ime za Koroško; 10. čas med delovnim časom za sprostitev, malico; 11. naša najboljša teniška igralka Cigui; 15. močna svetloba, bleščava, žar; 17. stanca na sredi. (Iako)

NOGOMET - Predzadnji krog kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2012

Delitev točk med Srbijo in Italijo

S tem izidom (in zmago Estonije) je Slovenija odrezana od boja za 2. mesto

Srbija – Italija 1:1 (1:1)

Strelca: Marchisio v 1. in Ivanović v 26. min.

Srbija (4-2-3-1): Jorgačević; Ivanović, Rajković, Subović, Kolarov; Fejsa (Petrović), Stanković (Jovanović); Krasić (Zigić), Ninković, Tosić; Pantelić. Selektor: V. Petrović.

Italija (4-3-1-2): Buffon; Maggio, Baragli, Bonucci, Chiellini; De Rossi, Pirlo, Marchisio (Nocerino); Montolivo (Aquilani); Rossi, Cassano (Giavincio). Selektor: Prandelli.

BEOGRAD - Kvalifikacijska tekma na beograjski Marakani je bila za Italijo bolj prestižnega pomena. »Azurri« so se namreč že po zmagi proti Sloveniji uvrstili na evropsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Poljskem in v Ukrajini. Srečanje je bilo pomembno za Srbijo, ki ostaja z remijem v igri za drugo mesto (beri play-off). Z neodločenim izidom na tekmi v Beogradu in zmago Estonije proti Severni Irski pa so šle po vodi sanje slovenske reprezentance, ki je tako odrezana od boja za končnico. Torkova tekmna v Mariboru proti Srbiji bo torej pomembna le za Srbijo, kateri zaradi boljše razlike v golih zadošča že neodločen izid. Estonija bo namreč v torek prosta.

Včerajšnja tekma v Beogradu je bila zanimiva le v prvem delu, oziroma v prvih tridesetih minutah. Že po dvajsetih sekundah se je pred Buffonovi vrati nevarno predstavil njegov soigralec pri Juventusu, Srb Krasić. Italijanski vratar se ni pustil presenetiti. 34 sekund kasneje pa je Italija že povedla. V hitrem protinapadu in s posmokojo nepazljive srbske obrambe je domačega vratarja premagal Marchisio, po lepi podaji Rossija. Italija je igrala dobro, Srb pa so delovali zmedeno. Klub temu so gostitelji izenačili v 26. minut. Branilec Ivanović je bil najbolj spreten v gneči in je z lepo poteko, po Tosičevem strelu, ukanal Buffona.

V drugem polčasu je bil ritem počasnejši. Italija je popustila, srbski nogometarji so imeli nekaj več od igre, čeprav niso bili natančni pred Buffonovi vrati. Proti koncu tekme je Prandelli poslal na igrišče Giovinca namesto Cassana, zamenjati pa je moral tudi Marchisio, ki si je lažje poškodoval gleženj. Osvaldo pa je stal na klopi, čeprav je po tistem upal v krstni nastop v dresu »azzurrov«. Mogoče v torek v Pescari.

ROKOMET - V elitni A-ligi

Gostje premočni

Tržaški rokometaši so nasprotniku kljubovali le v prvem delu - Preveč zgrešenih kazenskih strelov

Pallamano TS – Bozen 22:30 (9:12)

Pallamano TS: Modrušan (8 obramb), Postogna (1); Čermelj 3, Radojković 3, Visintin 3, Pernich 5, Siročić; Oveglia, Anici 2, Nadol 4, Di Nardo, Carpanese, Lo Duca 2, Leone. Trener: Bozzola. Izključitve: 1:4; 7-metrovke: 8 (4 zgrešene):3.

TRST - Južnotirolski Bozen, eden izmed kandidatov za državni naslov, je bil močnejši in je zaslужeno zmagal. Pred polno tržaško tribuno v tržaški športni palači na Čarboli (igrali so že včeraj zaradi neposrednega televizijskega prenosa) so varovanci trenerja Marcua Bozzole, v drugem krogu elitne A-lige, kljubovali gostom le v prvem polčasu. Nato so se razigrali gostje, ki so vsekakor bolj izkušeni od Tržaščanov.

Uvodni del srečanja je bil izenačen. Povedli so gostje, Tržaščani so izenačili s Pernichem in nato sta se ekipi »lovilii« gol za golom vse do izida 9:9. Resnici na ljubo so domiči belo-rdeči tudi vodili z dvema zadetkovoma prednosti (8:6), več pa jim skozi vse srečanje ni uspelo. Pred koncem polčasa je zbranost gostiteljev, klub bodrenju s tribune, popu-

Tako je Claudio Marchisio med branilcem Branislavom Ivanovićem in Ljubomirjem Fejsjo že v prvi minutni zatresev srbsko mrežo

ANSA

SKUPINA A Izidi Azerbajdzan - Avstrija 1:4, Turčija - Nemčija 1:3, Belgija - Kazahstan 4:1.						
Nemčija	9	9	0	0	31:6	27
Belgia	9	4	3	2	20:12	15
Turčija	9	4	2	3	12:11	14
Avstrija	9	3	2	4	16:17	11
Azerbajdzan	9	2	1	6	10:25	7
Kazahstan	9	1	0	8	6:24	3

PRIHODNI KROG (11. 10.): Kazahstan - Avstrija, Nemčija - Belgija, Turčija - Azerbajdzan

SKUPINA B Izidi Armenija - Makedonija 4:1, Slovaška - Rusija 0:1, Andora - Irska 0:2.						
Rusija	9	6	2	1	11:4	20
Irska	9	5	3	1	13:6	18
Armenija	9	5	2	2	21:8	17
Slovaška	9	4	2	3	6:9	14
Makedonija	9	2	1	6	7:13	7
Andora	8	0	0	8	1:17	0

PRIHODNI KROG (11. 10.): Rusija - Andora, Irska - Armenija, Makedonija - Slovaška

SKUPINA C Izidi Srbija - Italija 1:1, Severna Irska - Estonija 1:2.						
Italija	9	7	2	0	17:2	23
Estonija	10	5	1	4	15:14	16
Srbija	9	4	3	2	13:11	15
Slovenija	9	3	2	4	10:7	11
Severna Irska	9	2	3	4	9:10	9
Ferski otoki	10	1	1	8	6:26	4

PRIHODNI KROG (11. 10.): Italija - S. Irska, Slovenija - Srbija

SKUPINA D Izidi Bosna - Romunija - Belorusija 2:2, BIH - Luksemburg 5:0, Francija - Albanija 3:0.						
Francija	9	6	2	1	14:3	20
Bosna	9	6	1	2	16:7	19
Romunija	9	3	4	2	12:8	13
Belorusija	10	3	4	3	8:7	13
Albanija	9	2	2	5	6:13	8
Luksemburg	10	1	1	8	3:21	4

PRIHODNI KROG (11. 10.): Francija - Bosna, Albanija - Romunija

SKUPINA E Izidi Finska - Finska - Švedska 1:2, Nizozemska - Moldavija 2:0.						
Nizozemska	9	9	0	0	36:5	27
Švedska	9	7	0	2	28:9	21
Madžarska	9	6	0	3	22:14	18
Finska	9	3	0	6	16:16	9
Moldavija	9	2	0	7	8:17	6
San Marino	9	0	0	9	0:49	0

PRIHODNI KROG (11. 10.): Švedska - Nizozemska, Madžarska - Finska, Moldavija - San Marino

SKUPINA G Izidi Wales - Švica 2:0, Črna Gora - Velika Britanija 2:2.						
Velika Britanija	8	5	3	0	17:5	18
Črna Gora	7	3	3	1	7:5	12
Švica	7	2	2	3	10:10	8
Wales	7	2	0	5	5:10	6
Bolgarija	7	1	2	4	3:12	5

PRIHODNI KROG (11. 10.): Bolgarija - Wales, Švica - Črna Gora

SKUPINA H Izidi Ciper - Danska 1:4, Portugalska - Islandija večerna tekma						
Portugalska	6	4	1	1	15:7	13
Danska	7	5	1	1	11:5	16
Norveška	7	4	1	2	7:6	13
Islandija	7	1	1	5	3:9	4
Ciper	7	0	2	5	6:17	2

PRIHODNI KROG (11. 10.): Danska - Portugalska, Norveška - Ciper

ODBOJKA - Danilo Berlot, novi trener Zaleta D

»Samo s širšo bazo je mogoče doseči uspeh«

Prostovoljcev je v Sloveniji malo - V ekipi under 16 so perspektivne igralke

Če bi ga kdo izključno opazoval, bi bil bržkone prepričan, da je novi trener združene ekipe Zalet D Danilo Berlot pri nas že več let. Odbornike že naziva po vzdevkih, z igralkami se sproščeno pogovarja tudi o (ne)odbojkarskih zadavah, po imenih in osebno pa pozna že skorajda večino športnih delavcev odbojkarskih klubov pri nas. Novogoriški trener, ki sicer živi na Reki (oce je Slovenec, mama pa Hrvatica), je pri nas v resnici šele dva meseca, kot kaže pa se je v naše okolje že popolnoma vzivel: »Ujem sem se zelo hitro, z igralkami in tudi z odborniki. Počutim se dobro, kar je tudi zelo pomembno. Skratka, tu mi je zelo všeč,« so se glasile poahlalne besede, nasmeh pa je potrejal, da je to res tisto, kar zdaj čuti nekdaj profesionalni igralec v Sloveniji, Franciji in na Hrvaškem, zdaj pa profesionalni trener. Berlot, tudi bivši mladinski in članki reprezentant nekdanje Jugoslavije, med tednom, ko trenira mladinke Zaleta U16 in člansko ekipo Zalet D, živi na Općinah, med vikendi pa se vrača k družini na Reko. Svojo trenersko pot je začel že med igralsko kariero, v Franciji in v Sloveniji, ko je vodil mladinske ekipe. V Novi Gorici je s Hitom dosegel največ: postal je državni in pokalni prvak, z Novim mestom (ženske) se je prav tako uvrstil med tri najboljše v 1. slovenski ligi, s člani Marchiola pa je bil v prvi slovenski ligi 3. Z Novogoričankami je Berlot (diplomiral je na Fakulteti za šport v Ljubljani, usmeritev odbojka) nastopal tudi štiri sezone v evropskih pokalih.

Zakaj ste prišel »čez mejo«?

Že lani sem imel stike s Peterlinom in Jerončičem, nato pa so mi predstavili ta projekt in mi povedali,

PRESTOP Aljoša Orel odslej za Cordenons

Goričan Aljoša Orel (letnik 1982), pravi »odbojkarski popotnik«, ki je igral že v številnih klubih v Italiji in Sloveniji, bo v novi sezoni član Cordenonsa v državnem B1-ligi. V minuli sezoni je Orel branil barve Saltona iz Kanala v 1. slovenski ligi (igral je tudi za slovenski ACH Volley, ko je imel ta sedež na Bledu), zdaj pa se je odločil za vrnilje v našo deželo.

»S Cordenonsom sem se za sodelovanje dogovoril konec julija. Društvo se mi zdi resno. Ekipa je v ligi novinek, zato je njen cilj obstanek, a je dobra. Trener je Jacopo Cuttini. S podajalcem Colussijem se dobro ujamem, drugo krilo je Andrea Radin, zelo je napredoval, centra sta Zoratti in Radinov brat, korektor je Santin, njegova rezerva pa Corrazza, libero je Cisolla,« je povedal nekdanji Valov igralec, ki bo z novim klubom igral v vlogi sprejemalca.

V Cordenons se na trening vozi z vlakom iz Nove Gorice. »Domov pridev sicer pozno, ob polnoči in 40 minut, ampak je zelo udobno,« je dejal. V Furlaniji trenira trikrat na teden, dvakrat pa vadi z utežmi v Novi Gorici. Tu je še tekma, prvenstvo pa se bo začelo prihodnjih končnih tednov.

JADRANSKI POKAL - Olympia - Go Volley 2 3:0 (17, 17, 16)

Danilo Berlot
razpet med Reko,
Novo Gorico in ...
zamejstvom

KROMA

da iščejo trenerja. Zdelo se mi je zanimivo, saj me vsekakor navdušujejo projekti, ki težijo k napredku. Mikalo je, tako da sem po klicu Marka Bana sprejel ponudbo.

Kaj se vam zdi projekt?

Zelo pozitiven. Kakršni koli napredok v posamičnih klubih namreč ne bi prisel v poštev, saj nimaš od kje črpati igralke. S širšo bazo pa lahko selekcionira igralke in to lahko prinese končni rezultat.

Iz Nove Gorice in Novega mesta ste namreč prišli v zelo majhno sredino, kjer se vsi poznamo ...

To je lahko problem, vendar imajo tudi tako majhna okolja svoje prednosti. Na primer to, da se vsi poznamo, vse je zelo domače. To daje včasih čisto posebne občutke, v velikih mestih pa se nasprotov izgubiš.

Ob članski ekipi Zalet D trenirate tudi mladinke U16 (Zalet Plave).

To so igralke, ki so jih selekcioničnirali trije trenerji. Ekipa sestavlja 12 igralk, lahko pa bo prišlo tudi do kakake zamenjave z drugo skupino (Zalet Oranžna, op. a.).

So perspektivne?

Štiri ali pet igralk lahko z delom in s svojim trudem, željo, motivom ter odgovornostjo napredujejo, da bodo lahko v bodočnosti igralke višjega ranga. Ker so še zelo mlade, pa je tež-

ko napovedati točno katerega ranga ...

Kaj pa ekipa D-lige?

Odigrali smo nekaj dobrih in nekaj slabih tekem. Ekipa še potrebuje čas, dva do tri mesece, da se uigra. Dekleta pa so sicer zavzete, odgovorne, prihajajo na treninge in, kar me zelo veseli, so dobra klapa. To je zelo pomembno za rezultat: pričakujemo, da se bomo uvrstili v skupino za napredovanje. Čaka pa nas še trdo delo.

Kaj vas je najbolj presenetilo od prihodu?

Da odborniki uporabljajo svoj prosti čas za dobrobit društva. V Sloveniji je takih ljudi zelo malo.

Cemu ste se moralni najprej prividiti?

S puncami smo se hitro ujeli, tudi ostali ljudje so mi dokaj blizu. Ni večlike razlike med Slovenc v Sloveniji in Slovenci v zamejstvu. No, privaditi sem se moral nekoliko samo na okolje, čeprav sem v svojih igralskih in trenerški karieri zamenjal že kakih deset mest.

Kdaj ste »sopoznal« Slovence v Italiji?

Prvi stik z zamejstvom sem imel v sezoni 2002/03, ko sem treniral Hit Nova Gorica in smo večkrat igrali prijateljske tekme z Govolleyjem. Takrat je igrala Safranova, nastopali pa so v B1-ligi.

Veronika Sossa

NOGOMET - Danes (15.30 v Repnu) proti Muggii bomo videli ...

... ali je Kras iz pravega testa

Okrnjeni Juventina in Vesna - Derbi kroga bo v Sovodnjah, kamor prihaja Pro Gorizia - Breg in Primorje doma

DANES V REPNU - Kras Repen bo že danes (15.30) znova v ospredju. Rdeče-beli bodo na domaćem igrišču, v okviru 5. kroga elite lige, gostili Muggio, ki še nima točk na lestvici. Miljska ekipa je izgubila proti Azzaneseju, Pro Cervignano, Lignano in Buttrio. Varovanci trenerja Sergeja Alejnikova so v sredo, v osmimi državnega pokala, še le po enajstmetrovkah premagali Cjarlins Muzane. V zadnjih dveh prvenstvenih krogih (Monfalcone, Virtus Corno) pa so ostali praznih rok. »Tri točke so tokrat imperativ, četudi od Muggie pričakujemo silovit odpor,« je opozoril predsednik Goran Kocman. Pri Krasu bosta odsoten diskvalificirani Paoolini in poškodovani Božič. Njegova poškoda ni tako huda, kot so sprva predvidevali. Kolenske vezi ima pretegnjene in ne raztrgane. Okrevat bo v dobrem mesecu. V vratih naj bi danes Dovier zamenjal Lorenzonja. Sodil bo Videmčan Lazzaroni.

PROMOCIJSKA LIGA - Juventina bo v domaćem Štandrežu jutri gostila tržaško ekipo Zaule, Vesna pa bo gostovala v Beneški Sloveniji. V Špetru Slovenovem bodo varovanci trenerja Andree Massaia igrali proti Valnatisoneju (4 točke). Vesnin trener bo imel velike težave, saj so poškodovani Tomizza (koleno), Cano (udarac v nogi), Degrassi in Gajčanin (koleno). Mogoče bo kdo od naštetih le stisnil zobe in vseeno stopil na igrišče. Sodil bo Pordenončan Copat.

Juventina mora po porazu proti sicer pruvouvrščenemu Reaneseju reagirati. Zaule, ki ima tri točke na lestvici, je neugoden nasprotnik. Tržačani so letos si-

Krasov zvezni igralec Rok Božič
naj bi okreval v
dobrem mesecu

cer premagali le Union 91 s 4:2. Tudi Juventina bo na-

stopila z okrnjeno postavo: odsotni bodo Pantuso, Seceli, Airolđi in Iansig. Sodil bo Videmčan Marcuzzi.

1. AMATERSKA LIGA - Sovodenjci bo v tekmi kroga skupine C igrali proti nekoč slavnemu Pro Goriziju (7 točk). »Nasprotnik je dobri formi, saj je v nedeljo Sistiano premagal kar s 5:1. Mi pa smo tokrat v slabšem položaju. Znova bomo igrali z okrnjeno postavo,« je dejal pred-

sednik Zdravko Custrin. Trener Cocean bo bržkone še le jutri preveril, ali bodo lahko na razpolago Visintin, Galliussi in Bernardis. Zagotovo bosta odsotna poškodovana Kovic in Reščič. Sodil bo Krmčan Donda.

Primorec bo gostoval v Medej. Domača ekipa ima pet točk na lestvici, medtem ko jih ima Primorec le tri. V Primorčevem taboru upajo, da bodo tehnično končno obrnili na svojo stran. Sodil bo Pordenončan Turnu.

BREG IN PRIMORJE DOMA - Brežani bodo v Dolini gostili Fogliano Turriaco (9 točk), medtem ko bo Primorje na Erravtiju gostilo Begliano (7 točk). Obe predstavnici naših društev torej ne bosta imeli lahkega dela, kot tudi ne bazovska Zarja, ki bo gostovala v Miljah. Domača Muglia (9 točk), ki jo trenira nekdanji trener Zarje Gaje Moreno Nonis, ima zelo solidno garnituro. Pri Zarji ne bo Jarca, Mihelčiča, Kariša in Cistermina. V Dolini bo sodil Goričan Melchiorre, v Miljah Tržačan Lozei, pri Brščičih pa Godino iz Červinjana.

MLADOST - Ekipa doberdobskega društva se bo jutri, na dan Barcolane, odpravila na gostovanje v Trst. Rdeče-plavi bodo igrali proti Sant' Andrea San Vito, ki ima enako število točk.

CICIBANI - Danes se bodo na Goriškem in na Tržaškem začela prvenstva cicibanov, v katerih nastopa devet ekip naših društev: Kras Repen (skupina A), Vesna (skupina B), Primorje (skupina C), Breg in Zarja (skupina D), Juventina A in Sovodenje (skupina D), Juventina B in Mladost (skupina C). (jng)

Domači šport

DANES

Sobota, 8. oktobra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Repen - Muggia

DEŽELNI MLADINCI - 18.30 v Križu: Vesna - Audax

ZAČETNIKI - 15.15 v Križu: Kras Repen - Montebello Don Bosco A; 16.00 v Štandrežu: Juventina - Cormoneze

KOŠARKA

DIVIZIJA C - 20.30 na Općinah: Jadran Qubik - Alba Krimin

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radens - Geatti Basket Time, 20.30 v Trstu, Judovec (Altura): Santos - Breg

ODBOJKA

JADRANSKI MOŠKI POKAL - 20.00 v Štandrežu: Val - Logatec

4. MEMORIAL VELJAK - 10.30 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Soča ZBDS; sledi FerroAlluminio - Soča ZBDS, sledi Sloga Tabor Televita - FerroAlluminio

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE - 16.00 v Porcii: San Giorgio - Kras B; 17.00 v Gorici: Azzurra B - Kras B (Moška C2-liga); 17.00 v Zgoniku: Kras - Rangers (moška D1-liga); 17.00 v Zgoniku: Kras mladi A - Kras mladi B

JUTRI

Nedelja, 9. oktobra 2011

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Vesna; 15.30 v Štandrežu: Juventina - Zaule

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Medej: Medea - Primorec; 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Gorizia

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Fogliano Turriaco; 15.30 v Miljah: Muglia - Zarja; 15.30 pri Brščičih, Ervatti: Primorje - Begliano

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Ul. Locchi: Sant' Andrea San Vito - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 9.30 v Žavljah: Zaule - Kras Repen

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras Repen - Sant' Andrea San Vito; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Pro Romans; 10.30 v Kriminu: Cormoneze - Sovodnje

ODBOJKA

DRŽAVNI POKAL - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor - Itas Castelfranco Veneto

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Ausa PAV Cervignano; 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Il Pozzo

Obvestila

MO SPDT prireja v nedeljo, 23. oktobra avtobusni izlet za družine na Slivnico. Za informacije in prijave poklicite na tel 338 595315 (Katja) ob večernih urah ali na mladinski@spdt.org. Prijava je obvezna do torka, 18. oktobra!

ŠAHOVSKI KROŽEK SLOVENSKIH ŠOL bo pričel z delovanjem v petek, 7. oktobra, od 15.30 do 19.00 na sedežu ZŠSDI v ulici Cicerone 8 (3. nadstropje) v Trstu.

SKD VIGRED, vaška skupnost Tublje, jamarsko društvo Grmada, Planinski odsek SK Devin in razvojno društvo Pliska vabijo na 16. pohod na »Na Krasu je krasno« v nedeljo, 9. oktobra. Zbirališče v Praproto od 9.15 do 9.45.

43. BARCOLANA - Doslej 1250 vpisanih

Vreme jo je zagodlo Danes pa bo spet vse živo

Legenda Schümann prvič v Trstu - Ob 18. uri srečanje z regatnim odborom, ob 23.30 pa ognjemeti

Kot po pričakovanjih je 43. Barcolano včeraj zajelo neurje. Burja je odpihnila vse napovedane regate in spremne prireditve, šotori ob nabrežju so bili zaprti, podoba ni bila nič kaj spodbudna. K sreči bo že danes vse drugače. Pihalo sicer bo še vedno, toda spet bo sončno, zato pa vse živo, saj bo dan pred Jesenskim pokalom polno prireditev, predstavitev, dobrodelnih akcij, na nabrežju pa se bodo končno zbrali vsi jadralci. Kljub slabemu vremenu se je včeraj prijavilo že 200 posadk, skupno jih je zdaj prijavljenih 1250. Za danes pričakujejo tudi prihod legendarnega nemškega skiperja Johana Schuemanna. Trikranti olimpijski prvak v razredih finn (Montreal 1976) in soling (Seul 1988 in Atlanta 1996) ter zmagovalec dveh Ameriških pokalov (2003 in 2007), bo, kot znamo, krmil Simčičev Esmit Europa 2, na Barcolani pa bo nastopil prvič. Med novinci je tudi Matteo Miceli, ki je z malim 20-čevaljskim katamaranom preplul Atlantik, zdaj pa načrtuje plovbo okoli sveta s 40-čevaljsko jadrniko. Tekmoval bo na jadrničici Ypsilon. Že velikokrat pa je na Barcolani nastopal veteran Cino Ricci, ki se vedno znova rad vrača v Trst. »To je res najbolj množična regata na svetu. Lahko mi verjamete, obkrožil sem cel svet,« je dejal včeraj, tekmovanje za jadrnice vrste G34, ki ga je sam organiziral, pa je bilo preloženo na danes.

Danes ob 18. uri bo za jadralce tudi tradicionalno srečanje z regatnim odborom.

Dan se bo končal z ognjemetom ob 23.30.

Jadrnice je bilo treba včeraj zavarovati pred burjo

KROMA

Tri prasički na Napoleonski

Kdor bo regati sledil s proseške strani Napoleonske ceste, se bo lahko na parkirišču takoj po Naselju sv. Nazarija pridružil veseli družčini na prazniku Vele in vista. Med samo regato pa se bodo oglašali špikerji radijske postaje Radioaktivita, ki bodo ocenjevali potek tekmovanja, za dobro voljo in poskočno glasbo pa bodo ob

koncu regate poskrbeli glasbeniki skupine 3 prasički. Gre v bistvu za manjšo veselico v duhu naših šager, pri kateri bodo sodelovali tudi italijanski in slovenski gostinci ter zasebniki, poskrbljeni pa bo za otroški kotiček in seveda za kioske, ki bodo ponujali hrano in pičajo.

več fotografij na www.primorski.eu

Nagrada »Zlata slušalka« in slovenščina

V sklopu letosnje Barcolane so podelili tudi nagrado Zlata slušalka. Nagrada, ki je namenjena najboljšim radijcem italijanskih zasebnih postaj si je zamislil Charlie Gnocchi, brat slavnega Geneja Gnocchija in znani glas radijske postaje RTL102.5, organiziral pa jo je v sodelovanju s Fabiom Carinijem in podjetjem Evolution. V Trst je tako prispeva sama smetana italijanskega radijskega sveta. Podelitev je potekala v centru Barcolane Village, vodila pa sta jo Charlie Gnocchi in Andro Merku (na sliki), ki je kot običajno postregel z res brillantnim nastopom. Skupaj z Gnocchijem sta delovala kot uglašena dvojica. Ob opoznašanju Tremontija, Margherite Hach, novinarja Giurata smo poslušali tudi slovensko šalo. Gnocchi je namreč izval Merkuja, naj občinstvu pove šalo v slovenskem jeziku. Tudi dvoježični pesem »Ljubezen je le ena – L'amore è uno solo,« ki sta jo med podelitvijo zapela znani slovenski pevec Gianni Rijavec in Zuleika Morsut, je požela bučen aplavz. Vizija pokojenga predsednika Molinarija o Barcolani kot združevalni manifestaciji med narodi, se počasi le uresničuje. (RAS)

MATJAŽ ANTONAZ

Tudi na Obali se izpraznijo privezi

Koprčan Matjaž Antonaz, 41 let, trener perspektivnih jadralcev Čupe Simona Sivitza Koštje in Jaša Farnetja, bo tudi letos krmar jadrničice projekta No borders Team, celih deset let pa je bil krmar Esimita 1.

Kaj pomeni Barcolana Slovenscem iz Slovenije?

To je nedvomno pomembna regata: je konec sezone, na tekmovanju se zbereo številne jadrnice in vsak hoče odjadrati čim boljše. Slovence nasproti privlačuje: je spektakel, kopensko dogajanje je zanimivo, tekmovanje pa je tudi medijsko zelo dobro pokrito.

Ali se tudi na slovenski Obali vsi privezi izpraznejo?

Zelo. Marsikdo se vpiše samo zato, da je lahko del tega dogodka, ki je edinstven in ga na svetu ni enakega. Skratka, lepo je biti zraven.

Doživljate Barcolano kot praznik ali bolj tekmovalno?

Na žalost vedno tekmovalno, saj imam vsakič kako obveznost do sponzorjev ali sem del tekmovalne ekipe, ki ima visoke ambicije. Skratka, vsakič ko sem nastopal, sem tekmoval za vrh.

Bi radi bili kdaj v ozadju?

Prav gotovo. Ko bosta moja sinova nekaj starejša, bom jaz tekmoval z njimi. Imeli bom svojo jadrnico, ki bo primerna za celo družino. Zdaj sta še premajhna.

Letošnji cilj? Zmaga v kategoriji?

To je največ, kar bi lahko dosegli. Cilj je, da prijadram na cilj z nasmehom.

Koliko Barolan ste se že udeležili?

Štirinajst, najdražja mi je prva, leta 1991, ko sem bil krmar Shettone Igorja Simčiča. Bili smo v vodilni skupini in naenkrat je počila povezava med kolesom in krmilom. Jadrnica je bila v trenutku neodliva, obrnila smo se v veter in čisto vse jadrnice so jadralce proti nam. Na špici smo ostalim kričali, naj gredo stran! Bil je pravi šov, pihala je burja od 15 do 20 vozlov. Simčič je bil kljub temu zadovoljen, ker smo mu s tem naredili še več reklame, kot če bi zmagali.

Kaj pa najlepša Barcolana?

Tista leta 1999, ko smo za pol dolžine izgubili Barcolano. Bili smo absolutno 2., za Riviero di Rimini in pred Gajo Legend. To je bil šok za Slovenijo, saj smo mi s 13-metrsko jadrnicijo Esmit Euro-1 »nabrisali« Gajo Legend.

Ali se strinjate, da je Barcolana vedno enaka?

Če hočemo obdržati tako množičnost, mora ostati tako, kot je. Če pa hočemo, da pride v ospredje tekmovalni del, moramo formulo spremeniti. Lahko bi sestavili neko jakostno lestvico in uveli različne starte. Najboljših 100 ali 150 jadrnic bi startalo skupaj, na to bi bile na vrsti tiste, ki so zasedle od 150. do 1000. mesta, na koncu pa še ostale, ki imajo na krovu pravi praznik. (V.S.)

ANDREJ MOČILNIK

»Po radiu so poročali o nas«

Andrej Močilnik, 34 let, bo v nedeljo jadril na jadrničici Selve. Novi športni direktor Tržaškega pomorskega klubja Sirena (funkcijo je prevzel prejšnji teden in si že zavhal rokave) bo Jesenski pokal izkoristil predvsem za druženje s prijatelji. »To je starejša jadrnica, prav govorito ne lovimo zmage.«

Se Barcolane udeležujete vsako leto?

Skoraj vsako leto, največkrat sem na njej nastopil z jadrnicijo Selve. Letos bomo v sedmih: nekateri so neizkušeni, večina pa smo bivši jadralci.

Kateri spomin vas veže na prvo Barcolano?

Priči sem bil na Barcolani gotovo pred kakimi 18 leti. Če se ne motim, sem bil na Čupini jadrničici družinskega prijatelja Vinca Ozbiča.

Katera pa je bila najlepša?

Ne bi vedel. Mogoče tista, pred osmimi ali desetimi leti. Selve je bila takrat čisto nova jadrnica. Na tisti Barcolani je prevladalo brezvetre: mi smo se odločili za velika jadra, ki so bila sicer za tisto jadrnico neregularna, vendar vemo, da je na Barcolani to mogoče ... Startali smo zelo dobro, tako da smo bili celo nekaj časa prvi. O nas je poročal tudi tržaški radio Radio Punto Zero.

Kakšno mnenje imajo danes zamejci in zamejski jadralci o Barcolani?

Zame je praznik in mislim, da jo tako dojemajo mnogi. Je priložnost, da si na jadrnici s prijatelji, tudi s tistimi, ki niso jadralci, in da vidiš na startu tako množico. Barcolana je obenem zanimiv dogodek, ne samo na morju, ampak tudi na kopnem.

Ali se strinjate, da ostaja formula Barcolane vedno enaka? Torej, da je start vedno ob isti uri in da je na startu taka gneča?

Formula deluje in je ne bi spremenil. Kljub množičnosti sem še vedno za skupinski start, čeprav je z njim povezanih več težav. Nočem, da bi postala bolj profesionalna in da bi uveli več startov, glede na ambicije posamezne posadke. Mislim, da bi se s temi novostmi izgubilo vzdušje, ki prevladuje na regati, in tudi številčnost bi upadla. Že zdaj še širijo gorovice, ki ne odobravajo prihodov velikank: tisti, ki niso veči jadranja, se namreč množičnosti na startu bojijo in se zato raje ne udeležijo regate. Prav zato se niso podrlji rekorda 2000 jadnic; število vpisanih namreč že več let ne raste. Obrnem bi bilo dobro, da bi omejili dolžino jadnic, saj se sicer vsako leto pojavi daljša.

Si jadral kdaj na večji jadrnici?

Ne, nikoli. Vedno sem bil na manjših. Od vedno so mi bolj všeč enosedi. (V.S.)

LARISSA NEVIEROV

Barcolana: praznik, tudi za nešportnike

Tržačanka in olimpijka Larissa Nevierov, 37 let, (večna teknicna Sirena, nevne olimpijke Arianne Bogatc) od leta 2008 se Barcolan udeležuje v sklopu projekta Stelle olimpiche.

Kako doživljivate Barcolano?

Vedno sem doživljala Barcolano kot praznik ob koncu sezone. Od vedno je bila to priložnost, da po sezoni srečam prijatelje iz Italije in tujine, da prisluhnem dobrì glasbi in da se nasploh vživim v svoje mesto, ki v tem obdobju diha.

Ste članica jadrnice olimpijek Stelle olimpiche. Jo na krovu velike jadrnice prav tako doživljivate na tak praznični način?

Še bolj. S tem projektom sem se namreč po več letih spet vrnila na Barcolano: želete smo združiti športnike in olimpijske različnih sportov. Vse povabljenke so se se nad jadranjem hitro navdušile, saj niso vse bivše jadralke, in vsako leto se z veseljem vračajo. Barcolana je torej tudi v tem projektu v prvi vrsti zabava, predvsem pa sredstvo, s katerim želimo pokazati šport z ženskega zornega kota. Velikokrat so športnike namreč manj pozname kot moški, čeprav prav tako imajo olimpijsko kolajno. S projektom torej želimo, da bi opozorili nanje, na njihov trud in na številna odrekanja. Vse to smo tudi predstavile 5.000 učencem in dijakom po Italiji, saj željo, da razumejo pomembnost poštovovanosti za doseganje ciljev, ne samo v športu, ampak na vseh področjih.

Ste koga povabili, a se Barcolane še ni uspel udeležiti?

Igralko vaterpola Aluccijevo, del ekipe je tudi Manuele Di Centa, ki pa ji prav tako ni uspelo priti še na Barcolano.

Vaša prva Barcolana?

Nastopili smo z 8-metrov dolgo kajutno jadrnico jaz, oče, mama in brata. Bila je to tipična Barcolana, skatka, praznični izlet.

Kaj pa najlepša?

Leta se spomnim, nastopili pa smo z jadrnicijo Asso 99, ko je bilo še dovoljeno jadrati s trapezi. Bila sem flokistka, čisto na premcu, uvrstili smo se na absolutno 18. mesto.

Ste stalna udeleženka Barcolan?

Niti ne, letošnja bo četrta s projektom Stelle olimpiche, pred tem pa sem bila na kakih šestih izvedbah.

Ste Tržačanka: kako mislite, da Barcolano doživljajo meščani?

Mislim, da je to velika priložnost tudi za ne-jadralce, da se približajo svetu jadranja, obenem pa kopica spomljevalnih dogodkov omogoča tudi nešportnikom, ki jih morda vrstni red regate sploh ne zanimala, da se vživijo v ta praznik.

Barcolana: naj ostane regata takšna kot je?

Trasa je klasična in dobra, tudi start naj ostane še naprej takšen, saj je ravno na začetku največ adrenalina in je prav start najlepši del regate. (V.S.)

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Čezmejna TV: Muzej družine Morpurgo
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Da Da **6.30** Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: Tg1 Dialogo **9.30** Dnevnik L.I.S. **10.05** Dok.: Quark Atlante **10.55** Aktualno: AprilRai **11.15** Variete: Dreams Road 2011 **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Lineablu **15.10** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.40** Aktualno: Premio San Michele Aracngelo 2011 **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.35** Kvizi: Soliti ignoti **21.10** Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici) **0.00** Dnevnik - kratke vesti **0.40** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **0.55** Aktualno: Cinematografo

1.25 Film: La scelta di Sophie (dram., ZDA, '82, r. A.J. Pakula, i. M. Streep, K. Kline)

6.00 Nan.: 7 vite **6.30** Šport: Pit Lane **7.00** Avtomobilizem: F1, VN Japonske, kvalifikacije, prenos **8.30** Aktualno: Art Attack **8.55** Nan.: Rebeldi Way **9.35** Nan.: Summer in Transylvania **10.05** Risanki: Le ricette di Arturo e Kiwi **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.50** Aktualno: Quello che **11.30** Aktualno: AprilRai **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Sport: Dribbling **14.00** Film: La sfida di Jace (dram., ZDA, '04, r. S. Gilard, i. A. Lawrence, A. Torenson) **15.40** Variete: Sabato Academy **17.00** Aktualno: Sereno variabile **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Show: Crazy Parade **18.35** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **23.25** Dnevnik, sledijo rubrike

7.05 Nan.: La grande vallata **7.55** Film: La miniserie del signor Travet (dram., It., '46, r. M. Soldati, i. G. Cervi, C. Campanini) **9.35** Nan.: Arsenio Lupin **10.25** Glasba: Il grande concerto **11.10** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tg1 Il settimanale **12.55** Aktualno: Tg1 Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.50** Dnevnik - L.I.S. **16.55** Šport: Magazine Champions League **17.25** Dok.: Geo & Geo **17.55** Nan.: Un caos per due **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Dok.: Speciale Superquark **23.25** Dnevnik **23.45** Aktualno: Un giorno in pretura **0.45** Dnevnik in rubrike

7.20 Nan.: Zorro **8.25** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: R.I.S. 3 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in cor-

sia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Nan.: Poirot **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.: Piagnata mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nan.: Siska

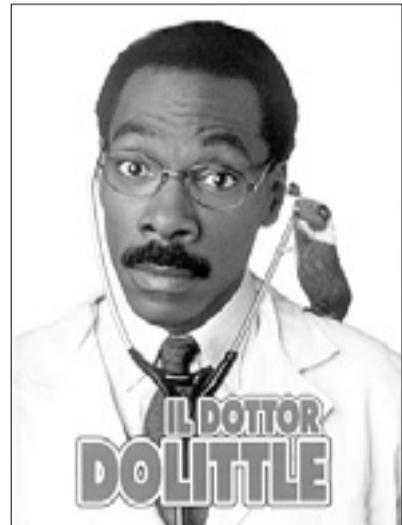
21.30 Film: Red Dragon (triler, ZDA, '02, r. B. Ratner, i. A. Hopkins, E. Norton) **0.05** Film: Footsteps - I passi dell'assassino (triler, ZDA, '03, r. J. Badham, i. C. Bergen, B. Brown) **1.55** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasba: Loggione **9.45** Film: Bounce (kom., ZDA, '02, r. D. Roos, i. B. Affleck, G. Paltraw) **12.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Il mammbo **14.10** Variete: Amici **15.30** Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iaccetti) **21.20** Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi) **0.30** Nan.: The Tudors **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **9.55** 12.20 Risanke **10.50** Film: Dragon ball Z - Il Super Saiyan della leggenda (ris., Jap., '93) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Ris.: Simpsonovi **14.30** Film: Missione eroica - I pompieri 2 (kom., It., '87, r. G. Capitani, i. L. Baffi, C. De Sica) **16.30** Nan.: Robin Hood **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Mr. Bean

19.40 Film: Il dottor Dolittle (kom., ZDA, '98, r. B. Thomas, i. E. Murphy, O. Davis) **21.10** Film: Immagina che (kom., ZDA, '09, r. K. Kirkpatrick, i. E. Murphy, Y. Shaidi) **23.25** Film: The Defender (akc., VB/Nem./ZDA, '04, r. D. Lundgren, i. D. Lundgren, i. J. Springer) **1.20** Aktualno: Ciak Speciale

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** 14.05, 23.35 Aktualno: Barcolana 2011 **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Aktualno: Body show **9.30** Nan.: Maria Maria **11.00** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **11.30** 0.05 Šport: Speciale Regata Classic - Regata dal Bacino San Giusto **12.30** Šport: Hard Trek **12.45** Aktualno: Videomotori **13.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Dai nostri archivi **14.20** Dok.: Curiosità d'Italia **14.35** Šport: Speciale Warm Up - Regata notturna dal Bacino San Giusto **15.40** Aktualno: Dai nostri archivi **16.00** Variete: 80 nostalgie **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **18.55** Šport: Speciale Junior Cup - Regata not-

turna **19.05** Aktualno: Tractor Pulling **19.30** Dnevnik **20.00** Dnevnik, sledi Deželni dnevnik **21.05** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! **21.10** Lirika: La Gioconda **23.00** Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **15.50** Nan.: MacGyver **17.50** Košarka: DP, Tercas Teramo - Montepaschi Siena, prenos **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Nan.: Crossing Jordan **0.15** Dnevnik **0.25** Aktualno: m.o.d.a. **1.10** Film: Signore & Signori (kom., It., '65, r. P. Germi, i. V. Lisi, G. Moschin)

Slovenija 1

6.05 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.15** Lutk. igr. nan.: Bine **7.35** Studio Kriščka **8.20** Otr. serija: Ribič Pepe **8.35** Iz popotne torbe **8.55** Male sive celice, finale (pon.) **9.40** Kratki igr. film: Nino - nino okno (pon.) **9.55** Krati dok. film: Poletje z Markusom **10.10** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.40** Polnočni klub **11.55** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) **14.25** Dok. film: Prvi jok **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.25** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip **20.00** Film: Revni milijonar **22.00** Dok. serija: Na vrtičku **22.30** Poročila, vremenska napoved, športne vesti in Kultura **23.15** Nad.: Sinovi anarhije II **0.05** Dnevnik (pon.) **0.25** Dnevnik Slovencev v Italiji **0.50** Infokanal

Slovenija 2

6.45 Skozi čas **7.00** Avtomobilizem: F1, VN Japonske, kvalifikacije, prenos iz Suzuke **8.10** Pogledi Slovenije (pon.) **9.35** Posebna ponuda **10.05** Slovenski utrinki (pon.) **10.30** Primorski mozaik (pon.) **11.00** Circom Regional (pon.) **11.25** Knjiga mene briča (pon.) **12.05** Gimnastika: Šalamunov memorial, posnetek iz Maribora (pon.) **14.50** Rokomet: Liga prvakinj, Krim Merkator - Viborg, posnetek iz Ljubljane (pon.) **16.00** Festival novih skladb FeNS 2011 **17.15** Film: Komisar Laurenti (pon.) **18.40** Avtomobilizem: F1, VN Japonske, kvalifikacije, posnetek iz Suzuke **19.55** Rokomet: Liga prvakov, Cimos Koper - Wisla, prenos iz Kopra **21.30** Na lepše (pon.) **22.00** Videozid (pon.) **22.45** Sobotna glasbena noč: Bob Dylan, 1. del koncerta **0.15** Brane Rončel izza odra (pon.) **2.05** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 8.00, 10.30 Sporočamo **7.10** 9.00, 21.30 Žarišče **10.35** Kronika **13.30** 14.00, 17.30 Poročila Tvs1 **15.40** 20.30 Na tretjem **16.30** Poslanski premislek **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Satirično oko

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Glasb. odd.: Boben **15.20** Dok. odd.: Pompei **15.50** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **16.20** Arhivski posnetki **17.10** 23.35 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.05 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** City Folk **20.15** Avtomobilizem **20.30** Mediteran festival **22.15** Odbojka: Liga prvakov, Cimos Koper - Wišla **0.20** Čezmejna TV

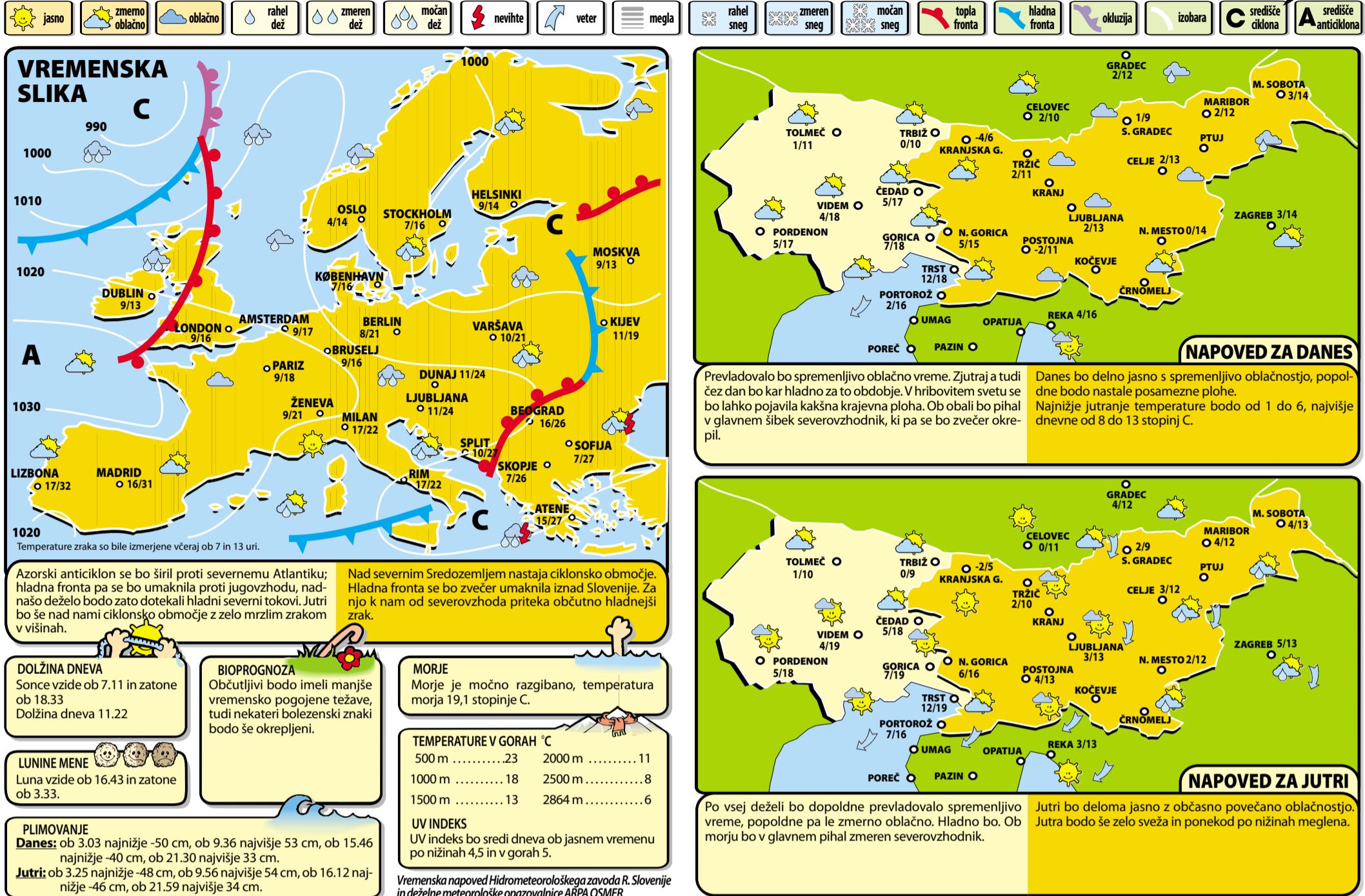
POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Medved Rupert (ris.) **7.10** Drobčki (sinhr. ris. serija) **7.15** Nal in Lili (sinhr. ris. serija) **7.25** Hobonavit (sinhr. ris. serija) **7.35** Balonar Oskar (sinhr. ris. serija) **7.50** Angelina balerina (sinhr. ris. serija) **8.05** Čarobni vrtljak (sinhr. ris. serija) **8.15** Dežela konjičkov (sinhr. ris. serija) **8.40** Florjan, gasilski avto (sinhr. ris. serija) **8.55** Mojster Miha (sinhr. ris. serija) **9.05** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.15** Beyblade (sinhr. ris. serija) **9.40** Bakugan (sinhr. ris. serija) **10.05** Tv Čira čara (otr. zabavna odd.)

10.35 Nan.: Robinson Crusoe **11.30** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.30** Film: April prijava (ZDA) **14.20** Jamie - obroki v pol ure (kuharska serija) **14.55** Skrivno življenje ameriške gospodinje (resn. serija) **15.50** Nan.: Grda račka **16.45** Film: Moški ne odidejo (ZDA) **18.5** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.25** Film: Krvavi diamant (ZDA)

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **15.50** Nan.: MacGyver **17.50** Košarka: DP, Tercas Teramo - Montepaschi Siena, prenos **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Nan.: Crossing Jordan **0.15** Dnevnik **0.25** Aktualno: m.o.d.a. **1.10** Film: Signore & Signori (kom., It., '65, r. P. Germi, i. V. Lisi, G. Moschin)

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **15.50** Nan.: MacGyver **17.50** Košarka: DP, Tercas Teramo - Montepaschi Siena, prenos **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Nan.: Crossing Jordan **0.15** Dnevnik **0.25** Aktual

PRIZNANJE - Najvišja nagrada Liberijkama ter Jemenki

Nobelova nagrada za mir v roke trem borkam za pravice žensk

Ellen Johnson Sirleaf

Leymah Gbowee ANSA

Tawakul Karman ANSA

OSLO - Nobelova nagrada za mir letos v roke liberijski predsednici Ellen Johnson Sirleaf, njeni rojakinji Leymah Gbowee in Jemenki Tawakul Karman, je v Oslu sporočil norveški odbor za Nobelove nagrade. Trojica si je nagrado prisluzila "za svoj nenasiilen boj za varnost žensk in za pravice žensk do polnega sodelovanja v prizadevanjih za gradnjo miru".

Kot je v obrazložitvi letošnje odločitve o dobitniku prestižne nagrade še pojasnil norveški odbor, "ne moremo doseči demokracije in trajnega miru na svetu, če ženske ne dobijo enakih možnosti kot moški za vplivanje na razvoj dogodkov na vseh ravnih družb", poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Johnson Sirleafova, ki je na ameriškem Harvardu doštudirala ekonomijo, je leta 2005 postala prva demokratično izvoljena ženska predsednica v Afriki. 72-letnica, ki si je prisluzila naziv "zeležna dama", je pozvana po prizadevanjih za obnovno Liberijo po 14 letih državljanskih vojn, v katerih je umrlo okoli 250.000 ljudi.

Kot je poudaril norveški odbor Za Nobelove nagrade, je "vse od inavguracije leta 2006 prispevala k zagotavljanju miru v Liberiji, podpiranju gospodarskega in socialnega razvoja ter krepljenju

položaja žensk". Za dobitnico letošnje Nobelove nagrade je bila izbrana štiri dni pred predsedniškimi volitvami v državi, na katerih se bo potegovala za nov mandat, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

K vzponu Johnson Sirleafso po pisanju AFP prispevala tudi prizadevanja njene rojakinje in prav tako dobitnice letošnje Nobelove nagrade za mir, 39-letne Leymah Gbowee. Gre za vneto borko za mir, ki je prav tako prispevala k končanju državljanskih vojn v Liberiji.

Med drugim je ta mati šestih otrok moške med eno od najbolj krvavih vojn leta 2002 skušala spodbuditi k miru tako, da je veliko skupino krščanskih in muslimanskih žensk pripravila do t.i. spolne stavke. Med njo so ženske zavračale spolne odnose s svojimi možmi, dokler se ne bi končalo nasilje.

Norveški odbor je hvalil njene zasluge za "organizacijo žensk prek etničnih in verskih ločnic, da so prispevale k koncu dolge vojne v Liberiji in zagotovile udeležbo žensk na volitvah".

Jemenka Tawakul Karman pa je 32-letna mati treh otrok, ki vodi organizacijo za človekove pravice Ženske novinarke brez verig. Karmanova je ena od vodilnih figur pri organiziranju prote-

stov proti jemenskemu predsedniku Aliju Abdulahu Salehu, ki so v okviru arabske pomlad začeli konec januarja.

V svojem boju za pravice žensk, svobodo medijev in izpustitev političnih zapornikov v Jemnu je bila večkrat zaprta. Je prva Arabca, ki je prejela Nobelovo nagrado za mir.

Norveški odbor, ki odloča o prestižni nagradi, je izpostavil, da je "v izjemno težavnih okoliščinah, tako pred kot med arabsko pomladjo igrala vodilno vlogo v boju za pravice žensk ter demokracijo in mir v Jemnu".

Karmanova je ob novici, da je med dobitnicami letošnje Nobelove nagrade za mir, že izrazila "veselje in presenečenje". "Gre za čast za vse Arabce, muslimane in ženske," je dejala za arabsko televizijo Al Arabiya in dodala, da nagrada posveča "vsem aktivistom arabske pomladi", še piše AFP.

Z razglasitvijo dobitnikov najbolj prestižne med Nobelovimi nagradami se je včeraj sklenil teden objave uglednih nagrad. Nobelovo nagrado za mir v vrednosti deset milijonov švedskih kron (skoraj 1,1 milijona evrov) bodo kot vsako leto podelili na slovesnosti 10. decembra v Oslu, na obletnico smrti Alberta Nobela. (STA)

TEHNOLOGIJA - Ob smrti Stevea Jobsa

Skrivnost uspeha Appleovih proizvodov

Appleovi proizvodi so brez dvo- ma uveli pravo revolucion v svet telefonije, interneta in računalnikov.

Dokler ni prišel na trg iPhone, ni skoraj nihče proizvajal mobilnih telefonov z na dotik občutljivimi ekranji (touch screen). Zdaj pa vsi glavni proizvajalci prenosnih telefonov, Samsung, Nokia in ostali, ponujajo telefone, ki jih lahko nadzoruješ le z enim prstom.

Za tablične računalnike se ni skoraj nihče brigal, dokler ni Jobs leta 2010 predstavil iPad. Letos pa proizvajalci računalnikov predvajajo, da bodo prodali več tabličnih računalnikov kot prenosnih računalnikov.

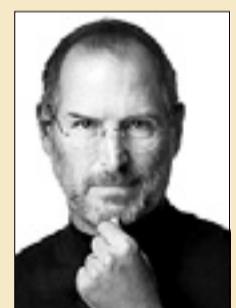
Spletne trgovine iTunes je pri- pomogla, da se je uveljavil iPod, potomek walkmana (prenosni predvajalnik, ki je uporabljal glasbeni kazete).

Oče vseh teh tehnoloških izumov je brez dvoma Steve Jobs, ki se je iz garaže v San Franciscu povzel v sam vrh največjih izumiteljev in ga v teh urah primerjajo s Thomasom Edisonom.

Katera pa je skrivnost Appleovega uspeha? Pred leti je angleški teden The Economist objavil daljši članek z naslovom »Lesson from Apple«. V njem so bili analizirani razlogi uspeha podjetja, ki je izbralo jabolko kot svoj simbol. Omenjene so bile štirje lekcije, ki jih lahko povzamemo in Appleove uspešne zgode.

Prva značilnost je tem, da na- stajajo ideje bodisi znotraj podjetja Apple, bodisi da so nekatere tehnološke povzete od drugih podjetij. Ta- kemu pristopu so dali ime »network innovation«. Dodatna vrednost Ap- pleovih proizvodov pa je brez dvoma zelo eleganten design.

Druga značilnost je uporabnost. Kdor uporablja Appleove izdelke, ve, da je njihova uporaba zelo enosta- vna, saj ni odvečnih gumbov. iPad ima npr. le en zunanjji gum, vse ostalo je mogoče nadzorovati s premika-

STEVE JOBS

njem prstov po ekranu. Pri Appleu namreč trdijo, da nastajajo vsi proiz- vodi okoli potreb posameznika. Za- radi tega so proizvodi lahko uporabni in je knjižica z navodili zelo tanka.

Tudi razne trgovine (najbolj znana je na peti ulici, 5th Avenue, v New Yorku), kjer si je možno ogledati in poizkusiti vse Appleove proiz- vode, so zelo elegantne, a obenem tu- di preproste.

Tretja značilnost je držnost. Steve Jobs je bil zelo pogumen, saj se ni brigal za trg, temveč je dobesedno vslil nekatere proizvode. Včasih je bil uspešen, včasih manj. Ko je predsta- vil iPhone, so mnogi imeli dvome, da bo prenosni telefon s takimi značilnostmi imel uspeh, tudi ker je bila cena znatno višja od ostalih. Vendar se Appleovi privrženci niso brigali za ceno. Na dan pričetka prodaje prve verzije iPhonea so ljudje čakali v vrsti tudi več kot 24 ur.

Zadnja značilnost pa je morda najbolj enostavna: ne smemo se ba- ti napak, ampak naučiti se moramo od neuspehov. Niso vsi Appleovi iz- delki namreč doživelji uspeha. Bodisi prvi računalnik Macintosh bodisi iPhone sta nastala potem, ko je trg zavrnil prvo verzijo.

Seveda uspeh ni zagotovljen vsem tistim, ki sledijo tem navodilom. Po drugi strani pa je mnogo podjetij uspešnih, tudi če ne sledijo tem lek- cijam. Konč koncev je eden od slo- ganov Applea »Think different!« – »Misli drugače!«.

Edvin Bevk